NORSK SJAKK BLAD

Bjarte "Bompi" Leer-Salvesen (27)

- tok sitt tredje IM-napp i Østlandsserien og blir den første IM i Sørlandets historie!

Foto: Pål Andreassen

nr. 2
2006

ColorLine Hurtigsjakk 2006

torsdag 11. til fredag 12. mai 2006
Med Color Festival Oslo-Fredrikshavn
Årets festligste turnering!

Spillesystem:
6 runder Monrad med betenkningstid 25 minutter pr. spiller pr. parti.

Alle spiller samlet i èn gruppe, men deltakerne vil bli premiert gruppevis i 4 omtrent like store grupper inndelt etter rating/spillestyrke (forutsatt 60 deltakere). Turneringen blir **ikke** ratet, og det er ingen betingelse at man er medlem i noen sjakklubb.

Startavgift:
550 kroner (inkluderer overnatting i ** innvendig tosengslugar).
Eventuelle ledsagere som ikke er med i turneringen, betaler kr. 350.
Ønsker man å ha lugaren alene, kommer et tillegg på 200 kroner.

Billettene leveres ut på Hjortneskaia mellom klokken 18.00 og 19.00 før avgang torsdag 11. mai.

Premiering:
Hovedpremie: Tur retur Oslo - Kiel for 2 personer. Verdi 2500 kroner.
Pengepremier: De 3 beste i hver premiegruppe premieres med hhv. 800, 600 og 400 kroner.
Det deles dessuten ut arrangørens hederspris til en av deltakerne.

Påmelding & info:
Av hensyn til bestilling av lugarer, må vi ha påmelding og startavgift betalt **senest** 24. april.

Spillere under 23 år må ha med ledsager over 23 år.

Påmelding og videre informasjon:
Johs. Kjeken (22 46 12 06),
Lars Erik Hagen (21 90 00 14),
Torstein Bae (924 09 376)

Betaling:
til bankkontonummer: 1607.57.31632 (SK 1911 v/Magnar Nikolaisen, Rolf Stenersen Alle 44 H0206, 0858 Oslo)

NM-finalen for lag

Åpen gruppe

7. - 11. juni 2006

Schakklubben av 1911 ønsker velkommen til den siste NM-finalen. Følg spenningen i mesterskapsgruppen samtidig som du selv tar del i spenningen i åpen gruppe!

Spillested:
Haraldsheim vandrerhjem
Startavgift:
Kr 950 pr lag. Startavgiften betales senest 1. juni til SK 1911, kontonr. 1607.57.31632.
Registrering:
Onsdag 7/6 senest 16.00.
Spilleplan:
1. runde: ons. 7.6 17.00 - 23.00
2. runde: tors. 8.6 17.00 - 23.00
3. runde: fre. 9.6 17.00 - 23.00
4. runde: lør. 10.6 13.00 - 19.00
5. runde: søn. 11.6 10.00 - 17.00
Spillesystem
Fem runder monrad. Betenkningstiden er 2 timer på 40 trekk og 1 time på resten.
Spillere på laget:
Det spilles over fem bord. Hvert lag kan benytte totalt åtte spillere.

Premiering:
Trofé og sjakklokke til vinneren. Sjakklokke til nummer to og tre. Sjakklokke til beste lag med ratingsnitt (bord 1 til 5) under 2000, under 1700 og under 1400.

Sjakklokke til beste kadettlag (samtlige spillere født 1990 og senere) og til beste lilleputtlag (samtlige født 1993 og senere).

Bordpremie for beste prosentvise score på alle bord og for beste innbytter.
Påmelding og informasjon:
Påmelding med liste over spillere i bordrekkefølge sendes senest 1. juni til Johs. R. Kjeken, e-post kjeken@sensewave.com, tlf. 22 46 12 06. Spillere og bordrekkefølge kan endres ved registrering.

Overnatting:
Haraldsheim Vandrerhjem tilbyr overnatting til medlemspris. Bestilling av overnatting skjer direkte til Haraldsheim. Bestillingen kan gjøres på Haraldsheims hjemmesider, på e-post til post@haraldsheim.oslo.no eller på tlf til 22 22 29 65.

Se også http://sk1911.no/nm-lag06.htm for mer informasjon.

NORSK SJAKK BLAD

Innhold

Nr. 2 • 2006 • årg 72

Leder 4
Magnus i Wijk aan Zee og Reykjavik 5
OL-lagene og VM for kvinner 14
Bedriftssjakken 15
Situasjonen i FIDE og NSFs holdning til den 16
Intervjuer nordisk for ungdom 17
EM for seniorlag 21
Nordmenn i utlandet 21
Turist i verdens beste sjakkliga 23
Seriesjakken 24
Du trekker - og avleder! 30
Bjarte Leer-Salvesen ny norsk IM 41
Taktiske kombinasjoner 44
Hvit dronning sa ja til sort konge 47
NVGP 47

Foto: Pål Andreassen

NORSK SJAKK BLAD

www.sjakk.no

Redaktør: Hans Olav Lahlum
e-post: hanso.lahlum@c2i.net
Teknisk ansvarlig:
Tarjei J. Svensen,
e-post: tarjei@moldesjakk.net

Medarbeidere i nummer 2:
Tarjei J. Svensen, Håkon Strand, Stig K. Martinsen, Jan Sigmund Berglund, Leif Erlend Johannessen, Jon Ludvig Hammer, Lasse Østebø Løvik, Elias DeMac, Bjarte Leer-Salvesen, Trond Solem, Hans Krogh Harestad, Erling Kristiansen, Atle Grønn, Torstein Bae, Espen Lie, Gunnar Berg Hanssen, Espen Forså, Frode Urkedal

Redaksjonen avsluttet 5. april 2006.
Norsk Sjakkblad er medlemsblad for Norges Sjakkforbund og Ungdommens Sjakkforbund. Synspunkter som framføres i bladet er ikke nødvendigvis i samsvar med sjakkforbundets offisielle mening.

Årsabonnement for ikke-medlemmer koster kr 200. Ved abonnementsbestillinger, adresseendringer m.m., kan man henvende seg til:

Norges Sjakkforbund
Frennings vei 3, 0588 Oslo
Telefon 22 15 12 41, telefaks 22 71 00 07,
e-post sjakkfor@online.no
Generalsekretær: Dag Danielsen

Annonsepriser nr. 2 2006:
Alminnelig side (svart-hvitt): helside kr 3000, halvside kr 1800, kvartside kr 1000
2. og 3. omslagsside (farger): helside kr 3600, halvside kr 2400
4. omslagsside (farger): helside kr 4000.

50% rabatt på rene turneringsannonser!
Spesialpris for turneringer i Norges Grand Prix: helside kr 1100, halvside kr 600, kvartside kr 350

Utgaver av Norsk Sjakkblad er tilgjengelig i PDF-format på www.moldesjakk.net/nsb

Antatt utgivelsesplan:
Nummer 3: 14. juni

Trykk: Allservice AS, Stavanger

Til lags åt alle kan ingen gjera...

- Men det arbeides videre med saken!

At Norsk Sjakkblad 1/2006 av tekniske årsaker ble forsinket opptil flere uker, hadde opptil flere sterkt beklagelige bivirkninger. Deriblant at nummer 2/2006 kommer i postkassen før alle medlemmene har rukket å lese ferdig nummer 1, og at redaktøren fikk enda kortere tid til å vurdere mottatte reaksjoner fra leserne.

Som en foreløpig konklusjon kan konstateres at det overveldende flertallet at reaksjonene er overraskende positive. Men samtidig er det åpenbart fortsatt nesten like mange meninger om hva et godt sjakkblad bør inneholde som det er medlemmer i sjakkforbundene. 15 sider om Magnus' kvalifisering for kandidatmatchene var elleve sider for langt for en enkelt leser som visst anser at Magnus bare interesserer de spesielt interesserte. Til gjengjeld var alle disse 15 sidene svært populær lesning for flere andre som visst aldri får nok Magnus. Ca fire lesere med lang utdannelse og høye ratingtall bekymrer seg for at det blir for mye tekst og for små bilder for den "alminnelige leser". Dette virker ut fra mottatte reaksjoner så langt til gjengjeld ikke å plage noen "alminnelige lesere", og flere både alminnelige og ualminnelige lesere takker varmt for å ha fått mer lesestoff. Oppslagene om personskifter i forbundene var sladder som ikke burde stått på trykk i følge en leser, men etterlengtet kritisk sjakkjournalistikk i følge minst tre andre. Det nærmeste man kommer en fellesnevner for samtlige mottatte reaksjoner er at intervjustoff er populær lesning. Men til gjengjeld er da meningene desto mer delte om hvem som bør intervjues og om hvor langt et godt intervju bør være…

Hva gjør man så som redaktør? Fortsetter å famle seg frem fra utgave til utgave - og etterlyser flere reaksjoner og innspill fra leserne! I mellomtiden blir det i denne utgaven litt mer om NGP og mye mer om seriesjakken, to saker som av plassmessige årsaker måtte slankes til beinet i forrige utgave. Urolige sjakk-cowboyer kan herved beroliges med at kombinasjonsspalten slett ikke er utrydningstruet, men tvert i mot kommer sterkere tilbake sammen med en artikkel om taktiske offer i inneværende utgave.

Foto: Gunnar Lie

Det blir i forsøk på å finne et kompromiss litt større bilder og litt flere avsnitt denne gangen. Og det blir helt i samsvar med redaktørens ønsker mange flere stemmer enn min å høre denne gangen. "Norge rundt"-stoff blir det noe mer av i denne utgaven, men det er fortsatt noe mindre enn redaktøren ønsker seg. Alle innspill om mulige temaer i denne kategorien leses derfor med særlig stor interesse.

Det ble kanskje litt for mange artikler av litt for selvdefinert lengde, som kom inn fra litt for mange litt for gode medarbeidere litt for sent denne gangen... For da alle omsider var kommet inn og satt sammen var manuset blitt på 52 sider! Redaktøren valgte stilt ovenfor denne svært ubehagelige "hvem skal ut"-oppgaven, med tungt hjerte å legge til side Atle Grønns svært lesverdige beretning fra Aeroflot Open i Moskva. Men gratulerer for å unngå alle misforståelser herved sin forgjenger med et vel fortjent IM-napp der - og lover at øvrige lesere har noe å glede seg til når hans artikkel kommer på trykk i neste utgave. Blant øvrige hjelpsomme medarbeidere må en særlig stor takk rettes til Magnus Carlsen, som straks svarte ja da han ble spurt om å kommentere et par partier for sjakkbladets lesere. Og som deretter sendte kommentarer som både med kvalitet og omfang slo pust og retningssans fullstendig ut av redaksjonen. Redaktøren var aldri i tvil: Det kunne bare ikke stå på plassen, når Magnus var villig til å legge så mye arbeid i å gi de i Sjakk-Norge som vil se et så lærerikt innblikk i sjakk på verdenstoppnivå.

Den andre hovedprioriteringen i dette nummeret måtte nesten like selvsagt bare bli seriesjakken - som nylig er ferdigspilt med åtte NM-finalister og en ny norsk IM som resultat. Etter å ha tatt inn uavkortet alle reportasjer fra andre landsdelsserier har redaktøren tillatt seg selv å skrive lengste reportasjen om den siste Østlandsserien slik vi kjenner den, med nesten alle Norges beste klubblag samlet til kamp om finaleplasser. Østlandsserien har etter mitt beste skjønn kvalifisert seg for sidetallet gjennom topp så vel som bredde og spenning. Men jeg er svært godt forberedt på at det vil være sterkt delte meninger om det - og for øvrig om stort sett alt annet også i denne utgaven. Les - tenk - fyr løs!

Suksess for Magnus i Corus og Reykjavik

- Jeg kan fortsatt utvikle meg mye

Det er alltid trangt om plassen på tribunen når Magnus spiller i Corus. Revansjoppgjøret mot den bulgarske superstormester Ivan Cheparinov (som Magnus slo ut av Verdenscupen i forrige utgave) endte etter hvert remis

Magnus Carlsen hvilte ikke lenge på laurbærene fra desember. Før januar var omme var 15-åringen tilbake i toppslag med delt førsteplass, 9/13 og en prestasjon på 2739 i B-gruppen av den tradisjonsrike Corus-turneringen i Nederland! I Reykjavik seks uker senere endte det med delt sjetteplass og en "normalprestasjon" på 2657, etter at udelt førsteplass ble bukket vekk i siste runde. Men til gjengjeld vant Magnus på Island den svært sterke lynsjakkcupen

Glitnir Blitz, etter å ha slått verdenstreeren Viswanathan Anand 2-0 i semifinalen!

av Hans Olav Lahlum

Hvis du først ser raskt tilbake på sjakkåret 2005, må det vel ha vært et år som overoppfylte alle forventninger?
- Ikke egentlig, men ting kom i riktig rekkefølge: Andre halvår ble heldigvis omtrent like mye i overkant som første halvår var i underkant! Oppturen startet plutselig i EM på forsommeren, og siden gikk det jo unektelig bra med resten av året.

Siste del av 2004 og første del av 2005 ble etter lang og sterk fremgang unektelig preget av stagnasjon. Fryktet du noen gang at stagnasjonen ville bli langvarig?
- Jeg var aldri bekymret for å stoppe der, var ganske overbevist om at fremgangen snart ville fortsette så lenge jeg beholdt energien og spillegleden. Forsøkte hele tiden bare å fokusere på det sjakklige og på å spille på vinst hvert parti, og det ga som ventet uttelling etter hvert.

Og så startet året 2006 med delt førsteplass i den sterke B-gruppen i Corus, med din nest høyeste prestasjon noen sinne. Hvordan rangerer du denne i forhold til dine tidligere topprestasjoner?
- Første halvdel av Corus, da jeg tok 6/7, var nok det beste jeg har gjort så langt - selv om jeg fortsatt ikke spilte perfekt. Andre halvdel med 3/6 var derimot ikke spesielt bra, etter å ha blitt syk på fridagen mellom runde åtte og ni spilte jeg med mye mindre energi siste del av

turneringen. Men jeg er alt i alt godt fornøyd, regner delt førsteplass som en turneringseier og gleder meg til å få spille i A-gruppen neste år. Det er egentlig litt merkelig at jeg alltid gjør det bra i Corus, for jeg blir alltid syk der…

Vi skal ikke gå i detaljer på partiene fra den turneringen, men hva som skjedde mot Beljavskij må du visst forklare både meg og leserne.

GM Magnus Carlsen (2625)
GM Alexander Beliavsky (2626), Slovakia
Corus B Wijk aan Zee(5)
1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 a6 4.♗a4 ♘f6 5.0-0 b5 6.♗b3 ♗b7 7.d3 ♗c5 8.♘c3 d6 9.a4 ♘a5 10.♗a2 b4 11.♘e2 ♗c8 12.c3 bxc3 13.bxc3 ♗b6 14.♘g3 ♗e6 15.d4 ♗xa2 16.♖xa2 0-0

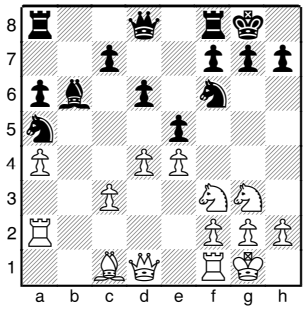

17.♗g5 exd4 18.♘h5 dxc3 9.♘h4 ♔h8 20.♘f5

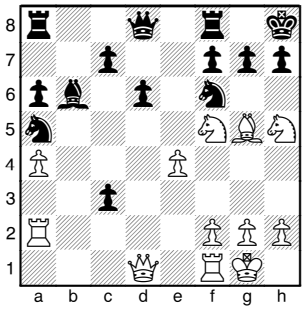

1-0

- Etter 16 trekk så det ganske rolig ut, etter 20 trekk ga han opp, og han er altså ellers en vanligvis bunnsolid superstormester med legendestatus fra Sovjettiden. Hva skjedde, er 17.--- exd4 et tapstrekk?

11...♗c8?! er trolig en tvilsom ide, og så gjør han dessuten et par unøyaktige trekk etterpå. Han skal spille h6 i stedet før exd4. Men jeg tror stillingen er posisjonelt tapt også før exd4, hvit kommer raskt på kongefløyen og sort har ikke motspill noe sted. For øvrig var jeg i Corus best fornøyd med det lange posisjonelle vinstpartiet mot Vescovi, men det blir en annen type sjakk.

Så gikk ferden etter noen ukers mellomlanding på skolen videre til Island, hvor du etter å ha hatt førsteplassen innen rekkevidde falt ned på et nesten menneskelig resultat med seier i siste runde. Hvordan var du fornøyd med Reykjavik Open spillemessig?

- Det ble jo veldig opp og ned, det da… Kan vi ta det raskt runde for runde?

Ja takk og vær så god!

- Grei førsterundeseier mot Weeks. Tålmodig sliteseier i andre runde mot Tissir. Trodde underveis det bare skulle bli remis, men spilte videre og fikk betalt for det. Bra vinstparti mot Galego i tredje runde, den var jeg godt fornøyd med. Rotete remis mot Tregubov i fjerde runde: Først sto jeg dårligere etter å ha rotet med trekkrekkefølgen i åpningen, men fikk aktivisert meg med et g5-brudd og sto senere litt bedre uten å få reelle vinstsjanser. Mot Hillarp-Persson i runde fem sto jeg best fra åpningen og kunne fått bonde over i sluttspill, men overpresset og ble stående helt til tap. Så slapp han meg inn i et sluttspill som trolig er remis, hvor jeg bukket og tapte… Nei uff, det var et fryktelig parti!

Men du klarte likevel å nullstille deg og vinne alle de tre neste rundene…

- Ja, det er viktig å kunne komme tilbake etter et stygt tap tidlig i turneringen - jeg har gjort noe lignende i eliteklassen to ganger. Sjetterundepartiet mot Pavlovic var jeg godt fornøyd med, han brukte mye tid uten noen gang å komme helt inn i det etter å ha rotet i åpningen. Den raske seieren mot Kveinys var jeg mindre fornøyd med spillemessig: Jeg sto godt fra åpningen, men hadde gjort det mer spennende enn

Corus B Chess Tournament
14. - 29. januar 2006

				1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	SUM	PERF
1. GM Alexander Motylev	RUS	2638		*	1	0	1	=	1	=	1	=	1	1	=	=	=	9.0	2740
2. GM Magnus Carlsen	**NOR**	**2625**		**0**	*****	**=**	**=**	**=**	**=**	**1**	**1**	**1**	**1**	**=**	**1**	**=**	**1**	**9.0**	**2741**
3. GM Zoltan Almasi	HUN	2646		1	=	*	0	=	0	=	1	0	1	1	1	1	1	8.5	2709
4. GM Baadur Jobava	GEO	2614		0	=	1	*	=	1	=	1	0	0	=	1	1	1	8.0	2688
5. GM David Navara	CZE	2660		=	=	=	=	*	0	=	=	=	=	1	1	1	=	7.5	2655
6. GM Ivan Cheparinov	BUL	2625		0	=	1	0	1	*	=	1	0	=	0	=	1	1	7.0	2629
7. GM Erwin L'Ami	NED	2550		=	0	=	=	=	=	*	0	=	1	1	=	=	1	7.0	2635
8. GM Arkadij Naiditsch	GER	2657		0	0	0	0	=	0	1	*	1	=	1	1	1	1	7.0	2627
9. GM Alexander Beliavsky	SLO	2626		=	0	1	1	=	1	=	0	*	=	=	=	=	0	6.5	2600
10. GM Giovanni Vescovi	BRA	2633		0	0	0	1	=	=	0	=	=	*	=	1	1	=	6.0	2571
11. GM Humpy Koneru	IND	2537		0	=	0	=	0	1	0	0	=	=	*	1	1	1	6.0	2578
12. GM Jan Smeets	NED	2550		=	0	0	0	0	=	=	0	=	0	0	*	1	1	4.0	2465
13. GM Daniel Stellwagen	NED	2573		=	=	0	0	0	0	=	0	=	0	0	0	*	1	3.0	2393
14. IM Kateryna Lahno	UKR	2500		=	0	0	0	=	0	0	0	1	=	0	0	0	*	2.5	2359

Reykjavik Open
6. - 14. mars 2006

1-5	Gabriel Sargissian	ARM	2603	7
	Ahmed Adly	EGY	2473	7
	Shakhriyar Mamedyarov	AZE	2709	7
	Igor-Alexander Nataf	FRA	2553	7
	Pentala Harikrishna	IND	2673	7
6-9	**Magnus Carlsen**	**NOR**	**2625**	**6½**
	Ivan Sokolov	NED	2689	6½
	Luis Galego	POR	2538	6½
	Christopher Ward	ENG	2475	6½
.....				
47-57	**WIM Ellen Hagesæther**	**NOR**	**2202**	**4½**
(103 deltakere)				

nødvendig da han bukket. Seieren mot Hamdouchi var jeg fornøyd med, men så bukket jeg altså dessverre mot Adly i siste runde etter å ha spilt opp en helt vunnet stilling.

Imidlertid skulle det også spilles en lynturnering, og du klarte tydeligvis å nullstille deg før den også?
- Ja, men jeg slet faktisk med å gire opp under lynkvalifiseringen, og tapte to partier etter svakt spill midtveis. 6/8 holdt likevel greit til å komme med i cupen, og der gikk det overraskende fort og greit. Jeg regner meg ikke som underratet i lynsjakk, så seieren kom uventet. Men helt ufortjent var det vel ikke, selv om jeg var ille ute underveis i 16-delsfinalen mot Thorfinnsson. Kvaliteten på mange av partiene er dessverre ganske dårlig, men det er jo lynsjakk.

2-0 mot Anand i semifinalen på lynsjakken sendte noen kaffekopper i gulvet og noen champagnekorker i taket hjemme i Norge. Hvordan tok Anand det?
- Ganske uventet ble han stadig mer nervøs etter hvert som han ble stående dårlig, og da han i tillegg fikk tidsnød ble han nærmest paralysert. De siste trekkene før han tapte på tid i første parti virket det som han bare ventet på at klaffen skulle falle. Men han er vel sikkert ganske uvant med å ha dårlig tid, i hvert fall når han ikke får tilleggstid.

Og neste store mål nå blir å spille for Norge i OL?
- Ja, jeg gleder meg til det. Dessverre er det fortsatt litt usikkert når jeg ankommer Torino, det avhenger litt av hvilke eksamener jeg kommer opp i. Håper laget i mellomtiden starter godt uten meg, både fordi det er bra for Norge og fordi jeg da får sterkere motstand når jeg kommer. Vi kan gjøre det bra med årets lag, men det avhenger selvsagt veldig av formen til spillerne. Topp ti kan være mulig, men da må vi nok for det første være i form og for det andre få klaff i siste runde…

Og når får vi se deg spille i Norge igjen?
- Gausdal passet dessverre ikke med skolen og den slags, og jeg må fortsatt få se det an litt med både Tromsø og med NM i Moss. Så det kan jeg dessverre ikke svare på her og nå.

Hvem blir Norges neste GM, tror du?
- Jeg er enig i det du skrev i forrige sjakkblad, det er ikke mange seriøse kandidater igjen. Svarer Jon Ludvig (Hammer) - men da må jeg straks få legge til at det blir en god stund til.

Hvem er Nordens beste sjakkspiller, tror du?
- Jeg blir den høyest rangerte på listen som kommer 1. april, og har jo unektelig gått opp mye de siste listene. Så med frykt for å bli oppfattet som selvskrytende, får jeg vel nå svare Magnus Carlsen.

Men du er fortsatt godt fornøyd med Nordens nest beste sjakkspiller som trener. Har du planer om å supplere med trening hos russiske verdensstjerner, som det har gått rykter om?
- Nei, og det er et bevisst valg. Kulturforskjellen til den russiske sjakkskolen er veldig stor, og ut fra spillestilen er jeg også noe tvilende til nytteverdien av trening der. Jeg spiller mye mer intuisjonsbasert enn den russiske sjakkskolen forutsetter.

Etter fremskrittene de siste månedene rykker du stadig nærmere verdenstoppen. Hva mer kan du forbedre deg på for å nå helt opp dit?
- Nesten alt… Jeg har kanskje ingen store svakheter lenger, men føler fortsatt at jeg kan utvikle meg mye i alle spillets faser.

Det kan tenkes at det fortsatt er noen svakheter av betydning i spillet ditt lenger - men de kan i så fall ikke jeg se lenger… Det kan kanskje virke som du fortsatt er bedre når du står godt enn når du står dårlig?
- Godt mulig det, jeg hater å stå dårlig uten motspill. Jeg skal forsøke å mestre det bedre - men fremfor alt ikke å få slike stillinger alt for ofte.

Nest siste spørsmål: Årets presidentvalg i FIDE er det mange som har sterke synspunkter på, er du en av dem?
- Jeg vet egentlig litt for lite om Bessel Koks alternativ, ut over hans egne meritter. Men jeg vet litt for mye om Kirsan Ilyumzhinov, inkludert hans meritter fra Kalmykia. Så uten helt å vite hva Koks program går ut på, synes jeg det høres spennende ut hvis han får sjansen til å demonstrere det.

Siste spørsmål: Jeg vet du har det travelt med tentamener og slikt denne uken, men er det en liten sjanse for at du kunne være så snill å kommentere ett parti fra Reykjavik for sjakkbladets lesere? Ett kort og lettkommentert ett - kanskje?!
- Du kan for eksempel få de to siste, så får du med ett jeg taper også. Jeg kan sende et lynparti også, hvis du synes det er verdt plassen?

To tusen takk, høyst eventuelle lesere som klager på det skal også få på trykk neste lynparti de vinner mot Anand. Som takk for hjelpen skal du til høsten få et gratis

eksemplar av det store nye spørrespillet om verdenshistorien som jeg arbeider med mellom sjakkbladene. Det ryktes forresten at det kommer et bildekort med tre spørsmål knyttet til deg der…

- Takk, jeg gleder meg til å spille det også, det er viktig å lære litt om verden også. Får håpe jeg i hvert fall kan klare de tre spørsmålene på det bildekortet…

GM Hicham Hamdouchi (2575), Marokko
GM Magnus Carlsen (2625)
Reykjavik Open (8. runde)

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 a6 4.♗a4 ♘f6 5.0-0 b5 6.♗b3 ♗c5 Dette systemet spilte jeg mot Pavlovic fra Serbia og Montenegro to runder før, så hvis Hamdouchi hadde sett det partiet, burde ikke dette systemet ha kommet som noen overraskelse. Allikevel begynte Hamdouchi å tenke her **7.c3** 7.a4 Er det mest spilte trekket på toppnivå. Hovedvarianten går nå 7...♖b8 8.c3 0-0!? *(8...d6* Er det gamle trekket, og ble tidligere sett på som obligatorisk *9.d4 ♗b6 10.axb5 axb5 11.♘a3 0-0 12.♘xb5 exd4 13.cxd4 ♗g4∞)* 9.d4 ♗b6 10.axb5 axb5 11.dxe5 ♘g4 Med uklart spill **7...d6** 7...0-0 Her funker ikke dette i det hele tatt, p.ga. det enkle 8.d4 ♗b6 9.dxe5 ♘g4 10.♗d5! Hvor tårnet står uheldig til på a8, noe som gjør at hvit rolig kan drive vekk den aktive springeren med h3 i neste trekk **8.d4** 8.a4 Er mulig her også, selv om hvit må regne med 8...♗g4!? 9.d3 Selv om hvit også her kan håpe på en liten fordel, i og med at løperen ikke står optimalt på g4 når hvit ikke har spilt d4 **8...♗b6 9.a4** Dette trekket spilles ganske ofte, men jeg mener det er en liten unøyaktighet. Pussig nok var dette også dette Pavlovic spilte mot meg to runder før **9...♗g4** 9...♖b8 10.axb5 axb5 11.♘a3 Er hva hvit ønsker, å spille varianten med 7.a4 uten å tillate 8…0-0. Teksttrekket er et forsøk på å vise at hvit har spilt unøyaktig i åpningen

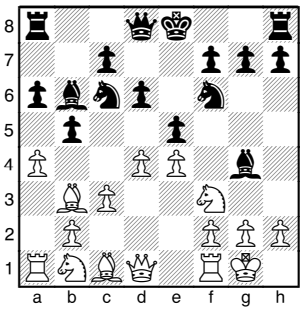

10.d5 Det beste trekket. Hvit kan ikke gjøre annet enn å stenge sentrum, noe han også kunne ha gjort etter å ha lagt inn trekkene 10.♗g5 ♖b8. Dette er det eneste trekket, ♗d5 eller ♗xf6 og axb5 var truet 11.d5 ♘e7 12.♗xf6?! *(12.♕d3* Bør nok spilles her også*)* 12...gxf6 13.h3 ♗d7! Og sort følger opp med f5 og godt spill; 10.axb5 axb5 11.♖xa8 ♕xa8 12.h3 Spilte Pavlovic mot meg. Her valgte jeg å avslå bondeofferet: 12...♗h5 Og det fulgte: *(12…♗xf3 13.♕xf3 exd4 14.e5! dxe5 15.♗g5 e4 16.♕f5 ♘e7 17.♕xb5+ ♕c6 18.♕xc6+ ♘xc6 19.♗a4 ♔d7 20.cxd4±)* 13.♕d3 exd4 14.♗g5?! **a)** 14.♕xb5 0-0 15.♗d2 *(15.♘bd2* var bedre, selv om sort står helt fint, og kanskje mer*)* ; **b)** 14.♘xd4 0-0 Med sort initiativ; 14...♗xf3 15.♗xf6 ♗xg2 16.♔xg2 gxf6 Sort er helt klart ovenpå nå 17.♕xb5 ♔e7 18.♔h2 (18.♗d5 Er det mest kritiske, og kan gi store komplikasjoner: 18...♕g8+ 19.♔h2 ♘e5 20.f4 ♘g4+! 21.hxg4 ♕xg4 22.♕d3 dxc3! *(22...♖g8 23.♕f3* Og det finnes ingen matt*)* 23.♕h3 (23.♘xc3 ♖g8 24.♕f3 ♗g1+ 25.♖xg1 *(25.♔h1 ♕h4+ 26.♕h3 ♕xh3#)* 25...♕xg1+ 26.♔h3 ♖g6! Sort truer matt med ♖g6, som ikke kan unngås) 23...♕xh3+ 24.♔xh3 cxb2∓ Jeg tror sort bør vinne dette, men det er ikke klart) 18...♘e5 19.f4 ♕xe4! 20.fxe5 ♖g8! 21.exf6+ *(21.exd6+ ♔d8* Og hvit kan aldri spille dxc7 uten at det blir matt; *22.♖f2 d3 23.♗a4 ♕e6-+)* 21...♔f8 22.♖f2 *(22.♗d5 ♕e5+ 23.♔h1 ♖g3* Og hvit kan ikke gardere seg mot trusselen ♖xh3+ med matt*)* 22...d3 23.♕h5 ♖g6 24.♕f3 ♕e5+ 25.♔h1 ♕e1+ 26.♖f1 ♖g1+ 27.♔h2 ♕e5+ 28.♕f4 ♖xf1 *(28...♕e2+ 29.♖f2 ♗xf2* Er visstnok matt i 12, men jeg valgte å ikke tillate ♕h6+ og gjøre det enkelt*)* 29.♕xe5 dxe5 30.♘d2 ♖f2+ 31.♔g3 ♖xd2 32.♗xf7 ♔xf7 33.b4 ♖f2 0-1 I Pavlovic (2494) − Carlsen, Reykjavik Open 2006 **10...♘e7 11.h3 ♗h5** 11...♗d7 Er også fullt mulig, men ♗h5 er mer aggresivt **12.♖e1** Faktisk kanskje det beste trekket, selv om det ser litt unaturlig ut å forlate f2−bonden, finnes det ikke noen annen god måte å dekke e4−bonden på 12.♕d3 ♘d7! 13.♗d1 ♘c5 14.♕e2 *(14.♕c2 ♗g6 15.♘bd2 ♘xd5* vinner en bonde for ingenting*)* 14...f5 Med kjempespill for sort **12...♘g6?!** Litt for optimstisk, og basert på en posisjonell overseelse. **13.♕d3** 13.axb5 ♘h4 Med et kjempeangrep for kun et par nokså verdiløse bønder var en av grunnene til at 12...♘g6 fristet meg 14.bxa6 *(14.♖xa6* er omtrent det samme*)* 14...♗xf3 15.gxf3 ♘h5 16.f4! Det eneste. Ellers kommer ♕f6 med avgjørende angrep 16...♘xf4 17.♗xf4 exf4 18.♕h5 0-0 Denne stillingen vurderte jeg som god for sort, for eksempel: *(18…g6* Er for grådig: *19.♗a4+ ♔f8 20.♕h6+ ♔g8 21.♘d2 ♖xa6 22.♗c6* Og plustselig er det likt materiell, men enkelt vunnet for hvit ved hjelp av en invasjon i a−linja*)* 19.♘d2 g6 20.♕h6 ♕f6 Og jeg liker sort; 13.g4? ♘xg4 14.hxg4 ♗xg4 15.♕d3 ♕f6 Er åpenbart alt for farlig

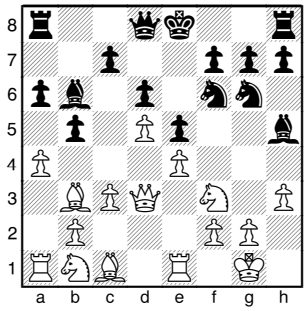

13…0-0 Etter en ganske lang tenkepause fant jeg ut at dette er det beste jeg har 13...♘d7 var min opprinnelige ide, med poenget 14.g4? Dette var min hovedvariant i starten av tenkepausen. Variantene som kan oppstå er ganske flotte, og jeg vil derfor gi noen her: (14.♗d1 er det jeg etterhvert fryktet: 14...♘c5 15.♕e2! ser kløneto ut, men er den eneste måten å unngå å tape a−bonden på 15...♘h4!? (15...♗xf3 16.♕xf3 0-0 17.axb5 axb5 18.♖xa8 ♕xa8 19.b4 ♘e6!∞ I og med at jeg har denne ideen (Springeren blir ikke passivisert og kan hoppe til

f4) kan det hende at ♘d7 også var helt fint, men det var vanskelig å se under partiet *(19...♘d7 20.♘a3±)* 20.dxe6?! fxe6 21.♕e2 ♗xf2+ 22.♔h2 *(22.♕xf2 ♖xf2 23.♔xf2 ♕a2+ 24.♘d2 ♕a1!∓* Vinner en bonde*)* 22...♗xe1 23.♕xe1 ♘f4 24.♗xf4 ♖xf4 25.♘d2∓ Jeg tror sort står litt bedre, men stillingen er ikke klar i det hele tatt) 16.♘bd2 Selv om hvit ser litt presset ut, kommer han etterhvert til å befri seg med g4 og stå posisjonellt bedre, som etter den logiske fortsettelsen 16...♘xa4 17.♗xa4 bxa4 18.♖xa4 0-0 19.g4 ♗g6 20.♘xh4 ♕xh4 21.♔g2 Her kommer hvit med ♘f3 i neste trekk, spiller deretter ♗e3 og står bedre. Sort har problemer med den svake a6−bonden og sin dårligere hvitfeltsløper) 14...♘c5 15.♕d1 ♘xb3 16.♕xb3 ♕f6 *(16...♘h4* Er det samme, men Df6 er litt mer ryddig*)* 17.♘bd2 ♘h4 18.♕d1 ♗g6 19.axb5 0-0! *(19...a5* Er også mulig, men jeg er ikke helt sikker på om sort har full kompensasjon her*)* 20.♖xa6 ♖xa6! Det er viktig å ikke la hvit ofre på b6, selv om a−bonden blir svært farlig i noen varianter 21.bxa6 ♕f4 22.♔f1 *(22.♔h1 ♗xf2* Gir sort mye enklere spill.*)* 22...f5! Her konkluderte jeg med at angrepet lett slår igjennom, men variantene er ganske kompliserte 23.exf5 ♗xf5! 24.gxf5 *(24.♘e4 ♕xf3 25.♕xf3 ♘xf3 26.gxf5 ♘xe1 27.♔xe1 ♖a8∓)* 24...♕xf5 25.♖e4□ ♕xh3+ 26.♔e1 ♘xf3+ 27.♘xf3 ♖xf3 28.♗e3 ♗xe3 29.♖xe3 ♕h1+! 30.♔d2 *(30.♔e2 ♖xf2+ 31.♔xf2 ♕xd1-+)* 30...♖xf2+ 31.♖e2 ♕xd5+ *(31...♖f1 32.♖e1* hjelper ikke svart mye*)* 32.♔c1 ♕xd1+ 33.♔xd1 ♖f1+ 34.♖e1 ♖f8 Dette sluttspillet er sannsynligvis vunnet for svart, men masse jobb er igjen **14.♗d1** 14.axb5 ♘d7! *(14...♗xf3 15.♕xf3 axb5 16.♖xa8 ♕xa8* Er også mulig, men jeg var redd for at hvit ville bli stående bedre her*)* 15.♗d1 *(15.♗c4* Materialistisk *15...♘c5 16.♕d1 f5⇄; 15.g4 ♘c5 16.♕d1 ♘xb3 17.♕xb3 ♕f6 18.♘bd2 ♘h4 19.♕d1 ♗g6* gir trekkomkasning til en tidligere variant!*)* 15...♘c5 16.♕f1 ♗xf3 *(16...axb5? 17.♖xa8 ♕xa8 18.g4-+)* 17.♗xf3 axb5 18.♖xa8 ♕xa8 19.♕xb5 f5 Med komp for bonden; 14.g4? Heller ikke med dronningen ute av bindingen er det godt å ta offiseren 14...♘xg4 *(14...♗xg4?! 15.hxg4 ♘xg4 16.♖e2 ♕f6! 17.♗g5 ♘f4 18.♗xf6 ♘xd3 19.♗h4 ♘c1 20.♗d1 ♘xe2+ 21.♗xe2* er ganske uklart, men sannsynligvis godt for hvit*)* 15.hxg4 ♗xg4 16.♗g5 *(16.♘h2* gIr sort et fullstendig avgjørende angrep: *16...♕h4 17.♘xg4 ♕xg4+ 18.♔f1 f5-+)* 16...f6 17.♗d2 f5 Med et sterk angrep hvit ikke har mulighet til å motstå **14...♗xf3** Det finnes ikke ikke noe bedre **15.♗xf3 ♘f4 16.♕f1** 16.♗xf4 exf4 17.axb5 axb5 18.♖xa8 ♕xa8 19.♕xb5 ♕a7 gir sort fin komp for bonden **16...♖b8** Dekker b5 indirekte **17.axb5 axb5 18.♘a3 ♘d7!** Bonden kunne ikke reddes i alle fall, så sort forbereder f5 eller Df6 **19.♘xb5** 19.g3 Virker som en logisk oppfølging av hans tidligere spill, men sort ser ut til å klare seg fint her og: 19...♘g6 20.♘xb5 *(20.♗g4 ♘c5 21.♘xb5 ♘xe4! 22.♖xe4 f5 23.♗xf5 ♖xf5 24.♗e3 ♗xe3 25.♖xe3 ♕d7 26.c4 ♖bf8↑)* 20...f5 Med nok motspill: 21.♔g2 *(21.♗e3? ♗xe3 22.♖xe3 f4!)* 21...fxe4 22.♖xe4 ♘f6 23.♖e2? (23.♗g5 ♗xf2! (23...♘xe4?! 24.♗xd8 ♖xf3! Fritz! 25.♗xc7 *(25.♔xf3 ♘d2+ 26.♔e2 ♘xf1 27.♗xc7 ♗xc7 28.♘xc7 ♘xg3+=)*) 24.c4 *(24.♗xf6 ♕xf6 25.♕xf2 ♖xb5∓)*) 23...e4 24.♗g4 ♘xg4 25.hxg4 ♕d7-+ Med avgjørende angrep, da det truer på både b5 og g4 **19...♕f6** Nå truer det med både Sc5 og Sxh3+, så hvits svar er tvunget **20.♗xf4**

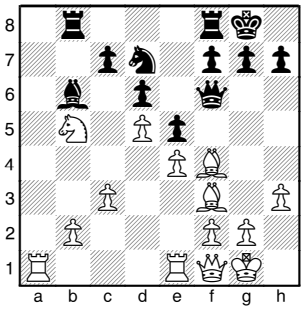

20...♕xf4!? En udogmatisk beslutning for å få spilt f5. Det vanlige i slike stillinger ville være 20...exf4 for å få hoppe inn med springeren på e5, men jeg fryktet at det ville være vanskelig å finne en plan etter det. **21.♘a3** Dette trekket hadde jeg ikke sett, og synes umiddelbart det så veldig sterkt ut. Jeg lykkes allikevel å finne en måte å få nok motspill på, som fører til en ganske lik stilling, men der sort kanskje så vidt er ovenpå **21...f5 22.♘c4** Her ser vi poenget med ♘a3, hvit vil bytte av sorts sterke løper. Problemet er at etter ♘xb6−♖xb6 vil b2−bonden henge 22.exf5 ♘f6! er det samme etter ♘c4 **22...♘f6 23.exf5 e4 24.♗d1** 24.♘xb6 Med ideen Ta4 fungerer ikke helt: 24...exf3 *(24...♖xb6 25.♖a4* Er ugunstig for sort*)* 25.♘c4 fxg2 *(25...♘xd5 26.♕d3 ♕xf5 27.♕xf5 ♖xf5 28.g3=)* 26.♕d3 *(26.♔xg2)* 26...♘h5∞ **24...♕xf5 25.♗c2** 25.b4 var litt mer presist **25...♕xd5 26.♘xb6 ♖xb6 27.b4** 27.♖ad1 legger en felle, men gir bare trøbbel: 27...♕c6 Og hvit har problemer med med c3 og b2*(27...♕e5?* er naturlig, men dårlig: *28.♗xe4! ♘xe4 29.♕c4+ ♔h8 30.♖xe4 ♕f5 31.♖e2±)* **27...♕e5** Nå er derimot dette naturlige sentraliseringstrekket godt **28.♖e3** Det truet på c3, men en annen måte å dekke den trusselen på, som jeg hadde ventet var 28.♕c4+ d5 29.♕c5 Som tar kontroll over viktige sorte felter i sentrum. Jeg hadde tenkt å besvare dette med 29...♘d7 30.♕e3 ♖bf6 Men en minimal sort fordel **28...d5 29.♖a5** Logisk, hvit vil gjerne legge stort press på sorts sentrum **29...♖d6** Vi hadde begge litt tidsnød her, derfor ville jeg gjerne gjøre solide trekk **30.♕e2** 30.c4 c6 Gir bare d5−bonden mer styrke, da den nå lettere kan avansere; 30.♕d1 virket mer naturlig for meg **30...♕f4 31.♕d2 ♔h8** Dette trekket har litt av samme formål som 29...♖d6 **32.♖e2?!** Hvit vil gjerne spille ♕d4 uten å tillate ♘g4!, men tårnet skulle ikke ha forlatt 3.raden **32...♕h4 33.♕d4?** Et veldig naturlig trekk, men en stor feil. Hvit burde ha innrømmet feilen i forrige trekk med 33.♖e3 For eksempel 33...♘h5 34.♗d1! ♘f4 35.♖g3∓

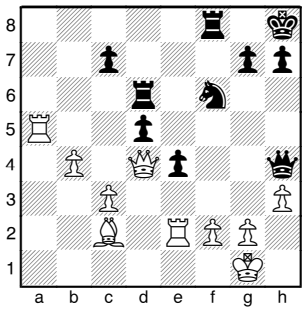

33...♘h5! Etter å ha regnet litt (Jeg hadde bare 4 minutter igjen), fant jeg ut at jeg hadde minst evig sjakk, og

Magnus Carlsen

- Jeg har ennå ikke kommet til det stadiet hvor pengene er så viktig at jeg tar remis mot en svakere motstander...

regnet det derfor som helt trykt å gå inn i disse komplikasjonene **34.♖xd5** Dette trekket er ikke noen feil, fordi det ikke finnes andre trekk **34...♘f4** Dette er poenget. Sort er ikke fornøyd med det ganske like sluttspillet som oppstår etter 34...♖xd5 35.♕xd5 ♘f4 36.♕xe4 ♘xe2+ 37.♕xe2 Og går for komplikasjoner **35.♖xe4□ ♖xd5 36.♕xd5 ♘xh3+ 37.♔h2** 37.gxh3 ♕xf2+ Matter: 38.♔h1 ♕f1+ 39.♔h2 ♖f2+ 40.♔g3 ♖g2+ (40...♖f3+ var det jeg så, med matt i fire: 41.♔g4 *(41.♔h2 ♖xh3#)* 41...♕xh3+ 42.♔g5 h6+ 43.♔g6 ♖f6#) 41.♔h4 ♕f6+ 42.♔h5 ♕h6# **37...♘f4+ 38.♔g1 ♕g4** Etter en liten tenkepause fant jeg en måte å spille på vinst på 38...♕xf2+ er ganske fancy, men ikke effektivt: 39.♔xf2 ♘xd5+ 40.♔g3 ♘xc3 41.♖c4 ♘d5 42.b5∓ Og hvit holder nok remis ganske enkelt **39.♖c4** Hamdouchi tenkte seg ned til 15 sek (=45 sek med med FIDE−tiden), og spilte svært nervøst Tc4, som taper direkte

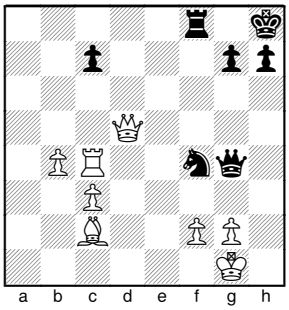

39...♖e8! Dette trekket er jeg veldig stolt over at jeg fant med såpass liten tid igjen. Hvit er forsvarsløs, og her tenkte også Hamdouchi til han hadde et sekund igjen, og prøvde å spille ♖xf4 (som gir sort muligheten til å matte i få trekk), men hånden hans var for shaky til at han han klarte å gjøre trekket på et sekund. Dermed vant jeg på tid. 39...♖e8 40.♖xf4 ♖e1+ 41.♔h2 ♕xf4+ 42.g3 ♕h6+ **0-1**

GM Magnus Carlsen (2625)
GM Ahmed Adly (2473), Egypt
Reykjavik Open (9. runde)

Jeg har valgt å kommentere dette skjebnesvangre partiet fra siste runde fordi det var et av mine mest interessante partier fra turneringen **1.e4 c5 2.♘f3 d6 3.d4 cxd4 4.♘xd4 ♘f6 5.♘c3 a6** Najdorf − et klart tegn på min motstander, som lå ½ poeng bak meg ville spille på vinst **6.♗e3** Jeg har også spilt ♗g5 og ♗e2 her, men syntes at det kunne være lurt å spille det mest teoretiske, da min motstander ikke er noen teoriekspert **6...♘g4** Denne varianten har mistet litt popularitet til varianter med e6, for eksempel 6...e6 7.f3 b5 8.♕d2 b4 9.♘a4 ♘bd7 10.0-0-0 d5 **7.♗g5 h6 8.♗h4 g5 9.♗g3 ♗g7 10.h3** Dette er det moderne trekket, som klart har overgått det gamle 10.♗e2 h5 I popularitet **10...♘e5** En annen mulighet er det litt mindre naturlige 10...♘f6 **11.♘f5 ♗xf5 12.exf5 ♘bc6 13.♘d5 e6**

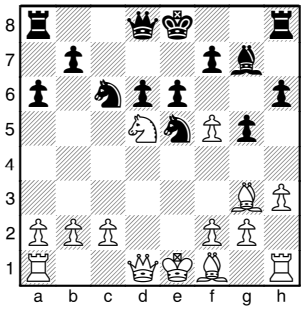

Her overrasket Adly meg ved å tilby remis. Han var tydelig allikevel fornøyd med remis og 6,5 (som er et kjempe plussresultat for ham, men som ikke ville gi ham mye penger). For min del var det ikke veldig aktuelt å ta imot. Jeg er ennå ikke kommet til det stadiet hvor pengene er så viktig at jeg vil ta remis mot en svakere motstander, bare for å sikre meg en ganske god premiesum. Jeg var ganske sikker på at de to andre på 6,5, Harikrishna og Sargissian ville ta remis. Derfor fristet det mye mer å prøve å vinne alene **14.fxe6** Det mest presise. For de som lurer på hvorfor det er akkurat det, henviser jeg til partiet Svidler−Topalov fra San Luis 2005 (selv om Svidler kanskje sto best i en uklar stiliing i det partiet) **14...fxe6 15.♘e3 d5** Etter dette trekket var jeg tom for teori. 15...0-0 16.♗e2 ♕e7 17.0-0 ♖ad8 Ble spilt i Kasimdzhanov−Anand, San Luis 2005. her spilte hvit det i følge Kasimdzhanov svært sterke 18.♗h5 Som hindrer hindrer svart i å gjennomføre sin plan med Sg6−f4 (Bonden på d6 måtte dekkes før det kunne bli mulig). Her påstår Kasim at hvit har klar fordel, noe jeg delvis er enig i, og var ganske happy med å spille en sånn stilling. (Men det behøver ikke å bety at jeg forstår noe av det!). **16.♗e2 0-0 17.0-0 ♘g6 18.c4** Dette naturlige trekket brukte jeg endel tid på, men jeg aner ikke hvorfor. **18...d4 19.♘g4?!** Dette offisersofferet var det ikke veldig vanskelig å spille for meg, intuisjonen sa meg at hvit måtte ha mer enn nok komp. Dessuten ble jeg i stor grad fascinert av variantene som kan oppstå. Men objektivt gir ikke trekket meg noen fordel, og 19.♘c2 som er et roligere trekk, bør gi hvit mulighet til å håpe på fordel; springeren er på vei til kremfeltet d3 (via e1)

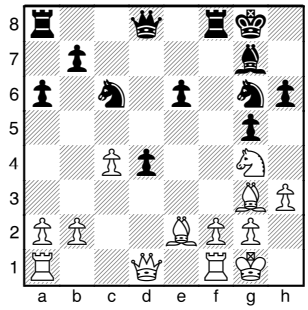

19...♘f4! Ikke det mest kritiske, men godt nok til utlikning. 19...h5 20.♗d3 ♘ce7 *(20...♘f4 21.♗xf4 ♖xf4* gir overgang til noe som kunne ha skjedd i partiet.*)* 21.♕e2! Poenget mitt: Hvit får minst et sterkt løperpar og to bønder for offiseren, pluss at sorts kongestilling blir svært åpen. *(21.♘h2? h4 22.♕h5 hxg3 23.fxg3 ♕e8 24.♖xf8+ ♘xf8∓)* 21...hxg4 Ellers kommer springeren til e5. 22.♕xe6+ ♔h8! Dette er det beste trekket, og det eneste jeg var litt bekymret for. Sort unnviker bindingen som oppstår etter det åpenbare ♔h7 (22...♔h7? 23.♕xg4 ♗h6 (23...♕c8 24.♕h5+ *(24.♕xg5 ♗f6 25.♕h5+ ♔g7* er ikke så klart, men også godt for hvit*)* 24...♗h6

25.f4 gxf4 26.♗xf4+−) 24.f4! gxf4 25.♗h4 ♖g8 26.♖ae1 Er fullstendig knusende) 23.♕xg4 *(23.♗xg6? ♖f6* er sorts poeng, og selvsagt godt for ham, uten løperen forsvinner futten ut av hvits stilling*; 23.hxg4 ♖f6∓)* 23...♘f4 Dette trekket hadde ikke vært mulig med kongen på h7 24.♗xf4 ♖xf4 25.♕xg5 ♖f6 Denne stillingen er ganske uklar, jeg står hårfint under materiellt, men sort har flere passive brikker, samtdig som kongestillingen fortsatt er åpen. Jeg ville ha vært glad for å være hvit her. 26.♖ae1 ♘g8∞ **20.♗xf4 ♖xf4 21.♗d3 ♘b4?** 21...h5 22.g3 *(22.♘h2 ♘e5 23.♖e1 ♘xd3* er det jeg ikke burde ha tillatt i partiet*)* 22...♖f7 Det mest logiske. Sort vil gjerne doble i f−linja senere. 23.♘h2 ♘e5 24.♗e4 trodde jeg var veldig godt for hvit, men sort har det sterke og energiske 24...g4! 25.hxg4 d3! 26.gxh5 ♕d4 som gir sort masse aktivt spill for de to bøndene **22.♖e1??** En stor posisjonell bukk. Jeg var veldig sløv rundt her, og tenkte at jeg sikkert kunne hoppe inn til e5 uansett. Dessverre gir trekket bare sort muligheten til å drive vekk springeren med godt spill. 22.f3! Dette enkle trekket, som jeg så under partiet, gir hvit klar fordel. Springeren er på vei mot de riktige feltene, og hvit dominerer totalt på de hvite feltene. **22...h5 23.♘h2** 23.♘e5 ♗xe5 24.♖xe5 ♕f6 kan ikke anbefales for hvit − svart er alt for aktiv **23...♘xd3 24.♕xd3 ♕f6 25.♖e2** 25.♘f3 var min opprinnelige plan, men jeg fant ut at det taper for mye tid etter 25...♖f8 26.♘d2 g4 *(26...♖xf2 27.♘e4* er poenget, men jeg regnet jo selvfølgelig ikke med at Adly ville gå i en såpass billig felle!*)* 27.hxg4 ♖xg4 Og jeg fant at sort angrep veier mye tyngre enn mitt springerfelt. **25...♕f5 26.♖d1 ♖f8 27.f3 ♕xd3 28.♖xd3 e5**

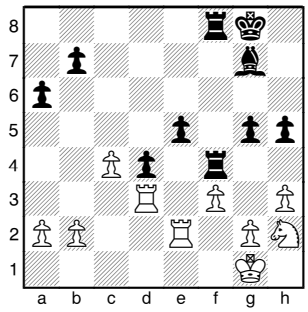

Her er nok stilingen ganske lik, men langt fra død, og kan gi sjanser til begge parter **29.♘f1** Jeg hadde svært liten lyst til å spille dette trekket, som gir sort muligheten til å åpne opp stillingen og skape en svakhet, men jeg fant ikke noe annet, for etter det langsomme 29.g3 ♖4f7 30.♔g2 skaper sort motspill − 30...♖c8 31.b3 b5! og jeg må plutselig passe meg skikkelig **29...g4 30.hxg4 hxg4 31.♘d2 gxf3** Her irriterte Adly meg litt med å tilby remis for andre gang. Jeg hadde med mitt avslag på hans første tilbud gjort det klart at jeg spilte på vinst. Og hvis jeg skulle ha skiftet mening, var det absolutt min tur til å tilby. **32.gxf3 ♖h4 33.♖e4 ♖h5?!** Jeg ville ha byttet tårn her, fordi tårnet ikke har noen fremtid å h−linja. ♖h6 var også bedre **34.♖g4 ♖h6** Vel, nå virker det i alle fall som det var bedre å bytte tårn. Men selv her er det vanskelig å tro at hvit har den store fordelen 34...♔h8 35.♘e4 ♗h6 Var den logiske oppfølgingen, men han var kanskje redd for noe med ♖b3 her, muligens helt uten grunn **35.♖b3** Jeg ville hindre ♖b6, som stenger 3−raden for tårnet mitt etter b3, men tårnmanøveren er ganske kunstig, og derfor tviler jeg sterkt på at ♖b3 er noe kanontrekk **35...b6 36.♖a3 ♖a8** Plasserer tårnet litt passivt, men han vil unngå svekkelsen på b5 etter a5, og i tillegg ser tårnet på a3 ganske dumt ut det og **37.♘e4 ♖c6 38.♖b3** Her står i alle fall tårnet bedre enn på a4 **38...♔f7 39.♔f2 ♗f8?** En feil−sort bør ikke gi hvit sjanser som f4 39...♗h6 Var bedre, med en veldig liten hvit fordel **40.f4** Jeg regnet dette som siste sjansen til å skape litt forvirring, men trodde at det var ganske harmløst **40...♖b8?**

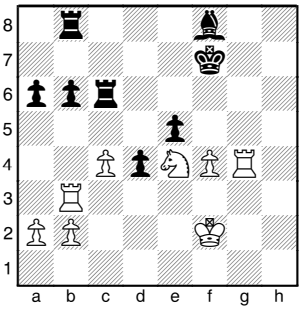

Dette posisjonellt stygge trekket spilte Adly fort og med et smell. Det truer ♖xc4, men hvit har forbedret stillingen sin kraftig med f3−f4−f5 40...exf4 41.♖xf4+ ♔e7 42.♖bf3 ♖xc4 43.♖f7+ ♔e6 Ser litt farlig ut, men sort bør komme seg unna 44.♘g5+ *(44.♖xf8 ♖c2+ 45.♔e1 ♖xf8 46.♖xf8 ♖xb2 47.♖f2 ♖b1+* bør holde remis*)* **41.f5! ♖h6** 41...♖xc4 42.♖h3! er kanskje det han overså, hvit vinner lett med invasjon i h−linja: 42...♖c6 43.♖h7+ ♔e8 44.♖g6 ♖xg6 45.fxg6 Med enkel vinst **42.c5** Nå kom dette bruddet også, som jeg har ventet på ganske lenge **42...♗e7 43.♖g6** Nå funker pluselig alt for hvit **43...♖h5** 43...♖xg6 44.fxg6+ ♔xg6 45.♖xb6+ ♖xb6 46.cxb6 Og sort må gi løperen på b−bonden **44.♖gxb6 ♖xf5+ 45.♖f3** Det mest praktiske; med bare et tårn på brettet er det mye enklere å stoppe alle mulige sjakker **45...♖xf3+ 46.♔xf3 ♖c8?** Alt for passivt 46...♖h8 Og aktivt motspill gir bedre sjanser **47.b4 a5 48.a3 axb4 49.axb4 ♔e8?** Kongen kan ikke hjelpe mye i forsvar **50.♔e2 ♖a8 51.c6** Nå begynte jeg å føle meg ganske sikker på å vinne **51...♔f7 52.b5 ♔e6 53.♖a6 ♖h8 54.b6 ♗d8**

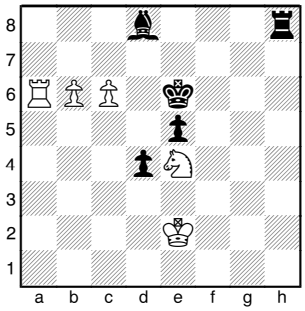

55.b7?? En hver nybegynner ville påpeke at dette er en feil da sort kan blokkere bøndene. Jeg trodde at tekstrekket vant direkte, men sannheten er stikk motsatt − Etter b7 finnes det ikke noen vinst lenger. 55.c7?? ♗xc7 56.bxc7+ ♔d7 var like dårlig som b7, men det enkle; 55.♔d3 skulle ha vært spilt uansett om hvit kan vinne direkte med b7, ikke minst på grunn av tidsnøden min, men fordi det vinner så veldig enkelt − Sort kan ikke gjøre noen verdens ting, mens hvit bare kan rusle opp til c4 med kongen, og så løpe i mål med bøndene. **55...♗c7 56.♖a8 ♖b8 57.♔d3** 57.♘c5+ ♔d5 58.♘a6 Var selvfølgelig planen min, og i tidsnød

er det svært lett å konkludere med at hvit vinner. Dessverre er ikke det tilfellet. 58...♔xc6 59.♘xb8+ ♔xb7= Springeren og tårnet nede i hjørnet ser ganske patetiske ut nå. Da jeg fant ut dette, ble jeg rimelig forbannet på meg selv, og mens sekundene tikket nedover, lette jeg desperat etter en måte å holde partiet gående på **57...♔d5 58.♖a6?** Dette trekket håpet jeg kunne opprettholde vinstsjansene. Jeg så jo selvfølgelig at de fleste lovlige trekk holdt remis (konge, løper og e+d mot konge og springer er elementær remis ved bare å holde blokaden), men i denne situasjonen var det ikke på noen måte mulig for meg å tenke på remis (urutinert kanskje). **58...♖f8**

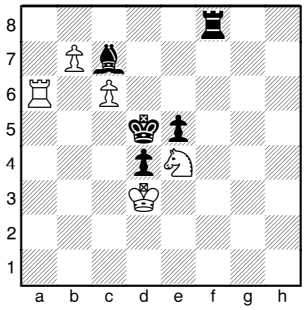

59.♘d2?? 59.b8♕ Trodde jeg holdt remis etter partiet, men er ikke helt sikker nå. 59...♗xb8 *(59...♖f3+ 60.♔e2 ♖e3+ 61.♔d2 ♗xb8 62.♘f6+ ♔d6 63.♘e8+ ♔c5 64.c7*= holder*)* 60.c7 ♗xc7 61.♘f6+ ♖xf6 *(61...♔c5 62.♘d7+ ♔b5 63.♘xf8 ♔xa6 64.♘e6 ♗b6 65.♘g5=)* 62.♖xf6 e4+ 63.♔e2 Dette sluttspillet er teoretisk remis; 59.♖a8 virker det som ville ha holdt remis 59...♖f3+ 60.♔d2 ♔xe4 61.♖c8 ♗a5+!? Et morsomt computer−trekk, ellers er det bare remis: *(61...♗d6 62.♖d8 ♗c7 63.♖c8=)* 62.♔c1! d3 *(62...♖f1+ 63.♔b2 d3 64.b8♕ d2 65.♖d8 ♗xd8 66.♕xd8 d1♕ 67.♕xd1 ♖xd1 68.c7* og det er svart som skal slite med å holde det (selv om sluttspillet er teoretisk remis*)* 63.b8♕ d2+ 64.♔c2 ♖f1 65.♖d8 ♖c1+ 66.♔b2 **59...e4+ 60.♘xe4 ♖f3+ 61.♔c2 ♔xe4 62.♖a8 ♖c3+ 63.♔d1 ♖b3 64.♔c2?** 64.♖c8 var vel et bedre forsøk, for nå er det enkelt vunnet for sort 64...♗f4 *(64...♔d3 65.♔e1)* 65.♖e8+ *(65.c7 ♖xb7 66.♖e8+ ♔d3-+)* 65...♔d3 66.♔e1 ♖b6 Bør vinne for sort **64...♖b6 65.♖c8 d3+** Jeg hadde oversett at denne sjakken var så sterk **66.♔d1** 66.♔c3 ♖xc6+ 67.♔d2 ♗f4+ 68.♔d1 ♖b6-+ **66...♗f4 67.♖e8+ ♔f3 68.b8♕ ♖xb8**
0-1

GM Sergey Erenburg (2573), Israel
GM Magnus Carlsen (2625)
Glitnir Blitz, Reykjavik (4. runde)
Jeg har valgt å kommentere dette (lynsjakk) partiet fordi det etterhvert ble en nytelse å spille det, og at det bidro til at jeg vant kvartfinalen, som ga meg muligheten til å møte Anand. Jeg ville ikke kommentere partiene mot Anand, fordi det første partiet kun var en forsvarskamp som jeg etterhvert vant på tid, mens det andre var preget av feil og nervøsitet **1.e4 e5** Det er mer taktisk å spille mer lukkede stillinger enn de som oppstår etter 1... c5 i lynsjakk **2.♘f3 ♘c6 3.♗c4** Anand valgte også å spille italiensk mot meg, noe som med mine målsettninger om en lukket stillingstype passer meg fint 3.♘c3 ♘f6 4.♗b5 d6! Holder stillingen lukket! Dette brukte jeg i et viktig parti med sort mot Fressinet i 8.delsfinalen. **3...♘f6 4.d3 ♗e7 5.0-0 0-0 6.♖e1 d6 7.a4! ♗e6** Ikke noe godt eller sofistikert trekk, men i lynsjakk er det greit å spille enkelt **8.♘bd2** 8.♘c3 Spilte Anand, og det er også et bedre trekk **8...♕d7 9.a5 a6 10.♘f1 ♖fe8**

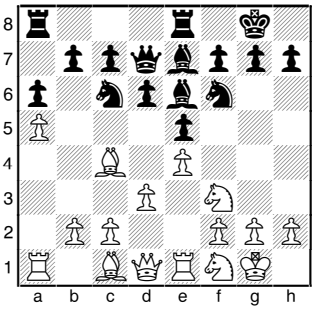

11.♘e3?! Dette er en typisk lynsjakkfeil. Hvit spiller trekket automatisk, men glemmer at etter det ønskede ♗xc4 dxc4 henger det på e4 **11...♗xc4! 12.♘xc4 ♗f8 13.♗g5 ♕e6 14.♘e3 h6 15.♗xf6?!** En dårlig plan 15.♗h4= **15...♕xf6 16.♘d5 ♕d8 17.b4 ♘e7 18.c4 ♘xd5 19.cxd5 c6 20.♕b3 ♕d7 21.d4?!** 21.♖ac1 var bedre, hvit må holde stillingen lukket. Etter tekstrekket er faktisk løperen mye sterkere enn springeren. **21...exd4 22.dxc6** 22.♘xd4 cxd5 23.♕xd5 *(23.exd5 g6!∓)* 23...♖e5 24.♕b3 d5∓ **22...bxc6 23.♘xd4 c5 24.bxc5 dxc5 25.♘f3 ♖ab8** Nå tar sort over skikkelig. **26.♕c4 ♕c6 27.♘d4 ♕c8 28.♘f5 g6** Herfra spilte jeg nesten a −tempo hele veien inn, trekkene kom helt av seg selv. **29.♘e3?** 29.♘g3∓ Måtte spilles. **29...♖b4 30.♕d3 ♖bxe4 31.♖ec1 ♗g7 32.♖ab1 ♗d4 33.♘c2 ♕f5 34.♘xd4?** 34.♖f1∓

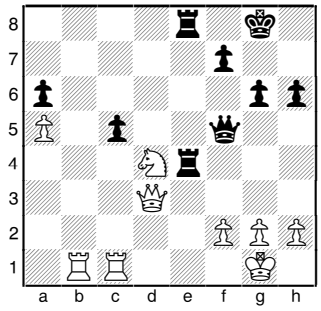

34...♖e1+! 35.♖xe1 ♖xe1+ 36.♖xe1 ♕xd3 37.♘c6 ♕b5 38.♘e7+ ♔g7 39.♘d5 ♕xa5 40.♖c1? ♕d2 Når i tillegg springeren ryker, er det på tide å gi opp, selv i lynsjakk. **0-1**

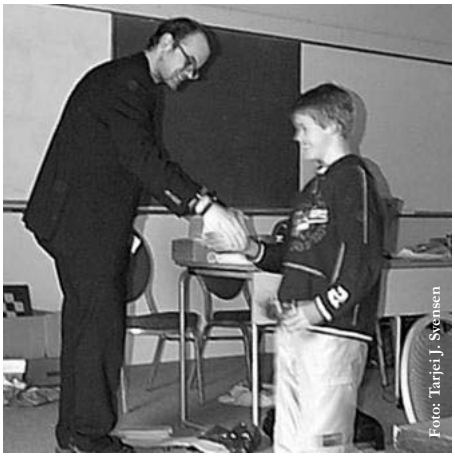

- Da får jeg altså tre kommenterte partier av deg nå, mens du får et spill av meg når det kommer til høsten...

OL-LAGENE:

TOPPEDE LAG, MEN FORTSATT LANGT FREM TIL TOPPLASSERINGER

Som kort meldt i forrige sjakkblad stiller Norge til Sjakk-OL i Torino 20.05-04.06 med et rent GM-lag bestående av de seks høyest rangerte spillerne på forrige ratingliste fra NSF:

1.GM Magnus Carlsen (NTG)
2.GM Simen Agdestein (NTG)
3.GM Leif Erlend Johannessen (OSS)
4.GM Kjetil A Lie (Porsgrunn)
5.GM Einar Gausel (OSS)
6.GM Rune Djurhuus (Akademisk).

Med all respekt for Havana-helter og andre som tidligere har gjort store prestasjoner for Norge i sjakk-OL: Det råder liten tvil om at dette er historiens sterkeste norske OL-lag. At verken Magnus Carlsen eller Simen Agdestein vil være disponible første del av turneringen kan vanskelig kalles noe pluss. Det behøver imidlertid heller ikke være noe stort minus, all den tid OL som Sveitser-turnering med individuelle poeng som tellende i svært stor grad avgjøres i de siste 3-4 rundene. Dels som følge av en generell nivåhevning og dels som følge av et økende antall nasjoner i Øst-Europa har nivåhevningen på OL de siste 15 årene vært formidabel, og Norge vil selv med toppet lag neppe være rangert på topp 30. Det kan selvsagt være en gunstig utfordrerposisjon for Norge, men en plassering på topp 15 vil i dette selskapet uansett forutsette at laget både spiller opp mot sitt beste og har marginene med seg i de avgjørende sluttrundene. Uten at forutsetningene skal skrus for høyt: Det blir uvanlig spennende å være norsk under sjakk-OL i år. Og å få se en formsterk Magnus Carlsen i kamp mot spillere fra den ypperste verdenseliten på førstebord, er selvsagt mer enn god nok grunn til å holde seg nær en nettilkobling i månedsskiftet mai-juni.

På kvinnelaget har det i skyggen av 1.WIM Ellen Hagesæther (Follo) 2.WIM Sheila Barth Berntsen (Asker) 3.WFM Silje Bjerke (1911) vært et spillerbytte siden sist, idet reserven Gro Ferkingstad har måttet frasi seg plassen for denne gangen. Inn som ny reserve kommer i stedet Hauges Torill Hagesæther. Danmarkstudenten Torill er et noe mindre kjent navn enn de etablerte kvinnelandslagsspillerne, men etter å ha arbeidet seg målbevisst oppover siden puttestadiet innebærer hun neppe noen nevneverdig svekkelse av laget nå. Norge stiller dermed tilnærmet toppet også på kvinnesiden, men mangler der internasjonalt fryktede navn av det kaliber Magnus Carlsen og Simen Agdestein er i åpen klasse. Det er likevel ikke dekkende for den relative styrkeforskjellen når herrelaget stiller rent GM-lag mens kvinnelaget ikke har noen WGM-er: Antallet tittelholdere er mye lavere på kvinnesiden, og det er fortsatt langt færre nasjoner som kan mestre et slagferdig landslag over tre bord her enn over fire bord i herreklassen. Topp tyve skal etter alle ratingmerker være utenfor rekkevidde for kvinnelaget, men innenfor sjiktet som følger deretter er mye åpent. Også kvinnelaget kan i Torino kandidere for tidenes sterkeste norske prestasjon. Men også de er for å svinge seg mot slike høyder selvsagt avhengige dels av at spillerne spiller opp mot sitt beste og dels av de nødvendige marginer i sluttrundene. . .

VM FOR KVINNER:

DEVALUERT TITTEL TILBAKE TIL KINA

FIDEs første gravide VM-vinner? Xu Yuhua

De betydelige fremskritt FIDE har gjort hva angår VM-syklusen i åpen klasse, gjør det til en desto større skuffelse å se hvor nedprioritert kvinnenes VM-tittel fortsatt er.

Kvinne-VM 2006 ble spilt i russiske Ekaterinburg 10.-27. mars, som en intensiv seks runders cupturnering med topartimatcher til og med semifinalen. Følgen ble ikke helt uforutsigbart partier sterkt preget av nervepresset, samt et mesterskap som fikk mye mindre oppmerksomhet enn det ellers kunne fått fordi stadig flere favoritter forsvant: Eks-verdensmester Chen Zhu (Kina) røk ut i første cuprunde og tittelforsvarer Antoaneta Stefanova (Bulgaria) i andre. Da fem cuprunder a to partier var over sto man igjen med FIDE-listens sjetterangerte Xu Yuhua (Kina) mot sekstenderangerte Alisa Galliamova (Russland). Finalen mellom dem var berammet til fire partier, men 29-årige Yuhua behøvde bare tre på å sikre seg tittelen med sifrene 2,5-0,5.

Full honnør for fremgangsrike og kondisjonssterke Yuhua, som sto på der andre topprangerte snublet, og tross korte pustepauser slo ut de russiske hjemmehåpene Tatiana Kosintseva, Kovalevskaya, Matveeva og altså Galliamova på sin ferd mot VM-tittelen. Det gjenstår å se hvor mye tid Yuhua får til å utnytte tittelen de neste to årene, siden hun siden hun visstnok ble historisk som FIDEs første gravide VM-vinner! Uansett er tittelen etter to års uventet utlån til Bulgaria altså tilbake i Kina, som tross hard konkurranse fra Georgia og Russland stadig tydeligere etablerer seg som hegemon innenfor verdens kvinnesjakk. Kvinnenes verdenstopp domineres enda mer enn mennenes av Øst-Europa og Asia: Beste spiller fra den vestlige verden ble denne gangen den unge franske IM Marie Sebag, som kjempet seg frem helt til kvartfinalen. Eneste kvalifiserte nordiske deltaker var som vanlig den svenske GM Pia Cramling, som imidlertid denne gangen ble en av favorittene som forsvant alt i innledningsrundene. På den positive siden er nivået i verdensjakken raskt stigende også på kvinnesiden, så dette mesterskapet bør han et betydelig potensial hvis/når FIDE gir det et mer seriøst format.

NSF-SENTRALSTYRET I OPPOSISJON TIL FIDE-PRESIDENTEN

av Hans Olav Lahlum

24.03.2006 gikk følgende karakteristisk korte pressemelding ut fra Norges Sjakkforbund:

Norges Sjakkforbund har på sentralstyremøte 23. mars vedtatt å støtte Bessel Koks kandidatur til vervet som president i FIDE.

Valg av styre i FIDE vil bli foretatt på kongressen i Torino i juni.

Norges Sjakkforbund
Torstein Bae
President

Hans Olav Lahlum, som få dager tidligere hadde gått ut med en personlig støtteerklæring til Right Move-alternativet til Bessel Kok, trakk et lettelsens sukk. Deretter trakk han redaktørhatten godt ned over begge ørene, og ringte NSF-president Torstein Bae for å stille noen kritiske spørsmål rundt beslutningen.

Å støtte en utfordrer til den sittende FIDE-presidenten gjennom ti år høres ikke ut som et udramatisk steg for et lite forbund som Norge. Var vedtaket enstemmig i sentralstyret?
- Ja, vi var enige om at dette nå var et ganske åpenbart valg for NSF.

Hvis dette valget var så åpenbart, hvorfor kom da ikke NSF på banen i saken tidligere? Danmark, Island og vel de fleste andre vest-europeiske har allerede støttet "Right move"-alternativet.
- Det var rent praktiske årsaker til det. Vi kunne kanskje rukket å behandle saken på sentralstyremøtet i februar, men ønsket selvsagt å gjøre godt forarbeid før en så viktig beslutning.

Tidligere president i NSF, Morten Sand, er som kjent visepresident i FIDE og vel informert om forholdene der. Har sentralstyret rådført seg med ham i sakens anledning?
- Ja, jeg kontaktet Morten på forhånd for å innhente bakgrunnsinformasjon om situasjonen i FIDE, riktig nok uten direkte å spørre hva han personlig anbefalte. Det er for øvrig viktig å være klar over at selv om Morten er visepresident i FIDE har han aldri stilt til valg sammen med Ilyumzhinov, men blitt utnevnt etter kongressene. Han skal på ingen måte oppfattes som noen ukritisk støttespiller for Ilyumzhinov.

Det store spørsmålet gjenstår selvsagt: Hvorfor NSF har valgt å støtte utfordreren til det sittende styret i FIDE?
- "Right move" virker ha et godt utformet program for demokratisering av FIDE, og Bessel Kok svarte greit på det vi hadde av tilleggsspørsmål da han var med via telefon på sentralstyremøtet. FIDE under Ilyumzhinov har i mine øyne gått litt opp og litt ned, og man må gi den sittende presidenten kreditt bl.a. for at han har klart å skaffe sponsormidler som i betydelig grad har gått til spillerne gjennom store premiefond i FIDE-mesterskapene. Ideen om å kåre verdensmesteren gjennom cupturneringer er vel stort sett alle enige om at fungerte dårlig, men hva angår VM-syklusen ser jo FIDE nå ut til å være på riktig spor. Det står imidlertid igjen som et problem at Ilyumzhinov som president gir en uheldig profilering av FIDE i forhold til menneskerettigheter. Vi har for øvrig også fått støtte fra NUPI (Norsk Utenrikspolitisk Institutt) for vårt inntrykk av at posisjonen som FIDE-president hjelper Ilyumzhinov til å beholde makten i Kalmykia, og det ønsker vi ikke å bidra til. For øvrig har jo Ilyumzhinov vært president i ti år nå, jeg tror det er godt for alle organisasjoner ikke å beholde ledere mye lenger enn det.

Du er klar over at den siste uttalelsen kan bli brukt mot deg rundt år 2014?
- Hehe, ja, men det blir neppe aktuelt.

Innebærer dette at presidenten har planer om å frasi seg gjenvalg alt i 2006?
- Jeg har gjort meg noen tanker om min eventuelle videre rolle i NSF. Men spørsmålet ligger foreløpig i valgkomiteen og jeg synes det vil være uriktig av meg å kommentere det da.

Foto: www.rightmove.org

"The Right Move" er altså kodenavnet for en alternativ valgliste som utfordrer den sittende president Kirsan Ilyumzhinovs liste ved årets presidentvalg i FIDE. Listen til "The Right Move" liste har som presidentkandidat den nederlandske forretningsmannen og turneringsarrangøren Bessel Kok, og driver anført av sin britiske kampanjeleder Geoffrey Borg en svært aktiv valgkamp. Norge var forbund nummer 30 som bekreftet sin støtte, og det ser ut som den vestlige sjakkverden med få unntak vil gi sin støtte til "The Right Move". Presidentvalget skjer etter "FN-modellen" med en stemme for hvert medlemsland uansett størrelse, på FIDE-kongressen i juni. Resultatet avventes med spenning - både i Kalmykia og i Norge. Redaktøren håper det beste, men tror at Ilyumzhinov med langt flere sentralt plasserte støttespillere i Øst-Europa, Asia og Afrika enn i den vestlige verden vil bli gjenvalgt.

Mer informasjon om Right Move-alternativet enn noen kan ønske seg, kan finnes på www.rightmove06.org
Foreløpig langt mer sparsomme meddelelser fra FIDE kan finnes på www.fide.com

Nordisk for ungdom 2006:

INGEN GULL, MEN MEDALJER TIL TRE AV "ÅRETS NYKOMMERE"

Nyttårsaften 2005 presenterte VG under overskriften "årets nykommere" en serie reportasjer om talenter som kan tenkes få sitt gjennombrudd i 2006 innen forskjellige aktuelle disipliner - deriblant sjakk. VG har truffet uvanlig godt med utvalget så langt. Katrine Tjølsen (som ble behørig omtalt i forrige nummer) var med på VGs liste, og det samme var alle de tre medaljevinnerne fra det nylig avholdte Nordisk for Ungdom: Jon Ludvig Hammer (som var VGs hovedoppslag), Lasse Løvik og Frode Urkedal. Til utdypning av Førsteradens dekning fra nordisk, og som et ledd av vår satsning på å vise at det gror godt i norsk ungdomssjakk også bak Magnus Carlsen, bringer Norsk Sjakkblad her intervjuer og partier med alle de tre.

Foto: Leif Magne Svendsen

KLASSE C:

SØLVMEDALJE TIL LASSE ØSTEBØ LØVIK, STAVANGER (13)

Gratulerer med sølv i Nordisk, Lasse! Hvordan opplevde du veien dit?
- Takk. Veien til sølvet var først og fremst noe humpete. Etter en god start med 2/2 første dag var jeg med der oppe hele tiden, og jeg burde vunnet partiet jeg tapte mot den senere gullvinneren Alexei Hansen i femte runde. Men til gjengjeld var det ganske mye som måtte stemme i sjette runde for at jeg skulle få sølv og jeg var heldig i et par tidligere partier, så alt i alt er jeg godt fornøyd med resultatet.

Og hva blir neste mål etter dette?
- Det var inspirerende med sølv i Nordisk. Så hovedmålet for 2006 får bli å komme blant de to beste i Ungdoms-NM til høsten slik at jeg får spille Nordisk neste år også.

Du var ganske ukjent utenfor det lokale sjakkmiljøet for to år siden, men siden har det gått fremover med synfeltssteg. Hva skyldes fremgangen?
- Stort sett har jeg bare spilt mye og hatt det gøy med sjakk, det er også det beste rådet jeg kan gi andre unge spillere. Hva angår systematisk trening har jeg nok fortsatt mye å gå på, selv om jeg ser en del på egne partier. Jeg er ofte på ICC, men når sant skal sies er det egentlig mer morsomt enn lærerikt der…

Sjakktalent, sjakkintelligens, konkurranseegenskaper og egeninnsats er fire faktorer som kan forklare de fleste ratingtall i følge meg. Hvordan passer du inn med en slik inndeling?
- Da må nok hovedforklaringen bli konkurranseegenskapene, jeg liker veldig godt å konkurrere. Og så må jeg vel ha litt talent, da, siden det går så pass bra med en så pass lav egeninnsats.

Hva må du bli bedre på for å fortsette ferden oppover resultatlistene?
- Føler egentlig at det går greit med åpningene, så jeg har kanskje mest å hente i forhold til forsvarsspill.

Ungdomssjakkmiljøet i Rogaland har hatt sine oppturer og nedturer. Hvordan opplever du det nå?
- Veldig bra både sosialt og sjakklig, det er på en oppturigjen nå. Magnus Monsen har gjort mye bra for ungdomssjakken i Rogaland de siste årene, og fått med seg flere foreldre.

Det er mange spennende unge spillere i Rogaland om dagen, men ikke for mange aktive mesterspillere. Hvordan opplever du matchingen i forhold til lokale turneringer?
- Motstanden er utviklende nok den, men det er jo litt dumt at de fleste jeg møter i lokale turneringer er underratede unge spillere…

Apropos underratede unge spillere: Hvem regner du som de mest talentfulle norske spilleren født etter 1990?
- Når du spør om største talentet tenker jeg umniddelbart på Frode Urkedal. Men se opp for Kristoffer Madland fra Sandnes, han er på raskt vei fremover nå.

Avslutningsvis: Hvordan passer du inn med en teori om sammenheng mellom talent og interesse for sjakk og for matte?
- Ikke alt for bra, favorittfaget mitt er svømming. Matte går greit nok det, men jeg synes samfunnsfag er mer interessant.

Løvik kommenterer

Lucas Wickström (2070)
Lasse Østebø Løvik (2003)
Nordisk mesterskap (2. runde)
1.d4 ♘f6 2.♗g5 g6 Det er ikke mye jeg kan på Trompowski så bare spilte det jeg har spilt før **3.♗xf6 exf6 4.e3 ♗g7 5.♗d3 0-0 6.♘e2 d5 7.♘f4** spiller optimistisk på Dd6 Dxf4 fellen **7...♖e8 8.0-0 c6** overdekket d5

litt **9.♘d2 ♕d6!?** Dronningen står litt feil der men den presser litt på h2 men Db6 er nok sterkere **10.c4** Han gjør det han kan best åpne tårnlinjer **10...f5** Jeg prøver å få åpnet løperdiagonelen **11.c5 ♕c7 12.b4**

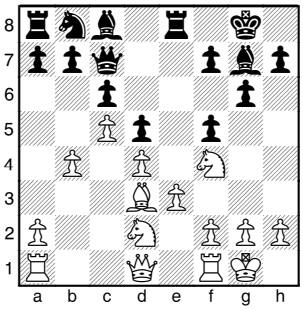

12...♗xd4!? kanskje litt drøyt men jeg stod ikke så godt uansett så noe må prøves **13.♘xd5 cxd5 14.exd4 ♘c6 15.♕a4 ♗d7 16.b5!** Jeg hadde oversett at han hadde b5 her som gir han enda mer plass og en dominerende dronningfløy **16...♘e7 17.♕b3 a6 18.a4 ♗e6** gir springeren sjansen til å entre spillet igjen **19.♘f3** Skaper liv i svarts brikker **19...♕f4 20.♕c3** forbereder Se5 **20...g5 21.♘e5** truer dronningvinst med g3 **21...g4** 21...♘g6 22.g3 **22.♗c2** gir plass til springeren **22...♘g6 23.♘d3** kanskje litt passivt 23.♘xg6? hxg6 etterfulgt av Kg7 og Th8 med stygge ting i h−linja; 23.♖ae1 ser bedre ut **23...♕g5** forbereder h5 h4 h3 eller f4 f3 og andre stygge ting **24.bxa6 ♖xa6** unngår at hvit får fribonde i c−linja **25.♖ab1** Hvit prøver å få aktivitet før han blir most fullstendig **25...f4 26.♖xb7 f3 27.♖fb1 fxg2 28.c6??** Mitt neste trekk er ikke så lett å se men men:

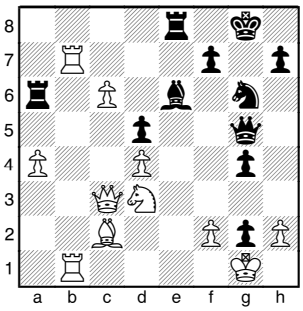

28...g3!! Et pent trekk som åpner opp hvits kongestilling **29.hxg3 ♕h5!** med matt trusler **30.f4 ♗g4?** 30...♕h1+ 31.♔f2 ♗h3! og hvit er DOOMED **31.♘f2 ♗f3** enste brukbare trekket **32.♘h3** her tenkte jeg på hvordan jeg skulle komme videre med mattangrepet men plutselig husket jeg et parti Sandstad hadde fortalt om så tenkte jeg på om sluttspillet så bra ut og ja ser jo ikke så aller verst ut **32...♕xh3 33.♕xf3 ♖xc6 34.♗xg6 ♖xg6!? 35.♖7b3??** etter mange timers slit er Lucas trøtt og ser ikke at han har remis sjanser 35.♖7b2∞ uklart men liten svart fordel **35...♖ge6!** vinner **36.♔f2 ♖e2+** 36...♕h2! Vinner enklere **37.♕xe2 ♖xe2+ 38.♔xe2 ♕h2!** en liten taktisk finesse som vinner tårn forsert. Og hvit ga opp **0-1**

Foto: Bjørn Berg Johansen

KLASSE D:

SØLV TIL FRODE OLAV OLSEN URKEDAL, 1911 (12 ÅR)

Gratulerer med sølv i Nordisk, Frode. Var du fornøyd med det?

- Takk. Jeg var høyest rangert og spilte for gull, men må si meg godt fornøyd med sølv slik turneringen utviklet seg. Det var ikke helt med i beregningen at jeg skulle tape mot Even Thingstad i første runde, og da jeg senere måtte vinne mot islendingen som tok gullet ble jeg stående for passivt.

Fremgangen din har vært jevn OG stor siden du begynte på ditt første skolesjakkurs for knapt fem år siden. Hva er grunnen til det?

- Jeg trener ganske mye egentlig, både med min trener FM Torbjørn Ringdal Hansen, litt mer andre i klubben, og en del på egenhånd.

Så hvis du skal plassere deg selv i forhold til mine fire faktorer for å forklare spillestyrke - konkurranseegenskaper, sjakktalent, sjakkintelligens og egeninnsats - er egeninnsatsen kanskje viktigst?

- Ja, men jeg tror jeg har ganske gode konkurranseegenskaper og at jeg lærer ganske fort også. Så forhåpentligvis har jeg litt av alle de fire faktorene.

Hva må du da jobbe med for å fortsette fremgangen?

- Jeg har fortsatt mye å lære, særlig posisjonelt, og også praktisk i forhold til å disponere tiden bedre.

Og neste mål blir?

- Å vinne NM for barneskolelag med mitt skolelag Kjelsås; det blir nok ikke lett.

Du spiller fortsatt i 1911, som tradisjonelt har vært en breddeklubb mer enn en toppklubb. Regner du med å fortsette der?

- Ja, jeg har ingen planer om overgang til OSS eller andre klubber med flere toppspillere. 1911 er en veldig hyggelig klubb, og toppen er jo blitt bedre siden vi har fått inn toppspillere som Torbjørn Ringdal Hansen og Silje Bjerke. Og mitt første sjakklige forbilde var jo Johs Kjeken, som lærte meg svært mye de første årene etter at jeg oppdaget sjakken.

Hvorfor er sjakk så interessant for deg at du satser så mye?

- Jeg har ikke noe helt klart svar på det. Men jeg føler at jeg lærer mye nytt av sjakken, og at det er et utviklende spill. Jeg finner det interessant både med fikse kombinasjoner og med dypere posisjonelle manøvrer.

Hvilket år regner du med å bli IM?

- Hvilket år aner jeg ikke, men jeg har tenkt å bli det!

Hvilke gode råd vil du gi unge spillere på vei opp?
- For å bli virkelig god må man være forberedt på å trene mye, særlig på taktikk. Ellers er det for å øke sjakkforståelsen et godt råd å spille mer lagsjakk og ikke for mye lynsjakk.

Og hvilke av de norske spillere under 15 år regner du som de mest lovende?
- To spillere yngre enn meg selv som jeg regner for svært store talenter er Anders Hobber og Anders Thingstad, men begge virker å ha dabbet av litt i det siste. To spillere som derimot har vært aktive og fått stor fremgang i det siste er Lasse Løvik og Katrine Tjølsen. Så det skifter litt. Jeg klarer ikke å vurdere meg selv i forhold til disse, det får andre gjøre.

Avslutningsvis: Hvordan passer du inn med en teori om at det er sammenheng mellom talent og interesse for matte og for sjakk?
- Ganske bra. Hvis vi holder gym utenom er matte favorittfaget mitt, tett fulgt av natur og miljø.

Urkedal kommenterer

Frode O. O. Urkedal (1992)
Aleksander Orava (1906)
Nordisk mesterskap (4. runde)
1.d4 d5 2.c4 e6 3.♘c3 c5 4.cxd5 exd5 5.♘f3 ♘c6 6.g3 ♘f6 7.♗g2 ♗e7 8.0-0 0-0 9.h3 h6 10.♗e3 cxd4 11.♘xd4

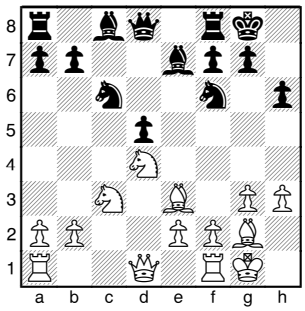

Treneren min Torbjørn R. Hansen mener at svart plager seg selv ved å spille denne åpningen. Det er jeg enig i **11...♖e8 12.♕d2 ♗e6 13.♖fd1 ♕d7 14.♔h2 ♖ac8 15.♘b3 ♖ed8 16.♖ac1 b6?!** Dette trekket gir meg muligheten til å true og bytte springere fordi svart ikke kan ta med bonden **17.♘d4 ♘e5 18.b3 ♗b4 19.♕b2 ♕e7**

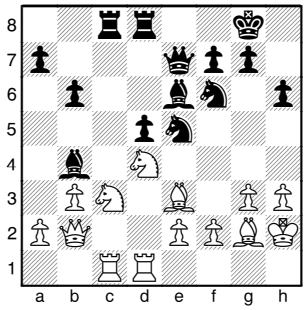

20.♘cb5! Truer a3 og gjør klar Sxe6 **20...a6 21.♘xe6 ♕xe6 22.♘d4?** Sc7 hadde vært bedre **22...♕d6 23.♖xc8 ♖xc8 24.♖c1 ♖xc1 25.♕xc1 ♕c5?** Nå får jeg begge løperne og full dominans fra løperparet **26.♘c2 ♕e7 27.♘xb4 ♕xb4 28.♕c8+ ♔h7 29.♕f5+ ♘g6 30.♕d3 ♕a5 31.a4 ♔g8 32.♗d4** Dette er en drømmestilling! **32...♘e7 33.♗xf6 gxf6 34.e4! dxe4?** Svart er uansett fortapt. **35.♕d8+ 1-0**

Foto: Leif Magne Svendsen

KLASSE B:

BRONSE TIL FM JON LUDVIG HAMMER, OSSU (15 ÅR)

Jon Ludvig Hammer:

- Hvorfor vil du egentlig intervjue meg etter et så dårlig resultat?

Gratulerer med bronse i Nord…
- Ta ikke den, da! Hvorfor vil du egentlig intervjue meg etter et så dårlig resultat?

Så du er altså ikke fornøyd med medaljen?
- På absolutt ingen måte, jeg var rangert som nummer en og ble altså nummer fire hvis du regner med han estlenderen som fikk stille utenfor konkurranse. Det skyldtes litt at jeg bukket i siste runde grunnet den ekle FIDE-tiden, men selv uten den bukken hadde det jo bare blitt sølv!

Nå vel, da prøver jeg en gang til: Gratulerer med medalje i Nordisk for sjette år på rad, to gull, en sølv og tre bronse er historisk av en norsk spiller…
- Den satt MYE bedre! Takk takk, det er alltid hyggelig å spille Nordisk. Jeg spiller Ungdoms-NM til høsten igjen, i håp om ett tredje gull i Nordisk neste år.

Du er allment anerkjent som det nest største talentet i norsk ungdomssjakk siden Simen Agdestein, men havner hele tiden i skyggen av det største talentet. Hvordan opplever du det?
- Det er noe man må leve med så god som Magnus er blitt. Det er litt kjipt, jeg innrømmer det - men jeg har overlevd.

Hva var det største øyeblikket i din sjakkarriere så langt - unntatt VG-oppslaget?
- Det har jeg faktisk aldri tenkt på før. Men da jeg vant mot GM Chanda Sandipan i Bayern i fjor var det første gang jeg vant mot en GM, og etter det trengte jeg bare 0,5/2 for IM-napp. Smilet mitt var nok ganske bredt da han ga opp etter et langt og interessant parti...

Hvorfor bruker du så mye tid på sjakk?
- Det har jeg derimot tenkt en del på, uten å finne noe godt svar. Egentlig tror jeg det er mest fordi jeg liker så godt å vinne, men det kan jeg jo ikke godt si her. Men sammenlignet med andre konkurranser er sjakk veldig logisk, og det er

Jon Ludvig Hammer:
- Samfunnsfaglæreren sliter forresten litt med å forstå talentet mitt der, kunne du kanskje tenke deg å snakke litt med ham?

veldig rettferdig hvem som vinner.

Hvor mye tid bruker du forresten på sjakk?
- Mye tid når det er helg og turnering, lite tid når det er hverdag uten turnering. Jeg koser meg til daglig en del på ICC, og får gjennom OSSU svært lærerik trening med IM Knut Jøran Helmers annen hver uke. Men jeg trener ellers for lite, det er delvis derfor Magnus er så mye bedre som han er.

Men hvorfor er du da blitt så god som du er? Blant mine fire forklaringsfaktorer sjakk-talent-sjakkintelligens-konkurranseegen-skaper-egeninnsats virker det vel ikke som egeninnsatsen kan være forklaringen?
- Nei, forklaringen må vel da snarere søkes i talent og konkurranseegenskaper. Egentlig nesten bare i talent, tror jeg. Men jeg håper at jeg har utviklet en viss forståelse også.

Og hva må du da jobbe videre med for å bli IM?
- Ganske åpenbart trene mer, og da særlig lære meg noen skikkelige åpninger. Sortåpningene mine holder egentlig ikke til å spille på vinst mot så gode spillere som jeg nå må prøve å slå.

Og ditt neste mål blir?
- Jeg mangler jo fortsatt to IM-napp og en del rating på å bli IM da. Neste forsøk blir Det Åpne NM i påsken, og så eliteklassen i NM, men jeg tør ikke spå noe om hvordan det går. Jeg likte forresten ikke det der du skrev i forrige sjakkblad om at jeg trolig er for ustabil til å nå 2400 i år. Særlig ikke fordi det trolig er sant. Hvor mye ELO går jeg opp hvis jeg skulle ta ett GM-napp, forresten?

Mye, men fortsatt på langt nær nok. Apropos GM-napp, når regner du med å bli GM?
- La oss snakke om det igjen når jeg har fått to IM-napp til.

I mellomtiden kan jeg jo da spørre om hvem du tror blir den neste av de unge norske som tar IM-napp?
- Enten Ørnulf Stubberud eller Johannes Kvisla. Det største talentet blant de som er yngre enn Magnus og meg er selvfølgelig Frode Urkedal. Men han mangler enda litt erfaring, så jeg tror ikke han kan klare noe IM-napp i 2006.

Og ditt råd til unge spillere som vil bli bedre?
- Spill Siciliansk! Det er viktig å få det inn på repertoaret tidlig.

Avslutningsvis: Hvordan passer du inn med en teori om sammenheng mellom talent og interesse for sjakk og for matte?
- Ikke så veldig godt. Jeg har vel kanskje et rimelig talent for matte også, det går ganske bra selv om jeg hater geometri. Men interessen går definitivt mer i retning av samfunnsfag, det er mer interessant å begrunne svarene enn bare å finne dem. Men sammenheng mellom matte og sjakk mener jeg definitivt det er. Etter mitt syn er det ingen tvil om at sjakkspillere har et spesielt anlegg for matte eller omvendt. Samfunnsfaglæreren sliter forresten litt med å forstå talentet mitt der, kunne du kanskje tenke deg å snakke litt med ham?

Nei, men du og jeg snakkes nok til gjengjeld snart igjen… Lykke til med mellomtiden til både deg og de andre mealjørene!

Hammer kommenterer

FM Jon Ludvig Hammer (2289)
Peter Skovgaard (2198)
Nordisk mesterskap (4. runde)

Etter å ha startet med en remis i første runde og så spilt remis mot Helgi i tredje, trengte jeg en seier mot Peter i dette partiet for å ta igjen teten. **1.e4 c5 2.♘f3 e6 3.♘c3 a6 4.d4 cxd4 5.♘xd4 ♕c7 6.♗d3 ♘f6 7.0-0 ♗c5 8.♘b3 ♗e7 9.f4 d6 10.a4 b6 11.e5 dxe5?!** Dette er tvilsomt pga 13.Df3 bedre er 11...♘fd7 men etter 12.exd6 ♗xd6 13.♘e4 ♗e7 14.f5 har hvit initiativet og et stort utviklingsforsprang **12.fxe5 ♘fd7** ikke 12...♕xe5 pga 13.♗f4 ♕h5 14.♗e2 og løperen kommer til f3 med en vunnet stilling for hvit. **13.♗f4** Det hadde vært bedre å spille 13.♕f3 men jeg husket ikke hvordan dronningen kom seg ut fra a8... 13...♘xe5 14.♕xa8 ♗b7 15.♗b5+! axb5 16.♕a7! og hvits dronning lusker seg ut i følge analyser av S.B. Hansen. **13...♗b7** etter 13...♘xe5 kan hvit utnytte utviklingsforspranget med 14.♗xe5 ♕xe5 15.♕f3 ♗c5+ 16.♘xc5 ♕xc5+ 17.♔h1 ♖a7 18.♕g3 ♘c6 19.♕xg7 og hvit har en soleklar fordel. **14.♕e2 ♘c6 15.♖ae1 h5** sort sliter med å få motspill, så han prøver med aggressive hensikter på kongefløyen. Nå truer sort g5. **16.h3 ♗h4** Et veldig forstyrrende trekk. Hvit må enten svekke kongefløyen veldig, eller flytte tårnet fra beskyttelsen av den viktige e5−bonden. **17.♖d1** Å svekke kongefløyen, særlig a8−h1-diagonalen, var ikke et alternativ. **17...g5 18.♗h2 ♘cxe5?** Tapstrekket. Peter hadde brukt mye tid og hadde over en time mindre enn meg på klokken! (FIDE−tid). I en startende tidsnød (15 min. igjen) tok han feilaktig den giftige bonden. Etter 18...g4 19.hxg4 hxg4 20.♕xg4 ♘dxe5 ville stillingen vært uklar med sjanser for begge farger. **19.♗e4!** Dette tilsynelatende stille og ufarlige trekket vinner rett og slett materiell for hvit **19...f6**

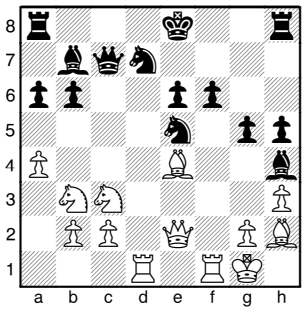

20.♖xf6! Et morsomt trekk å gjøre. Sorts sentrum faller sammen **20...♘xf6 21.♗xe5 ♕f7** selvfølgelig ikke 21...♕xe5 pga 22.♗g6+ og dronningvinst. **22.♗xb7 ♕xb7 23.♗xf6 0-0!** Jeg hadde glemt at han kunne rokere! Heldigvis vinner jeg uansett. **24.♘e4 ♕f7 25.♖f1 ♕g6 26.♘d4 ♖f7 27.♘c6 ♖e8 28.♘e5 1-0**

EM for seniorlag:

av Erling Kristiansen

Norsk seniorsuksess i Dresden

Norge 1 i aksjon: *Fra førstebord lengst til høyre IM Svein Johannessen, FM Ragnar Hoen, FM Erling Kristiansen og Per Ofstad - alle OSS og alle tidligere Norgesmestre!*

For femte året på rad deltok norske lag i EM for seniorer, som forgikk i tiden 17.-25. februar. Dette var det åttende EM. Alle har vært i Dresden hvor det også vil bli spilt neste år, men så vil det etter planen bli overgitt til andre arrangører. I 2002 stilte Norge ett firemannslag mens det senere har vært to lag og i år til og med tre. I alt var vi 13 norske deltakere fordi Norge III stilte med en reserve. Svein Johannessen, Ragnar Hoen, Erling Kristiansen og Per Ofstad, alle tidligere Norgesmestere har hvert år spilt på førstelaget bortsett fra i fjor da Vidar Taksrud steppet inn istedenfor Per, som hadde forfall. I år spilte Vidar på første bord på Norge II med meget godt resultat (6,5 av 8). Han lå lenge an til å få bestemannspremien på første bord men tapte dessverre mot Samuelsson (Sverige II) i 7. runde. Bestemannspremien gikk dermed til den ikke ukjente Victor Korchnoi (7 av 8), som spilte på første brett for Sveits. De øvrige på andrelaget var Karl W. Strand, Kjell Haug og Leif Kverndal. På tredjelaget spilte Richard Wicklund Hansen, Bård Standal, Gunnar Bue, Kjell Nilsen og Odd Birkestrand.

Antall deltagende lag har steget fra år til år. I år deltok 46 lag. Norge I var forhåndsrangert som nr. 15 ut fra Elo-ratingen, men endte opp med en flatterende femteplass, med samme antall lagpoeng (11) og partipoeng (19,5) som nr. 4 Catalonia. Foran kom Moskva med 15, Tyskland med 14 og Finland med 12 lagpoeng. Westerinen bidro sterkt til sistnevntes resultat med sin seier over sjakklegenden Korchnoi.

Turneringen startet begredelig for Norge I. Etter fire runder så det ut til å skulle bli vanskelig å forsvare forhåndsratingen. Vi hadde nemlig bare 7 poeng av 16 mulige. Det var Svein som ikke var helt på høyden. Blant annet tapte han for Vidar i første runde. Fra femte runde fikk imidlertid både Svein og resten av laget dampen opp idet vi scoret 12,5 poeng på 16 partier. Sveins partier var dessuten etter min mening de mest interessante. Sluttresultatet ble dermed at Svein scoret 4,5, Ragnar 6 !!, Erling 5 og Per 4 poeng. At Ragnar ble bestemann er vi blitt vant med. Det ene året han ikke var i slag havnet Norge lengre ned på listen. Det var imidlertid mitt parti i siste runde som gjorde at Norge havnet så høyt på tabellen. De andre tok hurtige remiser. Hvis jeg hadde tapt ville vi havnet på plass nr. 19. Jeg vant imidlertid, noe heldig kan man si ettersom jeg rotet meg inn i en nesten tapt stilling i åpningen. Hellet syntes jeg likevel var fortjent fordi jeg i rundene 3-4 tapte to partier etter å ha stått til gevinst.

Andrelaget fikk 4 lagpoeng og 12,5 partipoeng og ble nr. 43. Vidar scoret mer enn halvparten av poengene. De andre "klaget" på at selv om de tapte fikk de ingen Monradbølge fordi Vidar vant hele tiden. Tredjelaget berget seg så vidt unna sisteplassen.

Turneringen ble som tidligere forbilledlig arrangert. Vi bodde alle på hotellet hvor vi spilte. Som kjent har det vært andre utøvende kunstnere før oss i Dresden. Nevnes kan for eksempel I.C. Dahl som var professor i malerkunst der i mange år. At Dresden var kunstnernes by kan man først og fremst se av den vakre arkitekturen. Slottet Zvinger, Semperoperaen og den kanskje vakreste protestantiske kirkebygning som finnes, nemlig "Die Frauenkirche". De fleste norske var til gudstjeneste der for å oppleve det blendende vakre interiøret etter at det indre av kirken først nå er blitt åpnet etter restaureringen. Kirken ble nemlig lagt fullstendig i grus etter det britiske bombeangrepet mot Dresden 13. februar 1945.

På hjemturen foregikk som vanlig med fly fra Berlin-Schønefeld. 6 av oss tok imidlertid med oss et hyggelig 3-dagers opphold i Berlin når vi først var der. I det

EM for seniorlag, Dresden, Tyskland

1. Dostoinstvo Moskau (Russland)	15 lagpoeng	22 ind.
2. Tyskland	14 lagpoeng	23 ind.
3. Finland	12 lagpoeng	20 ind.
4. Catalonia (Spania)	11 lagpoeng	19½ ind.
5. Norge	**11 lagpoeng**	**19½ ind.**
6. Phoenix Köln (Tyskland)	11 lagpoeng	18½ ind.
7. WIS Odessa (Israel)	10 lagpoeng	20 ind.
8. Sveits	10 lagpoeng	19 ind
9. St. Petersburg (Russland)	10 lagpoeng	18 ind.
10. Berlin (Tyskland)	10 lagpoeng	18 ind.
....		
43. Norge II	4 lagpoeng	12 ind.
45. Norge III	2 lagpoeng	14.ind.

(46 deltakende lag)

jeg jeg oppfordrer alle sjakkspillere som er født senest 1. januar 1947 om å organisere et lag som kan bli med til Dresden i februar neste år presenterer jeg Sveins parti fra runde 7 mot C. Clemens, Niedersachsen.

FM Christian Clemens (2292)
IM Svein Johannessen (2252)
EM for seniorlag
1.g3 c5 2.♗g2 ♘c6 3.e4 g6 4.d3 ♗g7 5.c3 d6 6.♗e3 h5 7.h3 h4 8.g4 e5 9.♘f39...f5! Hvit har nok ikke reagert riktig på sorts uortodokse åpningsbehandling når sort med fordel kan tillate seg å åpne spillet på et så vidt tidlig tidspunkt. **10.gxf5 gxf5 11.exf5 ♗xf5 12.♗g5** Hvit har sett at han vinner en bonde. **12...♗f6 13.♘xh4** Fikst. På 13.−−Lxg5 følger Sxf5 og på 13.−−Txh4 følger 14. Lxh4 Lxh4 15. Dh5 + og hvit vinner. **13...♗e6 14.♗xf6 ♘xf6 15.♘f3 ♘h5 16.h4 ♘f4 17.♗f1 ♕f6** Vel har sort mistet en bonde, men hans stilling er mer verd. **18.♘g5 ♗f5 19.♘d2 0-0-0** Hvis 19...♘xd3+ 20.♗xd3 ♗xd3 21.♘de4 ♗xe4 22.♘xe4 og bonden på d6 faller i neste trekk. **20.♕f3 ♖df8 21.0-0-0 ♔b8 22.♘c4 ♕e7 23.a3 ♗g6** Nå truer både Sxd3 + og Lh5 med gevinst for sort. **24.♕g3 d5 25.♘d2**

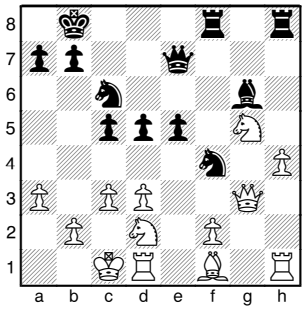

b5! Ikke noe pysespill her!! **26.♖g1 b4 27.axb4 cxb4 28.♘b1 bxc3 29.bxc3 ♕c5 30.♘h3 ♗h5 31.♖d2 ♔a8 32.♘xf4 ♖xf4 33.♖b2 ♖c8 34.♕g7** Optimismen lenge leve! Kanskje sort ikke ser matten som truer. **34...♖b4!** Jo dessverre **35.♖xb4 ♘xb4 36.♕xe5 ♕xf2** Foruten at tårnet på g1 trues også matt med Dc2 eller Sa2 **37.♘d2 ♖xc3+** Enda et sjokk for hvit. Tårnet kan ikke slås pga. Sa2 sjakk/madam **38.♔b1 ♖b3+ 39.♔c1 ♕c5+ 40.♘c4 ♕xg1** Mer enn godt nok, men hadde Svein ikke vært i tidsnød ville han nok sett 40.−Sxd3+ 41. Lxd3 Dxg1+ som fører til forsert matt. **41.♕h8+** Hevnsjakken **41...♔b7** og hvit ga opp. Et herlig parti!! **0-1**

PÅ STREIFTOG MED NORDMENN I UTLANDET

I tradisjonsrike svenske **Rilton Cup** (27.12-05.01) kjempet GM Leif Erlend Johannessen (OSS) helt til niende runde om turneringseier og store penger. Etter forspilte sjanser i siste runde endte det imidlertid til slutt med delt sjetteplass på 6,5/9, halvpoenget bak fem spillere på 7/9. Best kvalitet av disse hadde den litauiske Norgesvennen GM Eduardas Rozentalis, som igjen blir å se på norsk jord under Gausdalturneringen i april. Tross noe mer ujevn motstand ga 5,5/9 for Moldes Øyvind Bentsen og 5,0/9 for Fanas Kjetil Stokke og Stig K. Martinsen samt Moldes Thomas Nyland klare pluss på ELO-kontoen.

Den omtrent like tradisjonsrike **Hastingsturneringen i England** (28.12 - 06.01) kom sterkt tilbake med en klassisk og relativt godt besøkt Sveitser etter fjorårets sterkt kritiserte cupformat. (Turneringen ble da spilt som cup med ett parti hver runde, og ekstra tid til sort for å kompensere førstetrekket. Slikt gjør man ikke ustraffet, særlig ikke i England.) 5 av 10 for FM Dag Madsen (Trondheim), tre poeng bak turneringsvinneren GM Vasilij Neverov med noe svakere motstand, ga en prestasjon på 2237 som snarere var litt under enn over forventningene. 5/10 og 4,5/10 for klasse 1-spillerne Roar Nakken (Aalesund) og Hugo Lande (Namsos) kvalifiserte for inspirerende FIDE-ELO-er på henholdsvis 2164 og 2180. Og 4,5/10 for den nord-norske legenden Gunnar Johnsen (Tromsø) ga forhåpentligvis mersmak nok til at vi får se den fortsatt fargerike 60-åringen ved brettet flere ganger ut over i 2006.

Juniornorgesmester Ørnulf Stubberud (OSS) gjorde karrierens så langt sterkeste resultat i tsjekkiske **Praha Open** (13.-21.01), hvor han til slutt endte på sjetteplass med 6,5/9 og en ELO-prestasjon på 2405. En prestasjon over 2450 var innen rekkevidde for Stubberud helt til niende runde, men grunnet for få tittelholdere blant motstanderne var et IM-napp aldri helt innen rekkevidde. En rekke unge spillere fra NTG-miljøet deltok i turneringen, og det ga klare plussprestasjoner også for Johannes Kvisla på 5 og Sigmund Reppen på 4,5.

Ingen napp, men flere lovende prestasjoner av unge spillere, ble fasiten også for den unge norske delegasjonen i **Gibraltar Masters** i Spania 24.01-02.02. På respektfull avstand fra turneringsvinneren GM Kiril Georgievs 8,5/10, men inspirerende nær for eksempel verdensstjernen Alexei Shirovs 7,0/10, avsluttet Harald Borchgrevink (Bergens) og Emil Agdestein (Lillehammer) med 5,5/10. Dette ga Borchgrevink en prestasjon på 2362 som for første gang brakte ham over 2300-grensen nasjonalt, mens Agdestein med en prestasjon på 2302 gjorde sitt sterkeste resultat - så langt.

Cappelle la Grande i Frankrike (18.-26.02) ble sterkt preget av å være den mammutsveiteren den er for de norske representantene, FM Torbjørn Ringdal Hansen (1911) og FM Øystein Hole (Akademisk). Ringdal Hansen landet ni jo-jo-turer senere på et nullresultat etter seier mot fem lavere ratede spillere og tap mot fire høyere ratede, mens Hole etter noe mer ujevne resultater også landet på 5/9 med en småskuffende prestasjon like over 2300.

Malaga International i Spania (25.04-04.03) viste seg ikke uventet å være en sterk om enn noe uorganisert turnering, som ga delt 3.-10.plass med 6,5/9 og en oppløftende prestasjon på 2452 for IM Eirik T. Gullaksen (Bergens). Mirakuløst nok fortsetter Eirik ved siden av sitt store frivillige arbeid for norsk sjakk dermed sin langsomme ferd tilbake mot 2400 - vil han denne gang kunne fortsette ferden videre opp mot 2450? 5,5/9 for IM Bjarke Sahl (Asker) var ikke mer enn det burde og 4/9 for Lars Breivik (Drammen) snarere litt mindre. 4,5 og 4 for de unge Stavangerspillerne Lasse Løvik og Sondre Waage Tofte definitivt lover godt for fremtiden, og Løvik slo sin første - men langt fra siste - IM i form av spanske Horacio Saldano Dayer.

Turist i verdens beste sjakkliga

av Leif Erlend Johannessen

I full tillit til at mine lagkamerater i Oslo Schakselskap ville gjøre jobben og sikre plassen i NM-finalen den avsluttende helgen i Østlandsserien, prioriterte jeg å spille Bundesliga hvor mitt lag Wattenscheid var i atskillig hardere vær og i fritt fall mot nedrykksstriden etter noen glipper tidligere i sesongen. Vi fikset imidlertid brasene: Vant stort begge dager og kan nå spille med senkede skuldre de to siste rundene i april.

Både Simen og Magnus har tidligere brust med fjæra i Bundesliga, men for tiden er jeg den eneste nordmannen som spiller der regelmessig. Mitt lag, Wattenscheid, er altså en liten "vorort" - som tyskerne ville sagt - til atskillig mer kjente Bochum, og ligger helt vest i Tyskland. Dette er min fjerde sesong for klubben. Styrkemessig ligger vi tradisjonelt sånn midt på treet. Et ratingsnitt på de åtte første spillerne på i overkant av 2550 monner ikke stort i dette selskapet! Kjente spillere som Morozevich og Aronian har vært innom klubben, men de forsvinner gjerne raskt til toppklubbene som har råd til å grave dypere i lommeboka enn vi har. Hyggelig var det også når Jesper Hall og Peter Heine Nielsen spilte for oss, men nå har Peter forsvunnet til storlaget Baden Oos og Jesper har mange prosjekter gående i Sverige for tiden og ikke tid til å spille så mye. Vel, det er blitt bedre plass i dobbeltsenga iallfall! Utenom meg har vi nå Eljanov, Sargissian, Macieja og Rustemov av leiesoldater, som alle er solide 2600-folk. De to sistnevnte har vært med lenger enn meg, mens de to første er nye fra denne sesongen.

Foto: Atle Grønn

GM Leif Erlend Johannessen - i forberedelsesmodus.

Det er imidlertid sjelden vi mobiliserer hele gjengen samme helg, så jeg pleier vanligvis å sitte sånn cirka på tredjebord når jeg spiller.

Jeg har mange gode sjakklige minner fra Bundesliga gjennom disse årene. For eksempel da jeg fikk inn 18.Sb5!! mot Shirov i en kjent Slavisk-variant etter å ha analysert det med Peter på hotellrommet kvelden før (kåret som beste nyhet i 2004 i Informator). Eller da jeg fant en sterk nyhet for hvit i Katalansk over brettet mot Vaganian (14. De3!) og mattet ham på et par timer og Gelfand neste dag fant samme ide uavhengig av meg noen 100 mil unna på Bermuda!

Som heltidsstudent må jeg si at det er befriende innimellom å kunne la jussbøkene ligge, pakke kofferten og koble av med en hel helg med sjakk. Når man ikke spiller så mye lenger, er det ekstra motiverende og inspirerende endelig å sette seg ned ved brettet igjen. Da er det høytidsstund og intet man tar lemfeldig på! Det sosiale fungerer også utmerket. På lørdagskvelden er vi alltid ute og spiser og drikker, og jeg benytter samtidig sjansen til å friske opp tysken min fra gamle dager!

Jeg avslutter med to partier fra helgen nå 11.-12.mars hvor jeg satt på tredjebord og vant begge mine partier, mot habil motstand. Motstandere var Leipzig på lørdagen (5,5-2,5) og Zehlendorf (7-1) på søndag.

Johannessen kommenterer

GM Leif E. Johannessen (2564)
IM Michael Roos (2371)
Bundesliga 2005/06 (12)
1.d4 ♘f6 2.♘f3 g6 3.c4 ♗g7 4.g3 0-0 5.♗g2 c5 6.♘c3 cxd4 7.♘xd4 ♕c7
Det kan se relativt uskyldig ut, men etter min mening er trekket allerede en posisjonell feil. Hvit kan tvinge frem en for ham gunstig struktur, der dameplasseringen i c–linja viser seg å være svært uheldig. 7...♘c6 er den etablerte hovedvarianten.

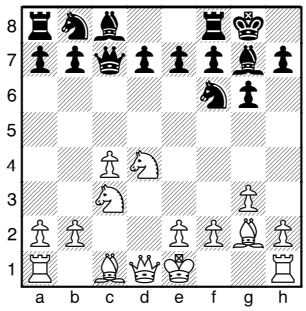

8.♘d5! Den enkleste måten å dekke c–bonden på, ved simpelthen å fjerne den! **8...♘xd5 9.cxd5 d6 10.0-0 ♗d7 11.♗e3 ♘a6 12.♕d2** Hvit fullfører enkelt utviklingen, mens svarts offiserer stamper i beina til hverandre. Springeren måtte pent finne seg i en tilværelse på randen, da løperen hadde okkupert d7. Dama på c7 føler seg heller ikke spesielt bekvem og hvit er dømt til å tjene et tempo med Tac1 før eller siden. **12...♖ac8** Det evige problemet: Hvilket tårn? Bare en ting er sikkert; feil blir det håkkesom! Også her tyder mye på at han valgte feil tårn, men det var langtfra trivielt. Se: 12...♖fc8 13.♖ac1 ♕d8 og her fryktet min motstander 14.♘b3!? da hvit sikter seg inn på dronningfløyen og a7–bonden. Etter en plausibel fortsettelse, 14...♖xc1 *(14...b6?* er aldri noen god ide, da c6–feltet blir katastrofalt svakt etter *15.♘d4)* 15.♖xc1 ♖c8 16.♖xc8 ♗xc8 17.♗xa7 b6 18.♕e3 ♘c5 19.♘xc5 bxc5 har hvit vunnet en bonde, men jeg var allikevel ikke så fristet av denne stillingen under partiet. Slik jeg ser det har svart reelt Benkö–aktig motspill på dronningfløyen, f.eks 20.♕b3 *(eller 20.♕a3 ♕d7* fulgt av Db5 i neste.*)* 20...♕a5 21.♕b8

♗f8! 22.♕xc8 ♕xa7 23.a3 ♕b6 og remis er det mest nærliggende resultatet. **13.a3 ♘c5** Han fryktet nok at springeren kunne bli stående offside for lang tid fremover etter et b2−b4, men i ettertid er det enkelt å foreslå forbedringen 13...♖fe8 som iallfall redder g7−løperen fra avbytte. **14.♖ac1 ♕b8**

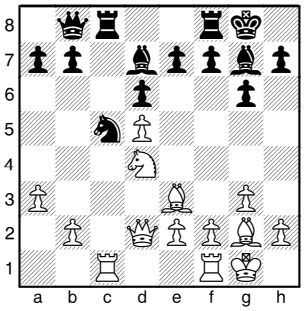

15.♗h6! Med store deler av svarts arme stuet vekk på dronningfløyen, er det logisk å starte et overfall mot kongen ved å fjerne den viktigste forsvarsbrikken hans. Resten av partiet fløt forbausende enkelt: **15...♖fe8 16.♗xg7 ♔xg7 17.h4 ♘a4** 17...h6 18.h5 g5 19.f4! og hvit klarer allikevel å forsere frem linjeåpninger på kongefløyen.; Men kanskje var 17...h5 et bedre forsøk på å stagge hvit. **18.b3 ♖xc1 19.♖xc1 ♘b6 20.♕e3 ♔f8** 20...♖c8 21.♖d1! minner om partiet.(men ikke 21.♖xc8? ♘xc8 og hvit begynner å gå tom for kraftig kaliber.) ; Men tatt i betraktning at stillingen hans er i ferd med å bli svært prekær, var det kanskje tid for det desperate 20...e5!? . Etter 21.dxe6 ♗xe6 har hvit klar fordel, men svart kan i det minste puste for første gang i partiet. **21.h5 ♖c8 22.♖d1** (tårnet har en høyere misjon enn bare å svis av i c−linja!) **22...♕c7 23.hxg6 hxg6 24.♕h6+ ♔g8 25.♗e4 ♕c3** 25...♕d8 (med den defensive ideen Df8) strander på 26.♗xg6 fxg6 27.♕xg6+ ♔f8 (eller 27...♔h8 28.♔g2) 28.♘e6+ ♗xe6 29.dxe6 ♕e8 30.♕h7 og matt. **26.♔g2 ♕b2** Denne ressursen hadde jeg oversett. Jeg trodde jeg skulle få tårnet til h1 uten kamp. Etter å ha beregnet litt diverse offer på g6 uten nevneverdig hell, fant jeg imidlertid en fortsettelse som virket ganske overbevisende. **27.e3 ♖c1 28.♖xc1 ♕xc1**

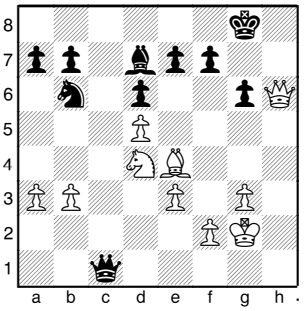

29.♘e6! Og her ga han faktisk opp allerede, noe som kom som en positiv overraskelse på meg. Jeg var innstilt på å spille stillingen etter 29...Lxe6 (29...fxe6? 30.Lxg6 blir raskt matt) 30.dxe6 Dc3 31.exf7+ Kxf7 32.Lxg6+ Ke6, som naturligvis bør være greit vunnet for hvit. Men noen umiddelbar knock out er det jo tross alt ikke.
1-0

IM Dimo Werner (2376)
GM Leif E. Johannessen (2564)
Bundesliga 2005/06 (13. runde)
1.d4 ♘f6 2.♘f3 e6 3.c4 b6 4.a3 ♗b7 5.♘c3 d5 6.♗g5 ♗e7 7.e3 0-0 8.♗xf6 ♗xf6 9.cxd5 exd5 10.♕b3 ♖e8 11.♖d1 c6 12.♗d3 ♘d7 13.0-0 ♘f8 14.e4 ♘e6 15.exd5 cxd5 16.♗b1 ♖c8 17.♕c2 g6 18.♕d2 ♕d6 19.♗a2 a6 20.g3 b5 21.♘e2

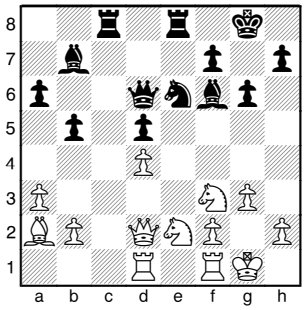

I en stillingstype som ofte oppstår fra Tartakower−varianten i Dronninggambit (7...b6) og som er forbausende populær hos hvitspillere, er svart i ferd med å tilrive seg initiativet. Løperparet ser kanskje ikke så fryktinngytende ut enda, men de løperne har potensiale! Og hva hvit holder på med, er slett ikke enkelt å forstå. Mitt neste trekk var jeg fornøyd med, som Fritz først oppdager etter lang betenkningstid. **21...a5!** Med ideen b4 og etter hvert La6, da hvitfelteren min virkelig våkner til live. Psykologisk var det vanskelig for ham å møte dette trekket, da hans siste Sc3−e2 nok var ment nettopp å stoppe videre avansement fra min side på dronningfløyen. Derfor slo han bonden ganske raskt, som allerede må betegnes som avgjørende feil. **22.♕xa5?** 22.♖c1 b4 23.axb4 axb4 24.♖xc8 ♖xc8 (24...♗xc8!?) 25.♖c1 ♖xc1+ 26.♘xc1 (26.♕xc1? ♕a6) 26...♕b6 27.♘e2 og hvit har fortsatt gode muligheter til å redde partiet. **22...♘g5!** Dette var den overraskende pointen. Begge springerne hans henger. 22...♖a8!? 23.♕d2 (ikke 23.♕xb5? ♗a6) 23...b4 var også mulig, med fint spill for sort. Men teksttrekket er sterkere. **23.♘xg5** Ikke 23.♘e5? ♗xe5 24.dxe5 ♘f3+! 25.♔g2 ♕xe5 og fremstøtet d5−d4 blir kroken på døra for hvits vedkommende. **23...♖xe2 24.♕xb5** Eller 24.♘f3 ♖xb2 25.♖d2 ♖a8 26.♕c3 ♖xd2 27.♕xd2 ♖xa3 og svart står posisjonelt overlegent i tillegg til merbonden. **24...♗a6 25.♘xf7 ♔xf7 26.♕xd5+ ♕xd5 27.♗xd5+ ♔g7**

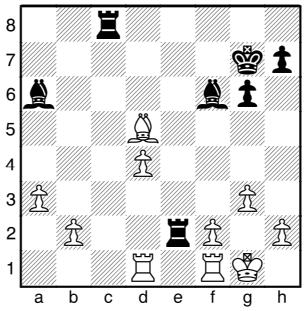

Han har i øyeblikket fire bønder for offiseren og når jeg regnet på denne stillingen før jeg spilte 21...a5, tok det litt tid før jeg skjønte at svarts aktivitet gjør bøndene hans mer eller mindre verdiløse. De vil falle som fluer. **28.b4 ♖b2 29.♖fe1 ♖cc2** og med klaffen hengende valgte han å kaste inn håndkledet. En variant som illustrerer hans problemer er 29...♖cc2 30.♖e6 ♗e2 31.♖e1 ♗xd4 da f2−punktet også vakler. Bøndene på dronningfløyen utgjør ingen trussel på lang tid enda.
0-1

Årets fjerneste norske sjakkambassadør?

Foto: Atle Grønn

Vi skal definitivt ikke gjøre det til en uvane å publisere lynsjakkpartier fra det australske mesterskapet i Norsk Sjakkblad. På kvoten for norske sjakkopplevelser i det fjerne utland er det imidlertid vanskelig å finne noe mye fjernere enn Brisbane, hvor IM-kandidat Geir Sune Tallaksen (20) spilte sin første turnering som ikke-junior da han 6. januar kom på tredjeplass i det australske lynmesterskapet.

Av Hans Olav Lahlum

Geir Sune har egentlig tatt et halvt års sjakkpermisjon - tross enkelte mindre religiøse lagkameraters beklagelser over det paradoksale i at en sørlending måtte reise så langt for å finne en høvelig bibelskole... Meget beleilig viste det seg imidlertid at årets australske mesterskap ble stilt nettopp i Brisbane, og da lot selvsagt ikke Geir Sune seg be to ganger om å teste ut hvordan sjakk fungerer over der. Bortskjemt med landsturneringer fra Norge var Geir Sunes førsteinntrykk at mesterskapet var både lite og svakt for et land med 20 millioner innbyggerne. Avstandene er imidlertid enda større i Australia og selv om mange innvandrere østfra har ført til en nivåhevning på australsk toppsjakk, har landet få egne sjakktradisjoner. Ikke-engelske navn dominerte da også sterkt i lynsjakkmesterskapet. Geir Sune var på forhånd avventende skeptisk til spilleformen med 13 runder Sveitser og alle i en gruppe, som neppe ville vært noen god ide med 300 deltakere i Norge - men som viste det seg praktisk gjennomførbart med 64 i Australia. Etter å ha startet med 4/4 falt femterangerte Geir Sune ut av kampen om førsteplassen med dobbeltap i runde fem og seks, men spurtet inn til en sterk tredjeplass med 9,5/13. Høydepunktet var selvsagt nienderundepartiet mot spilleren som senere vant mesterskapet med 12/13:

FM Geir Sune Tallaksen (2356)
IM Zong-Yuan Zhao (2427),
Australia
Australske lynmesterskapet
1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘f3 d5 4.♘c3 c6 5.e3 ♘bd7 6.♗d3 dxc4 7.♗xc4 b5 8.♗d3 ♗b7 9.e4 b4 10.♘a4 c5 11.e5 ♘d5 12.0-0 cxd4 13.♘xd4 ♘xe5 14.♗b5+ ♘d7 15.♖e1 ♖c8 16.♕h5 g6 17.♕e5 ♕f6 18.♘f3 ♗g7 19.♗xd7+ ♔xd7 20.♕e2

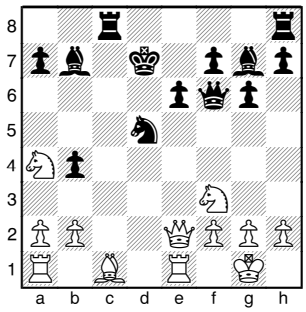

20...h6!? så langt kjent er dette nyheten! 20...♕d8 21.a3 b3 22.♗d2 ♔e7 og; 20...♕e7 21.♕b5+ ♔c7 22.a3 ♔b8 er spilt flere partier på høyt nivå tidligere **21.a3 b3 22.♗e3?! ♕e7?** 22...♘xe3 23.♕xe3 ♗xf3 24.♕xa7+ ♔e8 25.gxf3 ♕xf3 virker bra for sort, men det var selvsagt ikke lett å se i lyn. Sort så det ikke, og dermed får hvit tilbake bonden med fordel) **23.♕b5+ ♗c6 24.♕xb3 ♖hd8 25.♗c5! ♕e8 26.♗xa7 ♖c7 27.♗c5 ♖b8 28.♘b6+?!** 28.♗b4! med ideen 29.♘c5+ skal være en soleklar fordel, sort kan aldri bytte av Sd5. **28...♖xb6! 29.♗xb6 ♖b7 30.♖ad1 ♕b8 31.♖xd5+!? exd5 32.♕e3**

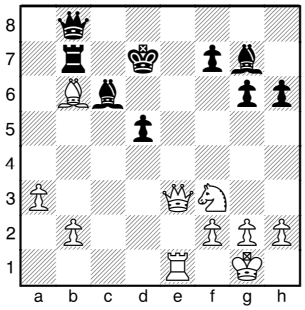

32...♗f6?? Geir Sune var usikker på hva som skjedde etter det konsekvente 32...♖xb6! 33.♕e7+ ♔c8 34.♕xf7 hvor det virker som sort kan gå på vannet med 34...♗xb2 Sort burde uansett prøvd dette fremfor å søke den sikre drukningsdød ved å la hvit beholde offiseren med merbønder og vedvarende angrep **33.♗d4 ♕d8 34.♗xf6 ♕xf6 35.♘e5+ ♔d8 36.♘xc6+ ♕xc6 37.♖c1 ♕e6 38.♕c3 ♔e7?! 39.♖e1**
1-0

Pengepremiene viste seg å være bedre enn i NM, men fortsatt ikke alt for imponerende: Tredjeplassen innbrakte 375 kroner, noe som dekket startkontingenten, men definitivt ikke reiseutgiftene...

Det australske lynmesterskapet:

1. IM Zong-Yuan Zhao	2427	12 poeng
2. Igor Bjelobrk	2343	10 poeng
3. FM Geir Sune Tallaksen	**2350**	**9½ poeng**
4. Moulthun Ly	1998	9½ poeng
5. IM Leonid Sandler	2368	9 poeng
6. FM Igor Goldenberg	2487	9 poeng
7. Vladimir Smirnov	2230	8½ poeng
8. Phachara Wongwichit	1862	8½ poeng
9. IM Stephen J. Solomon	2434	8 poeng

(64 deltakere)
http://www.ozchess2006.com/Lightning/crosstable.html

NNM for lag

Tekst og foto:
Jan Sigmund Berglund

Dette mesterskapet skilte seg ut på flere måter fra tidligere år:

- Det var utvidet fra 4 til 6 lag
- Det ble invitert til en åpen gruppe
- Det ble parallelt med turninga arrangert NNM for juniorlag

SERIESJAKK

Det som ikke var forskjellig fra tidligere år var at kampen igjen sto mellom Tromsø og Narvik. Det kunne imidlertid vært annerledes:

Det var en gang…

Historien startet for litt over ett år siden da årsmøtet i kretsen Troms og Nordre Nordland fattet vedtak om at de ønsket en utvidelse av mesterskapet fra 4 til 6 lag, åpen gruppe og juniorsjakk. Etter høringer i det nordnorske klubbmiljøet ble alle forandringene besluttet gjennomført allerede fra NNM 2006. Det var også flertal for at utvidelsen dette første året skulle gi de to nordligste kretsene et ekstra lag hver med i finalen. Fordelingen var da 2 til Finnmark, 3 til Troms og Nordre Nordland, og 1 til Helgeland og Salten. Dessverre førte hastverket til at reglementet ikke ble helt oppdatert og det var rom for tolkninger av hvor mange lag en klubb kan stille med i finalen.

Troms og Nordre Nordland

Tromsø har det i løpet av det siste året fått seg en ny sjakklubb, Team Bjørnsen. Her har mange av de gamle mesterspillerne til Tromsø Sjakklubb funnet veien, for eksempel. Sven W. Nilssen, Jon Kr. Røyset, Thomas Robertsen og Frode Bull Jæger. Det var klart at denne klubben ville kunne lage "rot" i den årelange ordninga der bare to klubber er favoritter til å gå videre fra KM til NNM. Laget var påmeldt til KM, og siden utvidelsen av NNM var besluttet var det duket for at både TB, Narvik og Tromsø ville være blant de kvalifiserte. Settinga var klar. Tromsø var forhåndskvalifisert, så for TB og Narvik gjaldt det å kapre de to beste plassene foran eller bak Tromsø. I et KM kan klubbene stille med flere lag, og historien ville at Narvik tok dobbeltseier akkurat dette året! En sterk medvirkende årsak var at TB bare klarte å mønstre tre mann til denne helgas mesterskap, og Tromsø eksperimenterte med å stille å fordele laget sitt på to jevne, men dessverre noe dårligere lag.

Etter at Narvik altså tok det hele, var ikke Team Bjørnsens 3. plass verdt noen ting. Forsøket på å tolke reglementet slik at Narvik bare kunne stille med 1 lag fant ikke gjenklang hos NSF og dermed var TB ute av dansen dette året. At de bare klarte å stille med 3 mann på sitt firemannslag må nok ta hovedskylden for fadesen. Kanskje vil de komme sterkt igjen i den åpne gruppen under det kommende Lag-NM.

Helgeland og Salten

I Helgeland og Salten var det ikke stor nok interesse for å arrangere KM, og Bodø var det eneste laget som signaliserte at de ville spille. Her sier reglementet at alle lag som skal spille i NNM-finalen må kvalifisere seg gjennom KM. Også her ble det protester fra lag på sidelinja før Bodø var klare for finalen.

Finnmark

Finnmark er alltid tidlig ute med sine KM, og det var lenge klart at Alta og Samisk ville være representanter herfra etter at de ble nummer en og to i sin kvalifisering.

Tromsøs lovende 15-åring Espen Forså med 3½/4 poeng i NNM.

Og trekningen gav…

På startstreken til slutt sto altså lagene etter rangering: Tromsø (2133), Narvik 1 (2031), Narvik 2 (1803), Alta (1667), Samisk (1574) og Bodø (1361).

Turneringsleder fikk lagene med seg på å trekke etter følgene regler: Lagene fra Narvik skulle møte hverandre i første runde, og lagene 1-2, 3-4 og 5-6 etter rangering skulle møte hverandre i siste runde for maksimal spenning.

Både Tromsø og Narvik 1 fulgte oppskrifta og vant alle sine 4 første kamper, bare med den viktige forskjellen at Tromsø samlet flere individuelle poeng på veien, og dermed ville klare seg med 2-2 i innbyrdes oppgjør. Og så var slaget om Nord Norge i gang. . . ..

Narvik – Tromsø

Allerede etter et par timers spill så stillingene på brettene meget lovende ut for Tromsø, og vi bakspillere trodde dette skulle bli en skikkelig storeslem for Tromsø. Spesielt så det godt ut i de hvite partiene til Pål og Espen. Begge vant etter noenogtjuetrekk en bonde og fikk godt spill på kjøpet.

Det var derfor meget overraskende å observere at begge hvitspillerne til

NNM for lag

1	Tromsø	+5	**+4**	+3	**+6**	=2	**9.0**	**16.5**	16.50
2	Narvik 1	**+4**	+6	**+5**	+3	**=1**	**9.0**	**14.0**	16.50
3	Alta	**+6**	+5	**-1**	**-2**	+4	**6.0**	**11.0**	6.00
4	Narvik 2	-2	-1	**+6**	=5	**-3**	**3.0**	**10.0**	1.50
5	Samisk	**-1**	**-3**	-2	=4	+6	**3.0**	**8.0**	1.50
6	Bodø	-3	-2	-4	-1	-5	**0.0**	**0.5**	0.00

Tromsøs lag:

Trond Romsdal	2159	3½/4
Pål Røyset	2143	4/5
Gunnar B. Hanssen	2131	4½/5
Simon Pind Jenssen	2098	1/2
Espen Forså	1968	3½/4

Tromsøs toppduo Pål Røyset og Trond Romsdal

Narvik i en sådan posisjon går med på tidlig remis i ganske så uavklarte stillinger. Dette var en ren gavepakke til laget fra Tromsø, for nå ville Tromsølaget måtte rote bort begge vinststillingene for å tape matchen. Det skjedde ikke, Espen spilte sitt parti sikkert i land og berget seieren i turneringa, mens Pål riktignok tapte på tid i trekk 40 i en så vannvittig tidsnød at begge klaffene rakk å falle før dommer Audun rakk å stoppe klokka. Både dommer og digitalt ur røpet at Pål var den som først tapte på tid, og dermed ble det nettopp 2-2 i denne viktige matchen.

Topp 6 blir neste mål!

Nå sikter Tromsø mot å bli blant de seks beste i Lag-NM til sommeren, for å få være med i Eliteserien når den sjakkes i gang til høsten.

I kampen bak overbeviste Alta, og ble en soleklar treer i turneringa etter å ha vunnet 2,5-1,5 mot Narvik i bronsefinalen. Ikke minst bidrog Steinar Hardersen med sin vinst.

Til slutt

Det ble ikke nok deltakere til å fylle en åpen gruppe i tillegg til hovedturneringa, men juniormesterskapet ser ut til å være kommet for å bli. Alta dominerte denne gruppa, og flere av spillerne herfra vil nok om få år gjøre Alta til en seriøs utfordrer i det store mesterskapet også.

Helt til slutt

På lørdagskvelden ble det avholdt et slags Ting der alle klubbene var representert, og sågar Team Bjørnsen hadde en representant med her. Noen av temaene som ble diskutert var:

Hva tror vi om den nye ordninga med 6 lag?

- De fleste på møtet hadde en positiv følelse for at dette var rett, og at man ville fortsette ordninga i framtiden. Den åpne gruppa ble dømt nedenom og hjem og det blir nok med dette ene forsøket på å få til en slik ordning.

Hva vil innføringa av eliteserien ha å si for NNM-finalen?

- Av konklusjoner som ble dratt var at NNM-finalen i framtiden blir å betrakte som 1. divisjon i Nord Norge Serien, og at nye opp- og nedrykksregler vil gjelde fra neste år. For eksempel vil man måtte ta hensyn til at både ett og to lag fra nord kan rykke ned fra øverste divisjon. Alle lagene ønsket at dagens ordning med at vinneren av NNM automatisk har plass i neste års finale blir borte, men at man kvalifiserer lag fra sin krets gjennom gode prestasjoner. All kvalifisering til NNM skal skje gjennom KM for lag i de tre kretsene. (NSF driver i disse dager å utarbeider et nytt reglement for lagsjakken i Norge, og der vil disse endringene inngå.)

Tromsøs representanter informerte litt om Midnight Sun Chess, og gav også beskjed om at denne satsinga medfører at man vil avstå fra å bruke sin opsjon til å arrangere Landsturneringa 2008.

Steinar Hardersen utfordret på tampen av møtet klubbene til å tenke over om det kunne lønne seg å ansette en daglig leder i klubben, der målet for denne personen skulle være å lønne seg selv og også skaffe inntekter til klubben. Kanskje starte i det små med en dag i uken.

Det ble også ønsket unisont at man også under det individuelle NNM i Harstad får i stand et møte for å diskutere saker av spesiell interesse for oss her i Nord.

Berg Hanssen kommenterer

Kjell Ole Kristensen, Narvik
Gunnar Berg Hanssen, Tromsø
NNM for lag
1.e4 c6 2.d4 d5 3.exd5 cxd5 4.c4 ♘f6 5.♘c3 e6 6.♘f3 ♗e7 7.♗d3 0-0 8.0-0 ♘c6 9.a3 dxc4 10.♗xc4

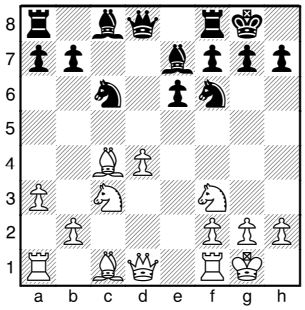

Vi er inne i ei type stilling som kan oppstå etter mange ulike åpninger hvor mye handler om fordelene og ulempene med å ha en isolert bonde i sentrum. For Norsk Sjakkblads lesere så er stillingstypen kjent blant annet fra artikler av Leif Erlend Johannessen. Det er i hvits interesse å unngå avbytte av offiserer, og presse i sentrum og på kongefløyen. Sorts strategi er på sin side å bytte av offiserer og eventuelt få partiet over i et sluttspill med bedre bondestruktur. **10...b6 11.♗g5 ♗b7 12.♗a2 ♖c8 13.♖c1 ♘d5 14.♗xe7 ♘cxe7** Dermed har sort fått byttet av sortfeltsløperene og i tillegg oppnådd kontroll over det viktige feltet foran hvits isolerte bonde. I tillegg er hvits angrepssjanser på kongefløyen svekket i og med at sortfeltsløperene er borte. **15.♗b1 ♘g6 16.♖e1 ♘h4** I tråd med sorts plan i dette partiet hvor sort forsøker å kontrollere hvits offiserer, og dermed hindre hvit i å oppnå initiativ og angrepssjangser: Sd5 kontrollerer Sc3, Sh4 kontrollerer Sf3, og Tc8 opponerer mot Tc1. Det går mot sluttspill... **17.♗e4** ...og nå opponerer Lb7 mot Le4! **17...♘xc3 18.♖xc3 ♖xc3 19.bxc3 ♘xf3+ 20.♕xf3 ♗xe4 21.♕xe4 ♕d6** Sort har klar fordel på grunn av bedre bondestruktur. Hvits dronningfløy er veldig svak. **22.a4 ♖c8 23.♖c1** På 23.♕b7 var planen

å spille 23...♕c7 24.♕xc7 ♖xc7 25.♖c1 ♖c4 og hvit taper en bonde. **23...♕a3 24.♕c2 ♖c4 25.h3 ♕xa4**

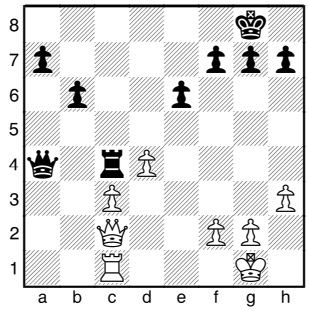

Nærmest litt forbløffende hvor raskt dette gikk. Først ble offierene byttet av i hurtig tempo, så ble det sluttspill med bedre bondestruktur for sort, og nå ligger hvit allerede bonde under. Partiet har vært svært illustrerende, og viser hvor avgjørende en dårlig bondestruktur kan være hvis man ikke klarer å få til aktivt offiserspill. Med bonde over gjenstår nå realiseringsfasen i partiet. **26.♕xa4 ♖xa4 27.c4 ♔f8** Tid for å aktivisere kongen. **28.♔f1 ♔e7 29.♔e2 ♔d6 30.♖c3 ♖a2+ 31.♔e3 a5** Fribonden gis ordre om å gå inn i fiendeland, og gis samtidig en avgjørende rolle i sluttfasen av partiet. Fribønder skal brukes! **32.g4 a4 33.f4 a3 34.♖b3 ♔c6 35.f5 ♖a1 36.fxe6 fxe6** Sorts a−bonde kan ikke stoppes fra å bli forvandlet til dronning uten at hvit må gi tårnet, f.eks. 37.Kf2 a2 38.Ta3 Th2 39.Txa2 Th2 og hvits tårn går tapt. **0-1**

Forså kommenterer

Espen Forså (1968), Tromsø
Magnus Aanstad (1905), Narvik
NNM for lag (5. runde)

1.e4 c5 2.♘f3 ♘c6 3.d4 cxd4 4.♘xd4 ♘f6 5.♘c3 e5 Sveshnikov, en av de mest populære varianten for tiden. **6.♘db5 d6 7.♗g5 a6 8.♘a3 b5 9.♗xf6 gxf6 10.♘d5 ♗g7** 10…f5 11.c3 fxe4? er en kjent feil. *(11…♗g7* går over til partiet.*)* 12.♗xb5! axb5 her er blant annet 13.♘xb5 ♖a4 14.♘bc7+ ♔d7 15.♕g4+ f5 16.♕xf5# en fin variant. **11.c3 f5 12.exf5 ♗xf5 13.♘c2 0-0 14.♘ce3 ♗e6 15.♗d3 f5 16.0-0** Jeg hadde registrert at Magnus ikke virket like sikker på teorien som meg, jeg spilte trekkene direkte mens han ofte nølte ett par minutter på noen trekk. Derfor var jeg veldig spent på hva han kom til å spille i 16−trekket, for det er her teorien strengt tatt starter! **16...♘e7?** En bukk, men hvis man ikke kan denne varianten så er det ikke så lett å se. Selv GMer kan gjøre denne feilen, dette skjedde blant annet i partiet mellom Lev Aronian−Penteala Harikrishna i Lausanne young masters 2001. 16...♖a7 er det vanligste trekket. **17.♘xe7+ ♕xe7**

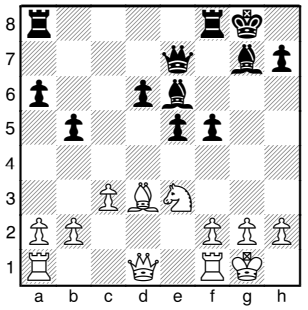

18.♗xf5! Oi sann! **18...♔h8** 18…♗xf5?! Gjør vondt verre… 19.♘xf5 ♖xf5? Gjør vondt enda verre… *(19…♕e6 20.♕d5! ♕xd5 21.♘e7+ ♔f7 22.♘xd5* var Thomas Bryn−Kenneth Gvein Det åpne NM 2005, hvit vant partiet etter 53 trekk.*)* 20.♕d5+ **19.♕g4?!** Det første trekket der jeg må tenke selv var tvilsomt, dette trekket gjør det litt vanskeligere for hvit å realisere fordelen. 19.♗xe6 ♕xe6 20.♕d5 Bør vinne lettere. Men hvis jeg hadde spilt sånn hadde det jo ikke blitt noe spennende! **19...♗g8** Her satt jeg å tenkte i over 30 minutter, jeg begynte å innse at sort kunne få en del motspill nå. Jeg er nødt til å hindre d5 fra sort. **20.♖fd1** Det enkle er ofte det beste. 20.♗e4 var en variant jeg så en del på, hvis jeg får spille dette uten alt det rotet som oppstår nå etter 20..Tf4 hadde jeg spilt det. 20...♖f4!? 21.♗xa8 ♖xg4 22.♘xg4 ♕a7! Jeg må innrømme at jeg ikke så dette under partiet. *(22...d5?!* var det jeg så på, men 22...Da7 gir bedre sjanser for sort.*)* 23.♗f3 d5 24.♘e3 e4 25.♗e2 d4 26.cxd4 ♗xd4 27.♘d1 ♕c5∞ Jeg synes sort har mer aktivitet enn han fortjener og det er ikke veldig lett å vinne dette for hvit, sorts dronning og løperpar kan bli farlig både mot kongen og på damefløyen. **20...♕f6** Truer på nytt d5 på grunn av presset mot f5 som kan overbelaste springeren. **21.♕h5** Alt handler om å hindre d5 nå, Dh5 hindrer d5 takket være presset mot h7 sånn at løperen på g8 blir overbelastet. **21...♖a7** 21...d5? 22.♖xd5+−; Jeg forventet 21...♖ad8 for å fortsette å prøve å få spilt d5. 22.g4! var da planen min, g−bonden dekker både løperen og dama samtidig som den tar terreng på kongefløyen. Sort skal slite med å få spilt d5 nå. **22.a4!** Jeg vil nå prøve å trenge gjennom på dronningfløyen! **22...b4** 22...bxa4?! 23.♖xa4 Sort får en svakhet på a6 og hvits tårn blir veldig aktive. **23.cxb4 ♖b7 24.b5 axb5 25.axb5 ♖xb5 26.♖a6 e4**

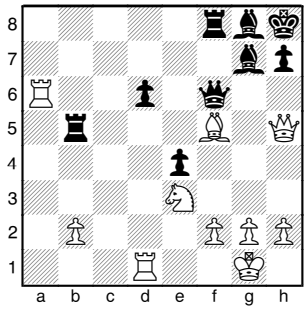

27.g4! 27.♖axd6?! ♖xf5 28.♘xf5 ♕xf5 29.♕xf5 ♖xf5 var jeg ikke så overbevist over, det er vanskelig å vinne mot løperparet til sort. **27...♖xb2 28.♖axd6** Rundt her var partiet på andre bord mellom Pål og Torben ferdig, resultat var ikke sikkert enda på grunn av noe med tidskontrollen! Men etterhvert ble det klart at Pål tapte på tid. **28...♕e5 29.♕h4 ♕f4 30.♖d7!** Ekkelt å få i tidsnød, og framprovoserer en svekkelse. **30...h6** 30...♕f3?? 31.♖xg7! ♔xg7 32.♕e7+ ♗f7 33.♕e5+ ♔g8 34.♕xb2+− **31.♕g3 ♕xg3+ 32.hxg3** Med bønder bare på en fløy og uten dronninger er ikke sorts løperpar like mye verdt, og med svakheten på e4 og i h−linja burde hvit vinne dette. **32...♖e8 33.♔g2 ♖bb8 34.g5! ♗e6?!** En liten bukk i tidsnøden. **35.gxh6! ♗f6 36.♗xe6 ♖xe6 37.♖1d6 ♖be8 38.♖xe6 ♖xe6 39.♘g4 ♗g5 40.♖d5 ♗xh6 41.♖h5 ♔g7 42.♖xh6 ♖xh6 43.♘xh6 ♔xh6 44.♔f1 ♔g6 45.♔e2 ♔f6 46.♔e3 ♔e5 47.g4 ♔d5 48.♔f4 1-0**

Trondheim full kontroll i Midt-Norge

Et fornøyd Trondheims-lag bestående av: Øverst fra venstre: Øyvind A. Lundeby, Dominik Rose. Sittende fra venstre: Tore Kolås, Edwin David og Dag Madsen.

Molde og Trondheims førstelag vant hver sin avdeling i Midtnorgeserien i ren utklassingsstil og braket sammen til finaleoppgjør på selveste Rica Hell Hotell i Stjørdal. Til tross for at de ambisiøse og kanskje noe overoptimistiske romsdalingene stilte med rekordsterkt mannskap, viste trønderne seg sterkest til slutt.

Av Tarjei J. Svensen

Midtnorgeserien har de siste fem årene stått mellom Kristiansund, Molde og Trondheim og lagene har vekslet mellom å representere landsdelen i NM-finalen.
I fjor ble et sterkt redusert Trondheim knust av først Molde og deretter Kristiansund i seriefinalen og nordmøringene stakk av med finaleplassen i lag-NM. Siden har det gått opp og ned for trioen, men i år virket Trondheim utilnærmelig. Det viste de ettertrykkelig i årets Midtnorgeserie. Molde og Trondheim var like suverene i hver sin avdeling, selv om Trondheim fikk overraskende tøff konkurranse til døra fra Stjørdal. I siste runde viste Trondheim imidlertidig muskler og banket naboen 4½ - ½.

I avdeling Møre og Romsdal taklet Moldes førstelag sitt favorittstempel med stil og kunne cruise inn til suveren gruppeseier. Romsdalingenes argeste konkurrent Kristiansund varslet på forhånd at de kom til å mangle flere av sine beste spillere grunnet blant annet lavt aktivitetsnivå, studier og spillenekt. Dermed var kristiansunderne uten sjanse i det innbyrdes oppgjøret der Molde vant 4-1 uten problemer.

Utenlandske forsterkninger

Begge lagene kunne vise til importerte forsterkninger. Molde med sin helt fra Midtøsten i et hederlig forsøk på å fremme norsk kvinnesjakk.

Den iransk-armenske 23-åringen Yerazik Khachatourian har erfaring fra spill på det iranske landslaget, blant annet i sjakk-OL i 2002. Hun takket nei til profftilbud på 4500 dollar for seks måneders spill i den nasjonale klubbserien, og reiste i stedet til noe uvante spilleforhold i Norge. Hun lot derimot ikke sjansen til å vise hvilken angrepsteft hun besitter gå fra seg:. Her fra 2. runde mot Aalesunds:

Yerazik Khachatorian (2054), Molde
Gunnar Bolsø (1568), Aalesunds
Midtnorgeserien avd. M & R (2)

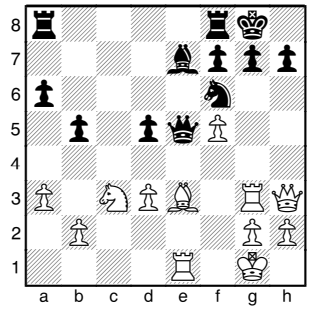

Hvit har bygget opp til en flott angrepsstilling og gjør seg klar til det berømte kølleslaget: **20.♖xg7+! ♔h8** Selvsagt ikke 20...♔xg7? på grunn av 21.♗h6+ ♔h8 22.♖xe5 **21.d4! ♕d6 22.♕h6** Trusselen er ganske enkelt Bg5 fulgt av ♖xe7. **22...♖g8 23.♖xf7 ♖af8 24.♗f4 ♖xf7** Trist, men nødvendig. **25.♗xd6 ♗xd6 26.♘xd5 ♗xh2+ 27.♕xh2 ♘xd5 28.♕e5+ ♘f6 29.♕e6 1-0**

Den unge skjønnheten gjorde tross tidvis

Yerazik Khachatourian

Tore Kolås i aksjon mot Thomas Bryn

uryddig spill rent bord i avdelingen og ble toppscorer i avdelingen med 4 poeng av 4 mulige. Dette resultatet inkluderer også en flott angrepsseier over Kristiansunds-legenden Karl W. Strand.

For Trondheims del var den tyske studenten Dominik Rose hentet inn og Rose gjorde en god figur på Trondheims 2. bord bak ankermann og FM Dag Madsen.

Finalen

Seriefinalen i Hell ble dessverre ikke det moldenserne håpet på. Etter liten hjelp fra et fortsatt svekket Kristiansunds-lag med kun én førstelagsspiller, var det klart at Molde var avhengig av å slå Trondheim i siste kamp.

Tross lovende stillinger på to bord, hjalp det så lite da det nederste bordet allerede var i flammer:

Tore Kolås (2114), Trondheim
Thomas Bryn (1942), Molde
Seriefinale Midtnorgeserien (2. runde)

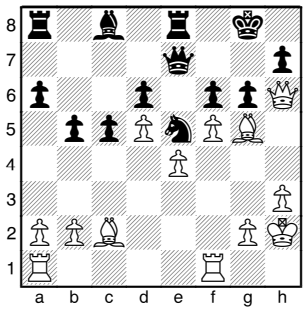

Svart har allerede rotet det til for seg med en passiv oppstilling, men nå får Kolås sjansen til å briljere: **25.fxg6! fxg5 26.♖f7!** Avgjør partiet. **26...♕xf7 27.gxf7+ ♘xf7 28.♕f6 ♖e5 29.♖f1 ♖a7 30.♗d1 a5 31.♗h5 ♖ee7 32.♗xf7+ ♖xf7 33.♕xg5+ ♔h8 34.♕d8+ ♔g7 35.♖xf7+ 1-0**

Og om det ikke skulle være nok med det: Ikke lenge etter rotet artikkelforfatteren vekk det som kunne se ut som en lovende stilling med to sunne merbønder mot Edwin David:

Tarjei J. Svensen (1971), Molde
Edwin David (2080), Trondheim
Seriefinale Midtnorgeserien (2. runde)

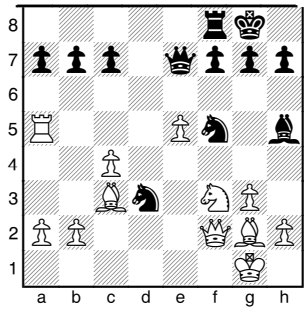

20.♕xa7? Dette er for grådig, og GM Simen bør ta på seg noe av skylda for at dette trekket ble spilt. – Man skal ta bønder som står i slag, ble det sagt, men nå faller korthuset sammen. Klart bedre var 20.♕e2 ♖d8 21.e6! ♕xe6 22.♕xe6 fxe6 23.♖xa7 og hvit er med løperparet og tårnaktivitet sikret godt spill mot svarts bønder på dronningfløyen.

20...♗xf3! 21.♗xf3 Her trodde jeg egentlig at hvits løpere dekker det som er, men faktum er at springerne samarbeider glimrende sammen med dama. **21...♕g5! 22.♗xb7** Hvits store problem er at brikkene er helt deplassert i forhold til der det skjer, og da hjelper det lite at svart er to bønder under. **22...♕c1+** Hvit slipper ikke unna minefeltet nå. Dr. Fritz ser 22...c5! med ideen å sperre diagonalen a7–g1, men teksttrekket er også helt greit. **23.♔g2 ♕c2+ 24.♔f3 ♕xh2 25.♗d4 ♕xg3+ 26.♔e4 ♖e8** 26...♘b4! er matt etter 27.♔xf5 ♕h4 28.♖a6 g6+ 29.♖xg6+ hxg6# **27.♗c3**

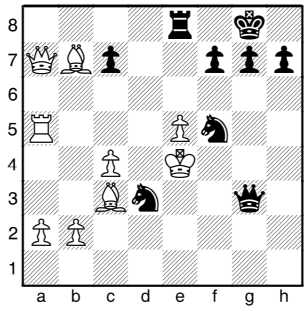

27...c5! 28.♕a8 ♕e3+ 29.♔xf5 ♕f4# 0-1

Midtnorgeserien

1	Trondheim	3	3	0	0	**13½**	**6 poeng**
2	Molde	3	2	0	1	**8**	**4 poeng**
3	Stjørdal	3	0	1	2	**4½**	**1 poeng**
4	Kristiansund	3	0	1	2	**4**	**1 poeng**

Resultater, tabeller, partier og alt om Midtnorgeserien finnes hos Molde Sjakklubbs hjemmeside http://www.moldesjakk.net

Fra første dag mellom Trondheim - Kristiansund og Molde Stjørdal.

Vestlandsserien 2006, avdeling Sør

Foto: Leif Magne Svendsen

av Håkon Strand

Randaberg har dominert denne avdelingen totalt de siste årene. Lagoppstillingen består hovedsakelig av rustne herrer som sjeldent eller aldri spiller andre turneringer enn seriesjakken. Etter å ha oppnådd jumboplassering i NM-finalen for to år siden kunne det se ut som en storhetstid var over for laget som flere ganger har deltatt i den europeiske klubbligaen, men i fjor ble det comeback med 5. plass i en sterk NM-finale. Allikevel tok Randaberg ingen sjanser i årets serie, og innkalte sine sterkeste mesterspillere til de fleste kampene. Dermed var det tidlig åpenlyst at de andre lagene måtte nøye seg med å kjempe om andreplassen. Sandnes 1 lå best an fra starten etter å ha fått 5-0 på walkover mot Randaberg 2, men så gikk laget på et tap mot Stavanger 1 i en jevn og spennende kamp, som sendte Stavanger opp på andreplass. Avgjørelsen falt i siste runde da Stavanger tapte mot et forsterket Randaberg 2. Alle tre lagene endte på 6 lagpoeng, og Sandnes 1 tok andreplassen på flest individuelle poeng. Stavanger 1 endte på tredje og Randaberg 2 på fjerde. I bunnen av tabellen finner vi Stavanger 2 og Sandnes 2, som begge presterte på det jevne i forhold til hva man kunne forvente.

Konkurransenivået i Rogaland har kanskje ikke vært overveldende de siste årene, men en ny generasjon unge spillere har begynt å bite godt fra seg både i Stavanger og Sandnes. Stavanger 1 hadde i årets serie en snittalder knapt over 20 år, anført av de meget lovende kadettspillerne Sondre Waage Tofte (1771) og Lasse Østebø Løvik (1832) på 2. og 3. bord. Lagets trofaste poengplukkere ble allikevel de unge – men ikke fullt så unge – spillerne på de nederste bordene. Victor Havik (1737) ble sågar seriens toppscorer med 4½/5 på 4. bord.

Sandnes 2 ble stående uten lagpoeng i årets serie, men på førstebordet var det ingen som kunne klage på innsatsen. Kristoffer Madland (1629) er bare 14 år, har allerede en FIDE-rating på 2100 og imponerte med 3/5. Spesielt imponerende var nok seieren mot den vanligvis så solide elitespilleren Per Ove Egeli (2291).

1. divisjon Vestlandsserien Sør

1. Randaberg I	**5**	**5**	**0**	**0**	**21½**	**10**
2. Sandnes I	5	3	0	2	16	6
3. Stavanger I	5	3	0	2	15	6
4. Randaberg II	5	3	0	2	10½	6
5. Stavanger II	5	1	0	4	5	2
6. Sandnes II	5	0	0	5	5	0

Strand kommenterer

Kristoffer Madland (1629), Sandnes
Per O. Egeli (2291), Randaberg
Vestlandsserien Sør Stavanger (4),
1.e4 c6 2.d4 d5 3.♘c3 dxe4 4.♘xe4 ♗f5 5.♘g3 ♗g6 6.h4 h6 7.♘f3 ♘d7 8.h5 ♗h7 9.♗d3 ♗xd3 10.♕xd3 ♕c7 11.♗d2 e6 12.0-0-0 ♘gf6 13.♔b1 0-0-0 14.♗c1?! 14.c4 er vanlig teori. **14...♗d6 15.♘e4 ♗f4?!** Sort gjør et litt underlig valg i å bytte bort sin relativt gode sortfelter mot den passive løperen på c1. 15...♘xe4 16.♕xe4 ♘f6 er en mer vanlig fremgangsmåte. **16.♗xf4 ♕xf4**

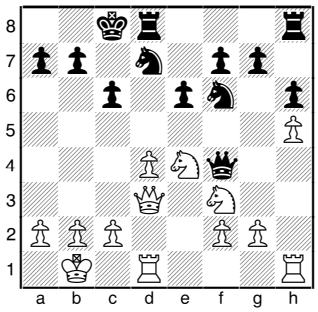

17.♖h4! Nå griper hvit initiativet. **17...♕c7 18.♘xf6 gxf6 19.♕a3 ♔b8 20.g3** Dette er profylakse mot Tg8. Et voksent trekk fra unge Madland. Allikevel var kanskje det opplagte De7 mer nøyaktig. **20...f5 21.♕e7 ♖hf8 22.♖e1 ♖de8** Her hadde Egeli muligheten til å spille det tematiske bruddet c5, og slike sjanser bør man som oftest benytte. Nå finner Kristoffer seg et nytt mål i h6–bonden. **23.♕b4 ♘f6 24.♕d2! ♘e4** Objektivt sett var muligens Th8 det sterkeste trekket i stillingen. Et slikt trekk er det vanskelig å få voksne mennesker til å spille, men nå blir den hvite h–bonden en maktfaktor. **25.♕xh6 ♘xf2 26.♕f4 ♖g8 27.♘e5 ♘g4?** 27...♘e4 var nødvendig, med varianten 28.♘xf7 ♕xf4 29.gxf4 ♘d2+ 30.♔c1 ♘f3 **28.♘xf7 ♘f6 29.♘e5** Raskere er 29.h6 ♖xg3 30.♕xc7+ ♔xc7 31.h7 ♘xh7 32.♖xh7 **29...♖e7 30.c3 ♖eg7 31.♖g1 ♔c8 32.♕f3 ♘e4 33.♖h2 ♖xg3 34.♖xg3 ♖xg3 35.♕f1 ♕h7 36.a3?**

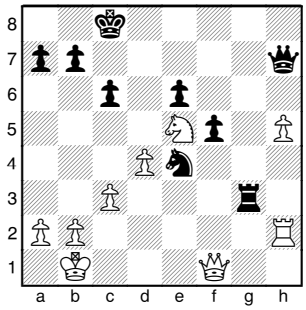

36...♕xh5 37.♖xh5 ♘d2+ 38.♔c2 ♘xf1 39.♖h8+ Kristoffer har rotet vekk en vunnet stilling, og med en bonde mindre blir han her nødt til å ta evig sjakk. **39...♔c7 40.♖h7+ ♔b6?** Auda! Per Ove er på vei inn i et mattnett mens han egentlig burde repetert trekk. **41.♘d7+ ♔b5?** Ka5 var eneste sjanse til å overleve. **42.a4+ ♔c4 43.b3+ ♔d5 44.♘c5** 44.♘f6+ ♔d6 45.♖d7# ble påpekt i etteranalysene. **44...♘e3+ 45.♔c1 ♘c4 46.♖d7+ ♘d6 47.♘xb7 ♖xc3+ 48.♔b2 ♖h3 49.♖xd6+ ♔e4 50.♘c5+** Oppgitt. En fin skalp! **1-0**

På Sandnes 1 var det en annen unggutt som briljerte, nemlig 15 år gamle Espen Haugstad (1686). En prestasjon i underkant av 2000 gav fin ratingfremgang , men i siste runde kunne han nok ha pyntet enda litt på resultatet. Som det fremgår av partiet, kan man godt si at Espen har en posisjonell spillestil, men samtidig finnes kongegambit på menyen hans. Omtrent som å få servert kebab på en gourmetrestaurant!

Espen Haugstad (1686), Sandes 1
FM Thor G. Harestad (2089), Randaberg
Vestlandsserien Sør (5. runde)
1.e4 c5 2.♘f3 e6 3.d4 cxd4 4.♘xd4 ♘c6 5.♘c3 a6 6.♗e3

♕c7 7.♗d3 ♘f6 8.0-0 ♗d6 9.♘xc6 bxc6 10.f4 e5 11.f5 ♖b8

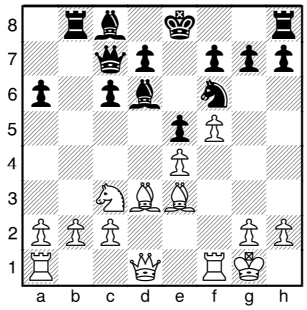

Etter et normalt åpningsforløp i siciliansk Taimanov vil nok hvit her hevde en liten åpningsfordel i form av større terreng. En vanlig plan i slike stillinger er å spille Kh1, Tg1, g4−g5 osv. med et ikke ufarlig kongeangrep. Det sorte motspillet ligger først og fremst i d5−bruddet, noe Espen spiller bevisst for å hindre. Partifortsettelsen taler for seg, og viser stor modenhet i sjakkforståelsen til det unge talentet. **12.♘a4! ♗e7 13.c4! d6 14.b3 h5** Dette trekket har ikke så mye med angrep å gjøre, men tar kontroll over g4, som er et nøkkelfelt på kongefløyen. **15.♔h1 ♘g4 16.♗g1 ♗g5 17.♕e2 c5** En fæl innrømmelse å måtte gjøre, men hvis ikke sort spiller c5 nå, så vil hvit gjøre det i stedet! 17...0-0 18.c5 d5 19.♘b6 dxe4 20.♗xe4 og etter manøveren Sc4−d6 så må vi huske på det gamle ordtaket at en springer på sjetteraden er som en rusten spiker i foten. **18.♖ad1**

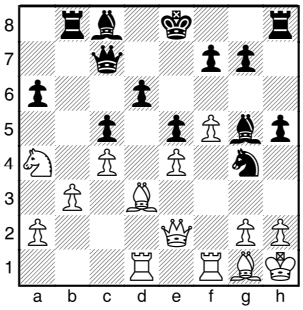

Nå har Espen stålkontroll på d5, og det er bare om å gjøre å plante et dyr inn der først som sist. Løperne hans ser kanskje litt skadeskutte ut, men den sorte kan byttes av med Le3 og den hvite kommer i spill etter Sc3−d5 og cxd5 når det uungåelige avslaget kommer. **18...♗b7 19.♗c2 ♖d8 20.♖f3 ♘f6 21.♖g3 ♗f4 22.♖h3 ♗c6 23.♘c3 ♔e7 24.♖hd3 ♗b7 25.♖e1 h4 26.♗f2 ♕c8 27.♖h3 ♗g5 28.♖d1 ♖h6 29.♖f1** Sd5+ skriker etter å bli spilt, og da er ikke helpoenget langt unna, men det kan se ut som Espen er fornøyd med det halve!? Det er lett for tilskueren å rope ut trekk − noe helt annet er det å sitte ansikt til ansikt med gamle autoriteter. Og Thor Geir er nærmest en egen institusjon i Randaberg. **29...♖dh8 30.♕d1 ♕c7 31.♖e1 ♗f4 32.♗b1 ♗g5 33.♖d3 h3 34.g3 ♖d8 35.♔g1 ♖hh8 36.♕e2 ♕a5 37.♖ed1 ♖d7 38.♗e1 ♕c7 39.♕f3 ♖g8 40.♗f2 ♖c8 41.♖e1 ♕d8 42.♕e2 ♕h8 43.♔f1 ♕h6 44.♖ed1 ♕h8 45.♗g1 ♕d8** Og partene inngikk de famøse fredsforhandlinger. **½-½**

DU TREKKER - OG AVLEDER!

Løsninger finnes på side 47. Les mer om avledningsoffer på sidene 44-46.

Nr 1: Hvit trekker

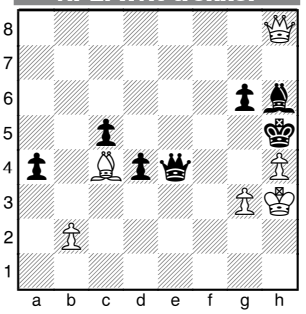

Nr 2: Hvit trekker

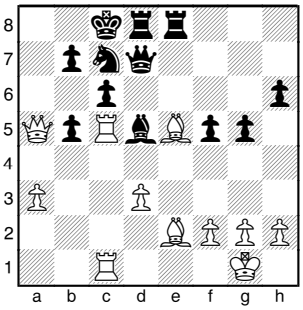

Nr 3: Sort trekker

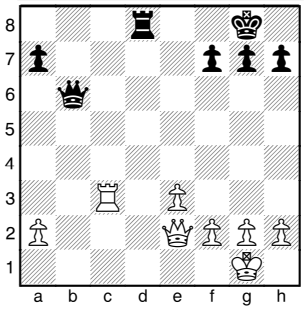

Nr 4: Sort trekker

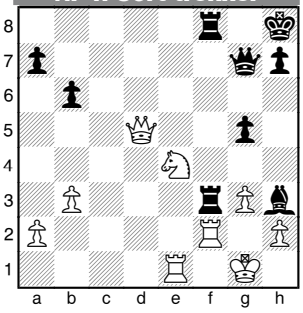

Nr 5: Sort trekker

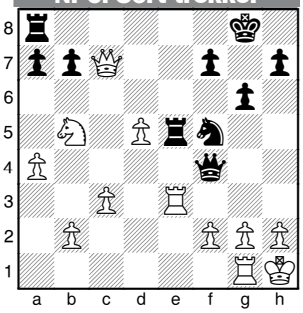

Nr 6: Hvit trekker

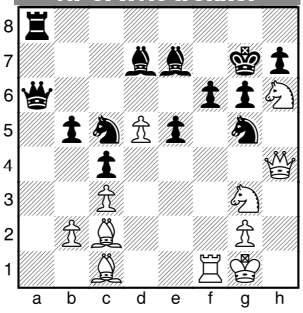

1. divisjon i Vestlandsserien Nord har vært en kort og intens affære, med 6 lag som gjør opp i løpet av noen måneder på vinteren.

av Stig K. Martinsen

1. divisjon

Det har etablert seg et tydelig klasseskille de siste årene: Bergens 1 gjennomgår ofte noen nervøse øyeblikk, men vinner alltid til slutt; Fana og SK 96 er ivrige, men til sist skuffede utfordrere; og de tre andre lagene (diverse medvirkende) må konsentrere seg om å unngå nedrykk. Også i år måtte Bergens regnes som favoritter, selv om personellflukten til Østlandet nådde nye høyder i form av Roy Fyllingen, som i år nøyde seg med et 1-runders vikariat på Bergens 4.

Alle de tre topplagene fikk en rolig sesongstart mot bunnlagene, men Bergens hadde forfall på flere av mesterspillerne sine og var mest gavmilde med de individuelle poengene, så begge utfordrerlagene var ved godt mot. 3. runde ble desto mer dramatisk, da SK 96 og Fana skulle gjøre opp om "retten til å utfordre Bergens dette året". "Gubbene" fikk en drømmestart på kampen da de vant raskt på de to laveste bordene. Fana klarte aldri helt å svare, og måtte til slutt se seg slått med hele 4,5-1,5. Det mest publikumsvennlige partiet fra matchen var utvilsomt Ole Kvammes nedsabling av Fanas "comeback kid", Stig Hjertnes:

Martinsen kommenterer

Ole F. Kvamme (1846), SK 96
Stig Hjertnes (1688), Fana
Vestlandsserien (3. runde)
1.e4 c5 2.♘f3 ♘c6 3.c3 g6 4.d4 cxd4 5.cxd4 ♗g7 6.♘c3 d6 7.♗c4 ♘f6 8.d5 ♘b8 9.e5 dxe5 10.♘xe5 ♕c7? Inviterer hvit til en serie taktiske kølleslag som svart aldri våkner fra. isteden kunne svart rolig ha utviklet seg med f.eks. 10...0-0 11.0-0 ♘bd7 fulgt av press mot hvits d5–bonde. **11.d6 exd6**

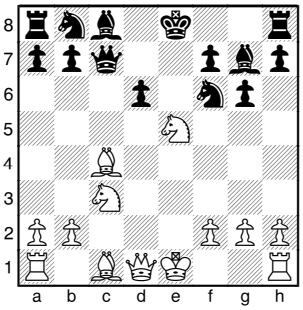

12.♘xf7!? 12.♘b5! ♕e7 13.♕xd6 var også veldig godt for hvit, men med svarts dårlige utvikling og kongen i ferd med å bli åpen, vil en ekte angrepsspiller beholde damene på! **12...d5** Svart kunne fortsatt fått kongen unna de verste krigsscenene med 12…0-0! 13.♘xd6+ ♔h8 og selv om hvit beholder en merbonde har svart aktive brikker og brukbare svindelsjanser. En eksempelvariant med litt samarbeid fra hvit: 14.♘cb5 *(14.♗f4! ♕c5 15.0-0* virker best. Svart kan ikke utnytte hvits tilsynelatende skjøre offiserer, og hvit beholder merbonden, men det er fortsatt et sjakkparti.*)* 14...♕c6 15.♘f7+ ♖xf7 16.♗xf7 ♗d7! 17.♘d4 ♕xg2 18.♕f3 *(18.♖f1? ♘c6* er altfor risikabelt for hvit med kongen i midten.*)* 18…♕xf3 19.♘xf3 ♗c6 20.♔e2 ♘bd7! *(20...♗b5+ 21.♔d1 ♗c6* og hvit kan ikke unngå trekkgjentagelsen, men svart er allerede ute etter mer!*)* 21.♖e1 ♖f8 med et livsfarlig utviklingsforsprang for kvaliteten. **13.♘xd5 ♕xf7** 13...♘xd5 14.♕xd5 0-0 15.♘e5+ ♔h8 16.♗f4! ♕e7 *(16...♖e8 17.0-0-0* med ustoppelige trusler.*)* 17.0-0 truer Sf7+ med kvalitetsgevinst. *(17.0-0-0?! ♕f6! 18.♕f7!* er penere, men mindre overbevisende etter *18…♕xf4+ 19.♕xf4 ♖xf4 20.♖d8+ ♖f8 21.♘f7+ ♔g8 22.♘d6+ ♔h8 23.♖xc8 ♖xc8 24.♘xc8 ♘c6)* 17...♗e6 18.♕xe6 ♕xe6 19.♗xe6 ♖xf4 20.♘f7+ ♔g8 21.♘g5+ ♔h8 22.♗c8! **14.♕e2+ ♔d8** 14…♔f8!? tvinger hvit til å finne noen nøyaktige trekk for å holde på fordelen: 15.♗f4! *(15.♘b6? axb6 16.♗xf7 ♔xf7* gir svart tre lette for dronninga og ufortjent mye motspill*)* 15...♘e8 *(15...♘xd5 16.♗d6+ ♔g8 17.♗xd5 ♗c3+ 18.bxc3 ♕xd5 19.♕e8+ ♔g7 20.♗e5+* Hvit vinner kvalitet og unnslipper svarts dronningsjakker.*)* 16.♘c7! ♕e7 17.♘xa8 og springeren kommer ut igjen av fengselet fordi svart også må ta hensyn til at det henger på b8. **15.♗g5 ♖e8 16.0-0-0! ♖xe2 17.♘xf6+ ♔e7?!** 17...♔c7! 18.♗xf7 ♗xf6 19.♗xf6 ♘c6 er deprimerende for svart, men forlenger partiet betraktelig. **18.♘e4+** 18.♘xh7+! Hindrer ♔f8–forsvaret. 18…♗f6 19.♗xf6+ ♕xf6 20.♘xf6 og svart kan kaste inn håndkleet. **18...♕f6** 18…♔f8 19.♖d8+ ♕e8 20.♖xe8+ ♔xe8 21.♗xe2 og hvits bonde og utviklingsforsprang avgjør. **19.♘xf6 ♖e5** Istedenfor å forlenge pinen, tilllater svart en estetisk matt: **20.♘g8+ ♔f8 21.♖d8+ ♖e8**

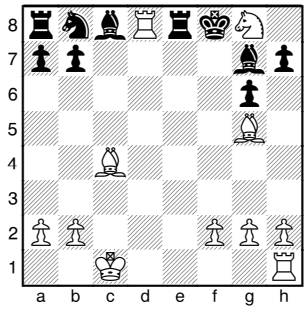

22.♗e7#! 1-0

Fana-lagleder Trond Eikeland var i det diplomatiske hjørnet da vi ba om en kommentar til Fanas innsats:

- Det var surt at gubbene, som bare er blitt ett år eldre siden sist, skulle slå oss. Da ble det vanskelig å måtte vinne klart i siste runde. Men neste år skal vi vise at gubber er gubber, og ikke sjakkspillere!

I avslutningshelgen 11.-12. mars hadde SK 96 matchball mot Bergens med 1,5 individuelt poeng mer, og potensielt lettere motstand i siste runde (Førde, dog på bortebane). SK 96 gikk inn med dødsforakt mot et Bergens-lag som ikke så helt umulig ut på papiret, men til slutt var det to posisjonelle nedspillinger av ringrevene Gullaksen og Mork på 1. og 3. bord som avgjorde matchen. Her ser vi Mork starte forsiktig, men skifte gir i akkurat rett tid

til å innkassere poenget:

FM Kjell Arne Mork (2278), Bergens
John A. Kvamme (2071), SK 96
Vestlandsserien (4. runde)
1.e4 c5 2.♘f3 g6 3.♘c3 ♗g7 4.g3 ♘c6 5.♗g2 d6 6.0-0 e5 7.d3 ♘ge7 8.♗e3 0-0 9.♘h4 ♗e6 10.♕d2 ♕d7 11.f4 exf4 12.♗xf4 ♘d4 Hvit har ikke spilt åpningen særlig ambisiøst, og her ser d5 ut til å gi svart komfortabel utligning. **13.♖f2** Et nyttig trekk som muliggjør tårndobling og fornyer "trusselen" om å bytte av løperne på h6. **13...b5 14.♗h6 b4 15.♗xg7 ♔xg7 16.♘d5 ♗xd5** 16...♘xd5 17.exd5 ♗g4 holder stillinga i noenlunde balanse, selv om løperen står litt utsatt på g4. **17.exd5**

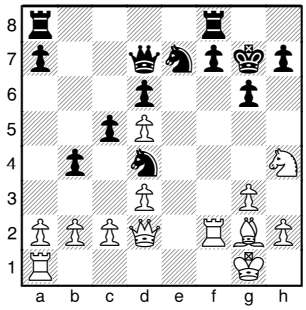

17...f5? En uprovosert svekkelse av e6−feltet, som vil plage svart resten av partiet. Men hvit sto allerede mer komfortabelt, siden svarts springere har problemer med å finne utposter etter det tematiske c3. **18.c3 bxc3 19.bxc3 ♘b5 20.♘f3!** Utnytter den uheldige springerplasseringen på b5 til å få sin egen springer i spill igjen. **20...♘c7 21.c4** Hvits løper er fortsatt ikke noe imponerende syn på g2, men svarts springere har blitt presset tilbake til passitivitet, langt fra alle utposter. Hvit setter nå opp tempoet før svart rekker å aktivisere dem igjen. **21...♘g8 22.d4 cxd4 23.♘xd4 ♖ae8 24.♖b1** Alle hvits brikker kommer i spill med tempo. Nå er innbruddet på b7 en ubehagelig trussel. **24...♖b8 25.♖c1 ♘f6 26.♘c6 ♖b7?!** Her virker tårnet fryktelig passivt, og hvit får i gang et farlig angrep på kongefløyen. 26...♖be8 gir en bonde som hvit f.eks. kan ta med 27.♕d4!? (27...a6 28.g4!) men svart kan i det minste bevege noen brikker etter *(27.♘xa7? ♘a6! 28.♘c6 ♘c5* gir svart betydelig posisjonell komp.*)* 27...♔g8 28.♕xa7 ♘g4! **27.♕d4 ♘a6?** Svart vil til c5, men med de svarte brikkene så ukoordinert bryter hvit raskt gjennom: 27...♔g8 stopper hvits trussel, men hvit kan isteden ta e−linja med 28.♖e1 ♖e8 29.♖xe8+ ♘cxe8 30.♗f3 ! som hindrer ubehagelige sjakker på b1, fulgt av Te2. Hvit dominerer.

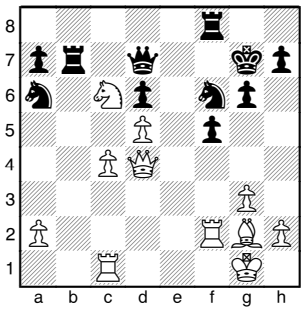

28.g4! ♔g8 28...fxg4? 29.♖cf1 **29.gxf5 g5** Etter 29...gxf5 30.♗h3 er hvits "dårlige" løper plutselig et monster. 30...♘g4?! 31.♗xg4 ♕g7 32.♖cf1 h5 33.♖xf5 ♖xf5 34.♖xf5 ♖b1+ 35.♔f2! og hvit kommer ut med en sunn merbonde og press mot svarts svake bønder. **30.♖e2 ♖f7** 30...♕g7 åpner for å få b7−tårnet med i forsvar, men svart har lite å stille opp mot hvits aktive brikker. **31.♖e6 ♘h5 32.♖ce1** Truer det knusende Te8+. Svart er helt fortapt. **32...♘c7** 32...♘g7 33.f6! vinner også etter 37...Sf5/Sh5 38.Dg4 **33.♘e7+ ♖xe7 34.♖xe7 ♕xf5 35.♖f1 ♕g6 36.♕g4 ♖b8 37.♖xc7 ♖e8 38.♖c8 ♖xc8 39.♕xc8+ ♔g7 40.♕c7+ ♔h6 41.♕e7 ♘f4 42.♕f8+ ♔h5 1-0**

Gubbene dro mannsterke til Førde tidlig neste morgen og vant hele 5-1, men til ingen nytte; den nødvendige hjelpen fra et Fana-lag som hadde begynt å miste interessen kom aldri. Bergens overrasket for anledningen med tysk-Bergenske og hittil svært anonyme IM Sönke Maus på førstebord, og forskjøv dermed det meste av Fanas forberedelser ut i intet. Maus hadde visstnok latt seg overtale da han tross alt fikk litt motstand i form av FM, elitespiller, åpningsteoretiker, sjakktrener osv. osv. Kjetil Stokke. Ironisk nok sto Maus for Bergens' eneste poengtap i et vilt Hedgehog-parti som ble avgjort i tidsnøden.

Bergens-formann og lagleder Eirik Gullaksen kommenterer førstelagets innsats og framtidsutsikter:

Hvor fornøyd er du med BS sin sesong totalt sett?

- Førstelaget hadde mange forfall denne sesongen, og måtte derfor avgi en del individuelle poeng i de første rundene. Men i avslutningshelgen var vi der vi skulle være og var aldri truet. Det viktigste var å kvalifisere seg til NM-finalen og det gikk greit. Da er sesongen godkjent.

Kan du fortelle litt om den avgjørende matchen mot "gubbene? Når ble du sikker på at det gikk veien for Bergens?

- Det var en match hvor vi hadde bra kontroll og vant 4-2 uten å tape noen partier. Vi burde tapt 4. bord og vunnet 6. bord, men begge endte remis. Da 4. bordet var ferdig var jeg ganske sikker, for dette var det eneste bordet hvor vi så ut til å kunne tape på brettet.

Hvordan ser du på Bergens sine sjanser i NM-finalen, og i den kommende eliteserien?

- I NM-finalen har jeg OSS som klare favoritter, med Asker og Bergens som utfordrere. I Eliteserien vil trolig de samme lagene hevde seg, eventuelt sammen med NTG hvis de kvalifiserer seg fra åpen gruppe.

Hva skjer med BS4-laget nå? Fortsetter de i østlandsserien med dårligere spillerstall?

- Eliteserielaget vil bestå av de beste spillerne, altså en kombinasjon av BS 1 og 4. Trolig blir det for få spillere igjen på BS 4 til at vi kan stille i Østlandsserien, men dette får vi se på etter hvert.

I den andre enden av tabellen var det duket for duell i siste runde, da Nordnes og Sotra 1 begge sto med 0 lagpoeng, og møttes. Siden Sotra hadde skrapt sammen flest individuelle poeng, måtte Nordnes vinne kampen. Nordnes-lagleder Erik P. Hauge måtte tidlig konstatere at laget hans lå under med 2-0, men var godt fornøyd med kampviljen og kunne

til slutt innkassere seieren med minst mulig margin, etter å ha beordret Tore Tjensvoll til for all del å ikke gå med på remis! Hauge føler seg likevel ikke trygg på førstedivisjonsspill neste år:
- Yggeseth finner alltid en måte å frata oss noen poeng på!

2. divisjon

I 2. divisjon Nord gjorde Bergens' 2.lag en visitt etter nedrykket i fjor, og det var ventet at kampen om opprykket skulle stå mellom dem og Masfjordens førstelag. Det som skulle vært den avgjørende duellen i siste runde endte med Masfjorden-seier med 3-2. Men Masfjorden har blitt et kronisk nesten-lag hva angår opprykk til 1. divisjon, og hadde da allerede tapt mot det nesten rene juniorlaget Bergens 3 med sjokksifrene 4 ½-½ dagen før. Her ser vi unge, fremadstormende Elias Demac i kamp mot den fryktede angrepskjempen Arn-Tore Haugsdal:

deMac kommenterer

Elias deMac (1497), Bergens III
Arn-Tore Haugsdal (2021), Masfjorden
Vestlandsserien (nord) 2. div
1.d4 ♘f6 2.♘f3 c5 3.e3 Dette trekket spelte eg etter rad fra lagleiar på forehand om å unngå eit såkalla blodbad. Ellers ville eg gjerne ha spela meir aktivt, med f. eks 3.c4 **3...g6 4.c4 ♗g7 5.♘c3 0-0 6.♗d3 d5 7.0-0** (7.dxc5 dxc4 8.Lxc4 Dxd1+ 9.Sxd1 Se4 gir likt spel) **7...♘c6 8.dxc5 ♗g4 9.h3 dxc4** Mogleg var 9...Lxf3 betre, men det gir ikkje meir enn likt spel etter 10.Dxf3 Se5 11. De2 **10.♗e2** Meir nøyaktig var 10.Lxc4 **10...♗f5?!** Her overser svart 10...Lxf3 11.Lxf3 Dc8! som gir han liten fordel **11.♘d4** Igjen var kanskje Lxc4 betre **11...♗d3 12.♗xd3 cxd3 13.♕a4** Sjølvsagt ikkje 13.Dxd3?? e5 **13...♕d7 14.♖d1 e5 15.♘xc6** Her overser eg 15.Sdb5 som er noko betre for kvit pga holet på d6 (sorry Kjetil..) **15...bxc6 16.♕c4 ♖fd8 17.a4** Med dette trekket planlegg eg å legge press på d3 bonden via a3 **17...a5 18.♖a3 ♖ab8 19.♘e4 ♘d5**

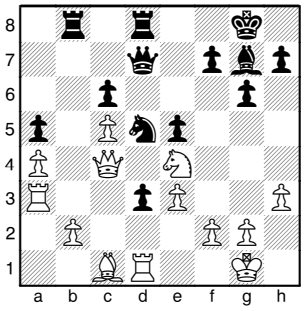

20.♕xd3 f5 21.♘c3?! Her bør kvit heller prøve 21. Sd6 (sorry igjen Kjetil...), som hindrar svarts angrepssjansar i b-linja **21...♘xc3?!** 21... e4! gir svart gode motspelssjansar etter 22.Dc4 Db7! **22.♖xc3 ♕e7 23.♕c4+ ♔h8** Betre var 23... Df7 **24.♖cd3 ♖xd3 25.♖xd3 e4 26.♖d2** (Jau Kjetil, eg kunne kanskje ha spela 26.Td6....) **26...♗e5 27.b3 ♖d8 28.♕c2 ♕c7 29.♖xd8+ ♕xd8** Her begynte svart å merke tidsnauden..... **30.♗b2 ♗g7 31.♗xg7+ ♔xg7 32.♕c3+ ♔f7 33.♕c4+ ♔f6 34.♕a6 ♕d1+ 35.♔h2 ♕d5** Her falt klaffen til svart, men han tapar likevel etter f.eks 36.Db6 (i tillegg er det jo hull :-) **1-0**

Bergens 2 returnerer altså til 1. divisjon, med god hjelp fra 3.laget. NSbs utkommanderte har snakket med Masfjordens lagleder Odd Birkestrand, og kan berolige alle med at i breddeklubben Masfjorden har man et avslappet forhold til førstelagets prestasjoner:

En så sjakkinteressert kommune som Masfjorden burde ha et lag i 1. divisjon! Hva kommer det av at førstelaget aldri ser ut til å klare å rykke opp, selv når dere er favoritter til det?
- På papiret har du kanskje rett i at Masfjorden burde ha et lag i 1.divisjon, slik vi hadde det for en del år siden. Uheldige omstendigheter og manglende bredde i toppen gjorde oss lite stabile over en hel sesong og førte til nedrykk. Når vi da opplever en kollektiv kollaps pr. sesong, som i fjor mot Sotra 2 og i år mot BS 3, ja, da er vi ille ute. Vi er åpenbart slett ikke best når det gjelder... Nå er det ingen uttalt målsetting hos oss at vi skal ha et topplag. Til det er som sagt bredden i toppen for liten. Selvsagt hadde det vært kjekt med et lag i 1.divisjon, men det får vi ta som en bonus om situasjonen oppstår.

Hvordan ser du på muligheten for å rykke opp nå som eliteserien innføres, og Bergens 1 forsvinner dit?
- Muligheten for opprykk øker vel for flere med innføring av eliteserien. Masfjorden er for tida et sterkt 2.divisjonslag i sine beste stunder, men det finnes flere slike.

Ryktene sier at Dag Orseth nå legger brikkene på hylla (nå igjen!?), men på sikt har dere jo mange spennende, unge talenter som kan forsterke laget. Er Masfjorden et lag for framtida?
- Om Masfjorden er et lag for framtida, får framtida vise. Tradisjonelt har Masfjorden vært en breddeklubb, med sterk satsing på rekruttering av jenter. Slik er nok politikken idag óg. Men vi driver da nivådifferensiering i opplæringa og legger forholdene til rette for de som ønsker å satse. Noe press på enkeltspillere legger vi ikke opp til. Vi ser at det spirer og gror og har mange positive opplevelser når de unge spillerne våre lykkes, men det er nok et stykke fram før Masfjorden får et sterkt ungdoms-preget 1.lag.

Med den spennende, men akk så korte vestlandsserien avsluttet, sender vi Bergens fortjent av gårde til NM-finalen og forhåpentligvis Eliteserien neste sesong. Hvis ikke noe drastisk skjer står SK 96 og Fana igjen og gjør opp om den lokale ære, mens Norges sjakkbygd nr. 1 får nok en sjanse til å komme seg opp i det gode selskap.

Spennende Østlandsserie

Med finalebillettene på høykant...Mange forskjellige tenkestillinger demonstreres med mye spenning i luften mellom OSS og Akademisk. Forrest FM Espen Agdestein med hvit mot GM Rune Djurhuus, videre ser man for OSS IM Leif Øgaard, IM Bjørn Tiller, FM Øystein Dannevig, FM Kristian D. Trygstad og FM Jon Ludvig Hammer, og for Akademisk FM Øystein Hole, FM Gustav Gudbrandsen, Inge Skrondal og Hans Arild Runde.

Moss og OSS skuffet, Porsgrunn og Akademisk overrasket - mens Asker bare vant.

av Hans Olav Lahlum

Både selvoppnevnte og tvangsutskrevne eksperter var rørende enige før oppstarten av Østlandsserien 2005-06. Regjerende Norgesmester OSS forsterket med FM Espen Agdestein stilte etter at NTG trakk laget som soleklar favoritt, med Asker og Moss som de tenkbare utfordrerne. Disse tre var storfavoritter til de tre ledige finaleplassene fra Østlandet. Porsgrunn med andrebordsspiller FM Geir Sune Tallaksen forvist til Australia og med finaleplassen sikret etter seier i åpen gruppe i fjor, ble bare oppfattet som en mulig utfordrer til Moss forventede tredjeplass. I bunnstriden ble Strømmen og nyopprykkede Black Knights oppfattet som særlig utsatte i forhold til niende- og tiendeplassen. Både de og andre lag hadde imidlertid et svært avslappet forhold til det, siden innføringen av landsomfattende toppserie etter alt å dømme ville sikre samtlige lag fra årets Østlandsserie plass i neste års utgave.

Men så startet klokkene...

Til første runde møtte OSS opp med to spillere under 2200 og ingen over 2400, men gjorde likevel rene bord med 6-0 mot et Strømmenlag som ved avdukning viste seg enda flatere enn ventet. Tross en fin angrepseier for Jonathan Tisdall i GM-oppgjøret mot Rune Djurhuus, fikk et avmagret Asker uten GM Berge Østenstad, IM Bjarke Sahl og FM Roar Elseth derimot uventet store problemer mot Akademisk. Asker reddet 3-3 bare med et høyt nødskrik og mange store takker til WIM Sheila Barth Sahl, som i sitt come-back for laget mirakuløst nok vant et sluttspill hvor motstander Hugo Østerberg hadde merbonde og god kompensasjon.

Enda hardere ble likevel starten for Moss, som tidlig ble liggende under i en vanskelig bortekamp mot Porsgrunn. Moss' sent ankomne førstebordsspiller IM Frode Elsness slapp som omtalt i Norsk Sjakkblad 6/2005 imidlertid unna med sjokket etter å ha glemt å slå av mobilen, og skaffet seg senere en god start i jakten på GM-napp ved en høyst fortjent seier mot GM Kjetil A Lie. (Siden mobilen til en av våre spillere faktisk ringte to ganger under fjorårets match i Moss hadde vi i Porsgrunn nesten hatt dårlig samvittighet for å kreve seier på Frodes tekstmelding. Derimot irriterte opptil flere av oss seg sterkt over ikke å ha fått sett ansiktet til Frode da meldingen kom…) Antallet medbrakte baltiske GM-er er alltid et stort spørsmål hva angår Moss. Til Porsgrunn viste de seg "bare" å ha med GM Normunds Miezis. Han skapte til gjengjeld mer enn nok underholdning i partiet som avgjorde matchen - til 3,5-2,5 for Porsgrunn:

Espen Lie kommenterer

FM Espen Lie (2264), Porsgrunn
GM Normunds Miezis (2535), Moss
Østlandsserien 2005/06 (1. runde)
1.c4 c5 2.g3 ♘c6 3.♗g2 g6 4.♘c3 ♗g7 5.a3 d6 6.♖b1 a5 7.♘f3 e5 8.0-0 ♘ge7 9.d3 0-0 10.♘e1 ♗e6 11.♘c2 d5 12.cxd5 ♘xd5 13.♘e3 ♘de7 14.♗d2

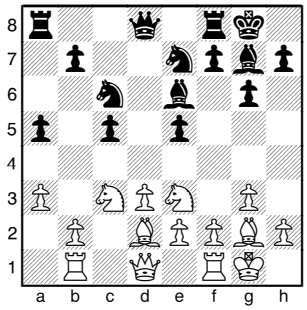

Forberedelsen min sluttet her. Jeg konkluderte med at dette var ok for hvit. Miezis har spilt denne typen stillinger utallige ganger, sa selv om han er forholdsvis lett å forberede seg mot, tar han igjen alt på stillingsforståelsen. **14...b6 15.♘b5** Her var jeg i tvil. Jeg fant ut at jeg ville prøve å gjennomføre b4–bruddet, og da måtte springeren vekk. ♘a4 var også en mulighet, men jeg likte ikke randplasseringen. **15...a4** Forhindrer b4. **16.♘c4 ♖a6 17.♕c2 ♕d7** 17…♘d4 var en annen mulighet. 18.♘xd4 exd4 19.b4 axb3 20.♖xb3 og stillingen er temmelig lik. **18.b3 axb3 19.♖xb3** Her var jeg egentlig ganske godt fornøyd. Jeg så for meg et sterkt press mot b6–bonden, og

regnet med at sort ville angripe på kongefløyen. **19...♗d5 20.e3** Spilt for a forhindre Sd4. **20...h5 21.♖fb1 ♗xg2 22.♔xg2 h4** Her kommer angrepet! **23.♘bd6** b-bonden er nå dødsdømt, så spørsmålet er om det sorte angrepet slår gjennom. **23...h3+ 24.♔f1** 24.♔g1 er alternativet, men kan være et rent tempotap, med tanke på at den sorte dronninga snart vil innta de hvite feltene. **24...♘d5 25.♘e4 f5** Det eneste konsekvente. b-bonden er uansett fortapt. **26.♘xb6!** Alle andre trekk gir sort fordel. **26...♘xb6** 26...♖xb6 27.♘xc5 ♕a7 28.♕c4! er poenget. **27.♘xc5 ♕d5 28.♘xa6 ♕g2+ 29.♔e2**

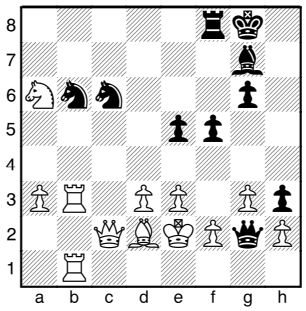

Denne stillingen var det jeg matte vurdere da jeg spilte 25. ♘e4. Det ser unektelig farlig ut, men jeg kunne ikke finne noe vinnende for sort. **29... f4!** Griser til stillinga enda mer, og er etter mitt skjønn det beste trekket. **30.♖xb6** Jeg sa fortsatt ingen matt, og tok rolig med meg det jeg kunne fa. **30...♘d4+!** Dette hadde jeg oversett. Poenget er a fa åpnet den hvite kongestillingen ytterligere. 30...fxg3 31.♕c4+ ♖f7 *(31...♔h7 32.♕h4+ ♔g8 33.♕xg3)* 32.♔d1 var det jeg forventet meg. Hvit kommer unna, og star til vinst. **31.exd4 fxg3** I øyeblikket har jeg tårn og springer over, men angrepet ser skummelt ut. Begge spillerne er i begynnende tidsnød, og nervene var forlengst kommet. **32.♗e3** 32.♕c4+ ♔h8 33.♗e3 blir fort noe av det samme. **32...exd4** 32...gxf2 33.♖f1 exd4 34.♕c4+ ♔h7 35.♖e6 er en av variantene Fritz gir. Hvit har vinnende fordel, men det er fort gjort a gjøre feil i denne typen stillinger, særlig i tidsnød.; Varianten 32...♖xf2+ 33.♗xf2 ♕xf2+ 34.♔d1 ♕g1+ 35.♔d2 ♗h6+ 36.♔c3 ♕xd4+ 37.♔b3 ♕xb6+ 38.♘b4 g2 viser hvor vill stillingen egentlig er. Hvit burde vinne dette, men det er ikke helt opplagt. **33.♕c6** Her var jeg sikker på at jeg hadde ridd av stormen. **33...♖xf2+?** Det som burde vart tapstrekket. I stedet har Miezis en annen overraskende mulighet: 33...dxe3! 34.♕xg2 hxg2 35.fxg3 ♖f2+ 36.♔xe3 ♖f1 37.♔e2 g1♕ 38.♖b8+ ♔h7 39.♖xf1 ♕xh2+ Varianten er helt forsert og stillingen er fullstendig uklar! **34.♗xf2 ♕xf2+ 35.♔d1 ♕f1+ 36.♔c2 ♕e2+ 37.♔b3 ♕xd3+ 38.♔a4** Kongen er i sikkerhet, og med to tårn over burde resten vare elementært. **38...gxh2 39.♕e8+ ♔h7**

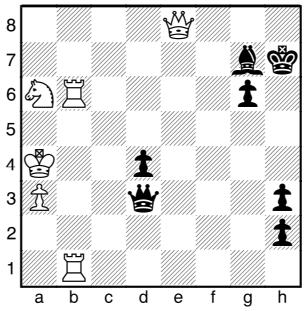

40.♕xg6+?? Jeg hadde faktisk et par minutter igjen her, men klarte av en eller annen grunn ikke a tenke klart. Jeg ville bare få bytta av dronningene og ende opp med tårn over, men glemte helt at fribøndene til sort kom til å skape store problemer. 40.♖1b3! fører ifølge Fritz til matt i syv trekk. **40...♕xg6 41.♖xg6 ♔xg6 42.♖h1 ♗e5** Dette burde være vunnet for hvit, men jeg har ennå ikke funnet ut hvordan. Den sorte kongen blir veldig aktiv, og jeg må til og med passe meg for å ikke tape. **43.♘c5 ♔f5 44.♘d3 ♗g3 45.♔b3** Endelig har jeg klart å nullstille meg etter fadesen i trekk 40. Jeg var fornøyd med planen jeg nå hadde funnet, men den holder egentlig ikke til seier. **45...♔e4 46.♔c2 ♔f3 47.♔d2 ♗c7** 47...♔g2 48.♔e2! ♗d6 49.♘e1+ ♔xh1 50.♔f1 var poenget med planen min. Sort kan ikke unngå a bli matt. Hvit setter springeren på d3, og begynner a ga med a-bonden. Sort kan ikke bade dekke matten på f2 og forhindre hvit i a fa ny dronning. **48.♘e1+ ♔g3 49.♔e2** Hvit har fatt en form for kontroll, og jeg trodde en stund dette var vunnet. **49...♗a5 50.♘f3 d3+!** Ellers ryker h-bonden. **51.♔e3** 51.♔xd3 ♔xf3 52.♖xh2 ♔g3 er død remis. **51...♗b6+ 52.♔e4**

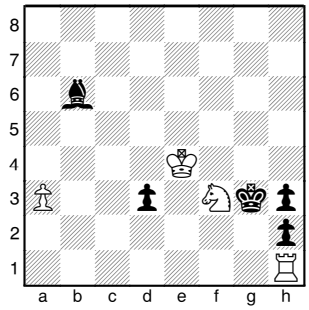

52...♗g1?? Etter å ha kjempet godt med tårn under, gjør Miezis en kjempefeil. 52...d2 53.♘xh2 ♔g2 54.♖d1 ♔xh2 55.♖xd2+ ♔g3 er enkel remis. **53.♘xg1 ♔g2 54.♖xh2+!** var det Miezis hadde oversett. **54...♔xh2 55.♘xh3** a-bonden gar rett inn. Et mildt sagt kaotisk parti, med haugevis av forbedringer for begge parter.
1-0

Hva angår de nyopprykkede vant Black Knights litt uventet, men svært fortjent 3,5-2,5 mot SOSS, selv om SOSS' ankermann FM Bjarte Leer-Salvesen ved å beseire IM Helge A Nordahl fikk en lovende start for jakten på sitt tredje IM-napp. Follo overrasket også positivt med 3-3 mot Bergens IV, riktig nok godt hjulpet av en bergenser som aldri møtte opp.

I andre runde ga OSS-SOSS en bekvem storfavorittseier på 5-1, selv om forannevnte FM Bjarte Leer-Salvesen reddet remis mot en måtelig motivert GM Leif Erlend Johannessen. Porsgrunn dampveivalset ned Black Knights 5-1, mens et stadig mer reservespekket Asker nesten klarte å gjøre matchen mot Strømmen spennende før kulerammen stoppet på 4,5-1,5. Moss kom straks på veien igjen med solide 5-1 over Follo, selv om IM Petter Haugli måtte tåle et uventet tap etter å ha vært for løs på materiellet mot Alf Roger Andersen. Rundens eneste spennende match ble ikke helt uventet dermed ASKO-Bergens. Bergensernes styrke på de siste bordene i kombinasjon med at Eilif Skodvin klarte remis mot Djurhuus øverst, reddet til slutt borteseier 3,5-2,5. Dermed var Porsgrunn og OSS de to eneste lagene

med to seire etter novemberhelgen - og øverst på menyen for desemberrunden sto klassikeren Porsgrunn-OSS…

Etter dette slakteriet av en andre runde, ble det nesten bare spennende kamper i tredje runde. Unntaket besørget Akademisk, som slo ut alle frustrasjoner over forspilte sjanser i november med 5,5-0,5 mot Strømmen. Et fortsatt kamplystent Black Knights skapte spenning mot Follo, men tapte likevel til slutt 3,5-2,5. Asker stilte som vanlig reservespekket og fikk som vanlig problemer mot SOSS, men reddet seg tross 0-2 øverst denne gangen i land med 3,5-2,5 etter at en for anledningen noe distre professor på SOSS sjettebord tapte på tid med bonde over i motstanders tidsnød. At Asker tross en lang rekke forfall dermed hadde skviset fem lagpoeng ut av sine tre åpningskamper må i stor grad tilskrives WIM Sheila Bart Sahl, som startet opp serien med tre strake seire - og deretter forsvant like raskt som hun hadde kommet. Bergens IV forsterket med IM Roy Fyllingen dro i land en knepen nøkkelseier mot et for anledningen GM-fritt Moss, som dermed begynte å få langt frem til finaleplassen.

Dramaet i Porsgrunn

Men det var selvsagt toppkampen mellom Porsgrunn og OSS som var dagens samtaleemne, og den ble et seks akters sjakkdrama som svarte til alle forventninger. Porsgrunns unge lag hadde ikke for første gang eksamensproblemer i desemberrunden, og måtte med både Magne Sagafos og Bertil Svendsen på lesesalen kaste inn fra lekerommet 12-årige Levi Andre Tallaksen. OSS har uansett årstid problemer med bortekampen mot Porsgrunn, men så ca 13 forfall til tross ut til å ha et overtak i første del av kampen. Etter to solide (les: tamme) remiser på bord to og tre holdt hvit et sunt press i GM-oppgjøret Johannessen-Lie, mens Porsgrunn hadde havarert stygt med sort på femtebord og med hvit på sjettebord. Det ble likevel Porsgrunn som tok ledelsen 2-1. Og det ved den uforstyrrelige 12-åring Levi Andre, som med uventet mye hjelp fra kvinnelandslagsspilleren WFM Sylvia Johnsen først kjempet seg frem til et remissluttspill og så vant det! Utligningen kom på førstebord og den kom med stil:

GM Leif E. Johannessen (2564), OSS
GM Kjetil A. Lie (2489), Porsgrunn

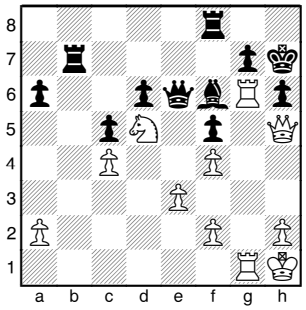

36...♖b1? med poenget 37.♖xb1? ♕e4+ var etter forholdene fikst i gjensidig tidsnød. Men **37.♖xh6+** var enda mer fikst, og dessuten matt i tre! **1-0**

I mellomtiden hadde det imidlertid tatt av fullstendig på fjerdebord, hvor Porsgrunns toppskårer Joachim Berg-Jensen først ofret en offiser og så tenkte seg ned til en heidundrende tidsnød med 50 sekunder igjen til 16 trekk - i fortsatt kaotisk stilling!

Joachim Berg-Jensen (2193), Porsgrunn
FM Ole Christian Moen (2290), OSS

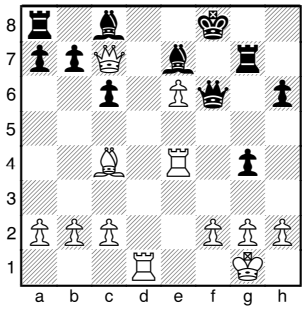

Det fulgte i all hast, mens klokken hoppet og bordet ristet og tilskuerne gispet: **24...♕xf2+ 25.♔h1! ♔g8?! 26.♖d8+! ♗xd8 27.e7+ ♔h7 28.exd8♕ ♗f5 29.♕xg7+! ♔xg7 30.♕e7+ ♔g6 31.♗f7+ ♔g7 32.♗h5+?! ♔g8 33.♕f7+ ♔h8 34.♕f6+ ♔g8 35.♗f7+ ♔f8?!** men 35...♔h7 36.♗g6+! ♗xg6 37.♖e7+ **36.♗e6+♔e8 37.♕f7+** og **1-0** i partiet samt 3–2 til Porsgrunn i matchen.

Tross alle misbrukte sjanser så langt skulle OSS ikke behøve å tape matchen, for hvit spilte med en relativt sunn kvalitet over fra åpningen i Gvein-Aandal. Spenningen steg etter hvert som en stadig mer sorgløs Kenneth Gvein gjorde vinsten stadig mer komplisert, inn til følgende stilling sto på brettet langt inn i sjette spilletime:

Kenneth Gvein (2157), OSS
Kristian Aandal (1941), Porsgrunn

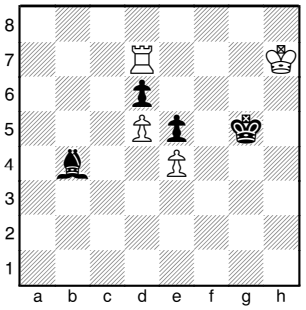

Her kunne hvit vunnet enkelt med å avskjære sorts konge med 68.♖f7! fulgt av ♔g8–♔f8–♔e7–♖f6–♖xd6. I stedet fulgte **68.♖c7? 68...♔f4 69.♔g6 ♗a3 70.♖c4 ♗b2 71.♔f6 ♗d4 72.♔e6 ♔xe4 73.♔xd6 ♔d3** Og siden den flygende e–bonden ellers redder sort spilte hvit ut sitt planlagte trumfkort med **74.♖xd4+!? exd4 75.♔c5**

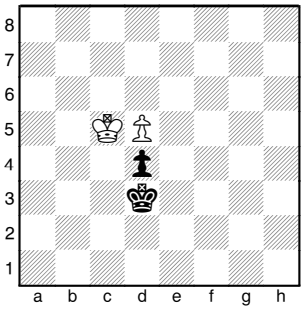

Aandal hadde som fryktet oversett dette, og rykket betenkelig til i stolen. Opptil flere lagkamerater prøvde via tankeoverføring (fortsatt legalt i følge FIDEs regler) å få meddelt "Fetter'n" at han ikke måtte gi opp. Etter et par nervøse minutter fulgte **75...♔c3 76.d6 d3 77.d7 d2 78.d8♕ ♔c2** Og etter en laaang tenkepause spilte Kenneth med et noe stivt smil: **79.♕xd2+ ♔xd2 ½-½**

Bemerk 75.♔e5 ♔e3 76.d6 d3 77.d7 d2 78.d8♕ ♔e2 med en like studieaktig remis på motsatt side av fribonden!

Dermed var sensasjonen et faktum: Porsgrunn ledet serien alene, men Asker kunne passere ved å vinne innbyrdes oppgjør i fjerde runde - og OSS-spillerne måtte feire jul med usikkerhet knyttet til sin finaleplass. Tabellen så etter første tredjedel slik ut.

1.Porsgrunn	3	3	0	0	6	12
2.Asker	3	2	1	0	5	11
3.Bergens IV	3	2	1	0	5	10
4.OSS	3	2	0	1	4	13,5
5.Akademisk	3	1	1	1	3	11
6.Follo	3	1	1	1	3	7,5
7.Moss	3	1	0	2	2	10
8.Black Kinghts	3	1	0	2	2	7
9.SOSS	3	0	0	3	0	6
10.Strømmen	3	0	0	3	0	2

Dramaet i Asker

Fjerde runde startet med hektisk stemning i begge leire før toppoppgjøret mellom Asker og Porsgrunn. Asker måtte omrokere etter et sent sykdomsforfall fra FM Roar Elseth, mens Porsgrunn via aggressiv mobiltelefonbruk klarte å få vekket reserve Aandal i tide etter at Magne Sagafos viste seg ikke å ha rukket morgentoget (noe resten av laget først fant ut da de selv omsider kom seg på toget i Larvik!). Da seks spillere fra hvert lag omsider hadde funnet spillelokalet, så Porsgrunn ca tre timers tid ut til å ha et godt grep om matchen. Matchen vendte egentlig da Kjetil A etter et visstnok lovende dronningoffer plutselig mistet konsentrasjonen

Foto: Atle Grønn

WIM Sheila Barth Sahl gjorde come-back for Asker i første runde - og reddet matchen selv om motstanderen hadde merbonde OG kompensasjon i sluttspillet

GM Kjetil A. Lie (2489), Porsgrunn
GM Jonathan Tisdall (2437), Asker

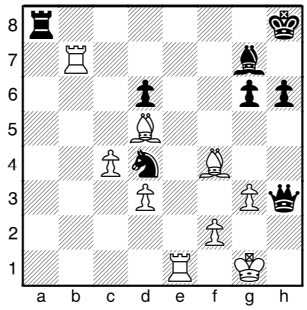

Det fulgte **31.♖xg7??** som hvit trodde ville gi vinststilling etter 31...♔xg7 32.♗xa8 Sort spilte usympatisk nok i stedet straks avledningsofferet **31...♘e2+!** med matt i tre. Nå vel, oppmuntrende for oss andre at slikt kan skje GM–er også – og alle gratulasjoner til Tisdall for plutselig å ha funnet tilbake formen. **1–0**

Porsgrunn fikk imidlertid rikelig tilbakebetalt på femtebord: Askers innbytter Petter Glenne Stokstad vendte først en tapt åpning til et vunnet sluttspill, men i frustrasjon over at motstander Joachim Berg-Jensen ikke ville tape på tid i trekk 40 gjorde Stokstad det i stedet selv… I matchens siste timer var det igjen Asker som hadde marginene med seg i denne gyngestolen av et toppoppgjør: Askers IM Bjarke Sahl vant med en merbonde i tårnsluttspill mot FM Espen Lie, mens Porsgrunn Bertil Svendsen ikke klarte vinne tross en ekstra kvalitet mot FM Bruce Diesen. Og dermed endte det altså til slutt 3-3, slik at Asker fortsatt hang på bare ett poeng bak Porsgrunnekspressen.

Dagens mest omtalte match ble likevel dagens store overraskelse: OSS-Follo 2,5-3,5!! Den sagnomsuste OSS-forsterkningen FM Espen Agdestein kom omsider på banen med seier mot WIM Ellen Hagesæther, men det reddet ikke dagen for OSS når den noe rustne FM Sverre Heim overspilte en lovende franskstilling mot den noe ujevne Alf Roger Andersen. Ikke når OSS med tre spillere under 2200 bare klarte remis på alle de tre nederste bordene - og fremfor alt ikke når Follos sjakklige skateboarder Hallvard Voll

Foto: Atle Grønn

Anonym GM fra Porsgrunn etter tre runder:

- Er det riktig oppfattet at ingen andre på dette laget har tapt noe parti ennå, mens jeg alt har tapt to?

Ådnøy satt klar med årets jackpot-forberedelse på førstebord:

Ådnøy kommenterer

Hallvard Ådnøy (2266), Follo
GM Leif E. Johannessen (2564), OSS
Østlandsserien 4. runde
1.d4 ♘f6 2.♗g5 ♘e4 3.♗f4 c5 4.f3 ♕a5+ 5.c3 ♘f6 6.d5 ♕b6 6...e6 fører til roligere spill. **7.e4!?** I hvert fall mer konsekvent enn det vanligere ♗c1. **7...♕xb2 8.♘d2 ♕xc3**

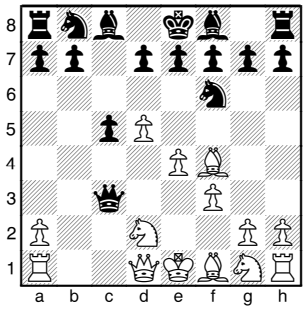

Grunnen til at jeg spilte denne varianten, var at jeg var mektig imponert over partiet Chernyshov–Grischuk (Russland 2005), som hvit vant ganske overbevisende etter den følgende nyheten: **9.♗c7!** Dette utrolige "biljardtrekket", som tar kontroll over a5, var nytt for Leif Erlend også. Nå må svart plutselig forholde seg til svært konkrete trusler mot dronningen. Hvits utviklingsforsprang kan fort bli faretruende fordi tempotrekk som ♖c1/ ♘e2 /♘c4, og senere kanskje e4–e5, ligger i lufta. Chernyshov–Grischuk fortsatte her 9...g6?! 10.♖c1 ♕e3+ 11.♘e2 ♘a6?! 12.♘c4 ♕h6 13.♗f4 ♕g7 14.♕a4 med klar fordel til

hvit. Fritz foreslår 9..d6!, med den mulige fortsettelsen 10.♘e2 ♕e3 11.♘c4 ♕h6− hvit bør ha spill her også, (ikke minst er ♗a5−d2 en ressurs) men det er ikke helt klart. Leif Erlend velger et mer aktivt trekk: **9...♘a6!?** Får byttet av en brikke, men åpner samtidig b−linja for hvits tårn. **10.♗xa6 bxa6 11.♖b1!?** 11.♘e2 var kan−skje objektivt bedre, men jeg syntes dette trekket stilte svart overfor større problemer. Trus−selen er nå ♖b3. **11...c4?** Koster tid, og forærer hvit c−linja. Etter dette er det vanskelig for svart å redde partiet. Det var nødven−dig å spille 11...d6. Etter 12.♘e2 ♕e3 13.♘c4 ♕g5 14.0-0 har hvit fordel, men det "umenneskelige" 12...Da3! (Fritz) er ikke så dårlig som det ser ut til. Svart planleg−ger ♗d7 fulgt av ♗b5 og ♘d7, og det er ikke mer enn evigsjakk på dronningen etter 13.♘c4 ♕xa2 14.♘e3 ♕a3 15.♘c4 (15.♔f2 c4!) ♕a2. 13.0-0 ♗d7 14.♖b3 ♕a4, eller 13.♕c2 ♗d7 14.♘c3 c4! er heller ikke helt overbevisende. **12.♖c1** Ikke 12.♘e2 ♕a3 13.♘xc4?? ♕c5. **12...♕b2** Etter 12...♕e3+ 13.♘e2 d6 14.♘xc4 ♕g5 15.0-0 får svart store problemer med å fullføre utviklingen, f.eks. 15...g6 16.♕b3! ♗g7 17.♗xd6! **13.♘e2 d6 14.0-0 ♕b7?!** 14...♗d7 var verdt et forsøk, **15.♖xc4 g6** (♗d7 16.a4) **16.♕c2** Truer ♖b1. **16...a5** Dette taper forsert, men alt var like håpløst. **17.♖b1 ♕a6**

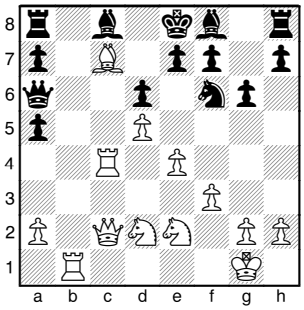

18.♖c6! ♕xe2 19.♗b8! 1−0 Svart kan ikke hindre 20.♖(x)c8 med rask matt.

SOSS brøt i fjerde runde omsider nullen hva angår lagpoeng med 5,5-0,5 mot stadig mer fortumlede Strømmen. Den eneste interessante

Hallvard Voll Ådnøy: *Sjakklig skateboarder som slo til med årets jackpot-forberedelse?*

sørlendingen var på dette tidspunktet imidlertid blitt FM Bjarte Leer-Salvesen, som med 3,5/4 på førstebord spiste seg av gårde mot sitt avgjørende IM-napp. Black Knights klarte igjen å lage en spennende match ut av det mot et klart høyere rangert lag, men Bergens' brede skuldre ned over bordene sikret for tredje runde på rad lagseier 3,5-2,5. Stadig mer inspirerte Akademisk overrasket igjen, denne gangen mot Moss og med seier 4-2, etter at det hardt sammensveisede trekløveret Rune Djurhuus, Øystein Hole og Gustav Gudbrandsen slo til med 2,5-0,5 mot Elsness, Miezis og Haugli. Dermed var i praksis Moss ute av kampen om finaleplass til fordel for Bergens IV og Akademisk - og med storfavoritt OSS i faresonen for å bli passert av begge.

Porsgrunn med Sagafos og uten toppskårer Berg-Jensen imponerte ikke spillemessig i femte runde, men hadde til slutt enda mer inne da de slo Strømmen 5,5-0,5. Fortsatt sterkt forfallspregede Asker slet som vanlig noe mer, men demonstrerte igjen sin evne til å vinne 3,5-2,5 - denne gang mot et Follo med bare tre mesterspillere. Bergens IV-OSS så derimot hektisk mobilisering fra begge sider: GM Johannessen på førstebord og IM Johannessen på sistebord holdt fordi det måtte holde til 3,5-2,5 for OSS, selv om FM Espen Agdestein gikk ned i et kaotisk angrepsparti mot formsterke FM Stig Gabrielsen. Mens Moss takket være 2-0 for Elsness og Miezis øverst fortsatt skrapte sammen de nødvendige 3,5-2,5 mot fortsatt uheldige Black Knights. Alt var som vanlig med SOSS denne sesongen: Grunnet lekkasjer i flomklassen ned over bordene tapte laget til slutt 1-5 mot Akademisk, men på førstebord forble Bjarte Leer-Salvesen ubeseiret etter en oppvisning i respektløst motspill mot Djurhuus.

I sjette runde suste Porsgrunn videre med omtrent fortjente 4,5-1,5 borte (men i hjemlige omgivelser) mot SOSS. GM Kjetil A Lie imponerte for første gang i denne serien med en overbevisende angrepseier mot en for dagen løstskytende Leer-Salvesen. Med 11 av 12 lagpoeng ledet Porsgrunn likevel bare med ett, siden Asker nok en gang vant 3,5-2,5 - denne gangen mot Bergens IV som svært ubeleilig manglet både Eilif Skodvin og Harald Borchgrevink. FM Stig Gabrielsen imponerte også som førstebordsvikar, selv om veien frem til seier fortsatt var lang da IM Bjarke Sahl tapte på tid i trekk 40. Lillebror Gabrielsens prestasjon var etter dette godt over 2450, men med for få tunge tittelholdere blant motstanderne til å kunne ta IM-napp i Østlandsserien.

Akademisk benyttet anledningen til å klatre opp på tredjeplass gjennom seier 4,5-1,5 mot et uventet sterkt Black Knights-lag, forsterket med eksil-islendingene Arnar Thorsteinsson og Bogi Palsson. Akademisks suksess de første seks rundene skyldtes fremfor alle FM Gustav Gudbrandsen, som etter nok en gang å ha kommet tilbake fra noe en mislykket åpning klatret opp på 5,5/6. Et fortsatt sterkt OSS-lag vant samtidig kontrollert 4-2 mot Moss, og var i ferd med å gjenvinne kontrollen om finaleplassen sin. Dagens overraskelse på OSS var Bjørn Tiller, som etter mange års fravær fra seriesjakken gjorde come-back med en lang kampremis mot IM-kollega Petter Haugli. At Follo slo Strømmen 5-1 interesserte bare medlemmer av de to klubbene - og overrasket knapt noen av dem.

Den siste hjemmekampen

I syvende runde spilte Porsgrunn formodentlig sin siste hjemmekamp på mange år. Den ble spilt mot Akademisk og ble et seks timers drama som var vel verdt avslutningsscenen på Brattås barneskole. Etter at Aandal kom sist og vant først, så Porsgrunn ut til å ha rimelig kontroll på matchen i tre timer. Akademisk kjempet seg imidlertid inn i matchen igjen da Djurhuus brukte sitt svarte belte i sluttspill til

Brødrene Lie og resten av røkla fra Porsgrunn forble ubeseiret gjennom ni runder, og ledet til og med den åttende. Her spiller GM Kjetil A Lie sort mot Hallvard Voll Ådnøy på førstebord. Videre nedover bordene sees for Porsgrunn FM Espen Lie, Hans Olav Lahlum, Joachim Berg-Jensen og Kristian Aandal, for Follo Alf Roger Andersen, Glenn Gaasland og Kjell Næssvold. Den tomme stolen tilhører Follos lagleder Trond Solem, som er opptatt med å ta dette bildet.

å dra i land remis tross to bønder mindre mot en stadig mer hoderystende Kjetil A. Enda mer hjalp det at Porsgrunns toppskårer Joachim Berg-Jensen i tidsnød tapte et løpersluttspill med løper over mot Inge Skrondal. Porsgrunn fikk imidlertid betalt litt tilbake da Trond Thorstensen bukket i en remisaktig stilling mot Bertil Svendsen, og dermed så alt i sjette spilletime omsider ut til å ordne seg for hjemmelaget. FM Espen Lie trengte bare remis i et kronisk interessant sluttspill mot FM Øystein Hole, hvor det mer og mer så ut som bare Espen kunne spille på vinst. Nettopp det ble avgjørende etter fem timer og femti minutters spill:

FM Espen Lie (2306), Porsgrunn
FM Øystein Hole (2356), Akademisk

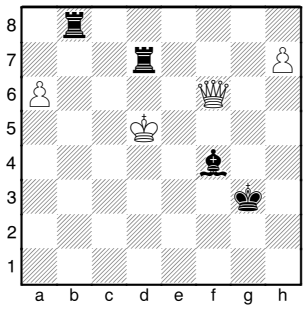

Nå ville 68.♔c6 gitt en stilling som alt har oppstått en gang – og dertil gitt sort valget mellom å ta stillingsgjentakelse straks eller sette begge tårnene på førsteraden med en åpenbar remisstilling. I stedet fulgte noe overambisiøst: **68.♔e4?? ♖e8+! 69.♔f5 ♖d5+ 70.♔g6 ♖d6 71.♔f7 ♖xf6+ 72.♔xe8 ♖xa6 0-1** i partiet, 3–3 i matchen og definitivt ut med Espens IM–nappsjanser i Østlandsserien!

Asker fikk dermed sin gyldne sjanse til å nå igjen Porsgrunn på lagpoeng - og feiret det med for en gangs skyld å vinne hele 4-2. Norgesmesteren fra 2003 og 2004, GM Berge Østenstad, spratt nok en gang opp av esken etter lang tids fravær, denne gangen for å foreta en stilsikker sammenpakning av IM Frode Elsness. OSS fikk uventet store problemer med Black Knights etter at formsvake FM Sverre Heim gikk på et tap mot uberegnelige Alexander Flaata, men rodde likevel i land lagseier 4-2. SOSS vant sin andre lagseier mot Follo med samme sifre takket være 3-0 øverst, og etter seier i et kronisk kaotisk sluttspill mot Ådnøy var Leer-Salvesen igjen foran skjemaet til IM-tittel. Strømmen tapte med flere forfall enn noen gang før ikke helt uventet 0-6 mot Bergens IV.

Og dermed var det før siste kamphelg stor spenning om førsteplassen, men fremfor alt om den viktige fjerdeplassen:

1.Porsgrunn	7	5	2	0	12	28
2.Asker	7	5	2	0	12	25
3.Akademisk	7	4	2	1	10	27,5
4.OSS	7	5	0	2	10	27,5
5.Bergens IV	7	4	1	2	9	24,5
6.Follo	7	3	1	3	7	20,5
7.Moss	7	2	0	5	4	19,5
8.SOSS	7	2	0	5	4	18
9.Black Knights	7	1	0	6	2	15,5
10.Strømmen	7	0	0	7	0	4

Som ventet ble det liten spenning angående de to gullkandidatene i åttende runde: Porsgrunn vant tross en lagkaptein over bord 5-1 mot Follo, og Asker med Østenstad vant 6-0 mot et desillusjonert Black Knights uten Nordahl. OSS stilte med stortalentet FM Jon Ludvig Hammer på sistebord som klar favoritt mot Akademisk, og vant da også overbevisende 5-1. Toppartiene Agdestein-Djurhuus og Hole-Øgaard ble begge sunne remiser, men ut over i matchen raknet Akademisk fullstendig ned over bordene. SOSS fikk oppfylt sitt hovedmål for matchen før en times spill, da FM Bjarte Leer-Salvesen, sørlandssjakkens store fyrtårn, kunne sikre sitt tredje IM-napp med en kort remis mot Eilif Skodvin. Sørlendingene klarte tross pågående feiring senere å lage en spennende match ut av det, men lekkasjene ned over bordene ble igjen avgjørende: 2-0 nederst rakk akkurat til 3,5-2,5 sammenlagt for Bergens IV. Moss reparerte selvrespekten litt ved å massakrere Strømmen 5-1, men behøvde fortsatt stjernekikkert for å se striden om finalebillettene.

Dermed var både OSS og Asker definitivt finaleklare, mens de lærde var sterkt i strid med hverandre om hvorvidt ett lagpoengs forsprang for Bergens IV kompenserte rundeoppsettet for niende runde: Akademisk skulle avslutte mot Follo, mens Bergens IV måtte opp mot et gulljaktende Porsgrunn.

Dommens ettermiddag...

Muligvis preget av at begge lag var finaleklare, inneholdt årets utgave av OSS-Asker uvanlig mange underholdende partier. 1,5-1,5 på de tre siste bordene ble tidlig klart. Siden FM Jøran Janssons springeroffer viste seg å gi FM Øystein Dannevig offiser over samt best

angrep, syntes OSS etter fire timer snublende nær lagpoeng. IM Leif Øgaard mistet imidlertid stadig mer kontrollen på en stilling som stadig mer lignet en skytebane mot IM Bjarke Sahl, til han etter 44 trekk stoppet klokken i følgende godt ventilerte stilling:

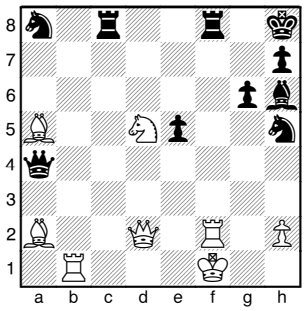

Og dermed kunne GM Jonathan Tisdall etter fem timer spikre lagseieren med de for Asker kjente og kjære sifrene 3,5-2,5, gjennom å fullføre en instruktiv demontering av FM Espen Agdestein. Det er sterkt å håpe at Tisdalls 3/3 mot sterk motstand i årets Østlandsserie gir ham inspirasjon for å spille sjakk igjen, for kapasiteten til å tenke sjakk råder det fortsatt ingen tvil om. Den nasjonale sjakkhemmeligheten FM Espen Agdestein skuffet litt i møtet med høyere rangerte motstandere i årets serie, men vil hvis han begynner å spille noen titteluerninger neppe trenge mange for å fullføre IM-tittelen.

Porsgrunn ledet klart på Asker i form av individuelle poeng, men måtte etter Askers seier slå Bergens IV for ikke å bli passert på lagpoeng. Bergens IV trengte på sin side seier for å sikre seg den siste finaleplassen, siden det tidlig ble klart at Akademisk ville vinne mot Follo. Det startet best for Bergens, idet dagens fetterfiaskoduo Lahlum & Aandal plutselig fikk store problemer tidlig i midtspillet. 2-0 kom på kamprapporten før tidsnødene startet i de øvrige partiene, ettersom både Harald Borchgrevink og Torgeir Holen fullførte overbevisende for Bergens IV. Derfra og inn gikk imidlertid det meste galt for et tidsnødstresset Bergens IV: Eilif Skodvin tok ut trekkgjentakelse i et klart fordelaktig sluttspill mot GM Kjetil A Lie, Ole Valaker senket effektivt seg selv etter å ha kommet bonde under mot fortsatt inspirerte Joachim Berg-Jensen, og laglederbamse Trond Gabrielsen kollapset i et sant nok ikke enkelt sluttspill med bonde over mot Magne Sagafos. Dermed sto det etter 4 ½ time plutselig 2,5-2,5 - og i det gjenværende partiet hadde Porsgrunns Espen Lie gått fra dårligere midtspill til bonde over i løpersluttspill mot FM Stig Gabrielsen. Nærmere seriegullet enn det kom imidlertid aldri Porsgrunn: Hvis sort hadde noen vinstplan i dette løpersluttspillet fant aldri Espen den…

Og dermed endte Bergens IV-Porsgrunn etter fem timer altså mot begge lags ønske uavgjort 3-3. En vinner på det var selvsagt Asker, som ble historiske ved å vinne den (formodentlig) siste Østlandsserien med alle landsdelens beste lag i kamp om prestisje og finaleplasser. Det sier sitt om Askers potensial at laget vant tross en svært høy forfallsprosent, i en sesong hvor eks-toppskårer Jøran Jansson bare kandiderte til å bli årets serieselvmorder, og uten at noen andre enn Tisdall spilte opp mot sitt beste. Avgjørende ble en jevn skåre fra sterke sjakkspillere som utfylte hverandre forbilledlig, og demonstrerte en lettere utrolig evne til å vinne jevne matcher. Sølvvinner Porsgrunn sa seg godt fornøyd med sesongen, etter faktisk å ha gjort det godt under forventet på de tre øverste bordene. Redningen ble generelt mange vinstpartier på de tre siste bordene - og ganske spesielt da 7/8 for seriens toppskårer Joachim Berg-Jensen.

Porsgrunns overraskende sterke resultat til tross var sesongens (og dagens) store vinner likevel Akademisk, som fortjent nok sikret seg en finaleplass ingen hadde ventet før sesongen. Årets utgave av Akademisk var på papiret litt svakere enn den som rykket ned i fjor, og laget var altså ikke kvalifisert for årets 1. divisjon før NTG like før seriestart trakk laget! Trøsten for Bergens IV får være at flere av spillerne

De senere gullvinnerne Asker på vei mot spillelokalet: GM Jonathan Tisdall er fortsatt ikke ferdig med sine forberedelser, mens FM Jøran Jansson fortsatt ikke har startet sine... I år ga det seg utslag på resultatene

der åpenbart vil kvalifiserer for en plass på Bergens sterke førstelag til finalen, og at to lag i finalen ville vært svært dårlig nytt for klubbens medaljesjanser i finalen. Årets store skuffelse forble Moss, som tross en avsluttende seier 4-2 over SOSS bare nådde opp til sjetteplass. Det er imidlertid vel kjent at det å forberede en landsturnering ofte går ut over seriesjakkresultatene, og Moss bør fortsatt ha god sjanse til å komme med til neste års finale via ratingsnitt eller åpen gruppe. Helt nederst viste et desillusjonert Black Knights på en søndag seg å være nøyaktig det Strømmen trengte for å vinne en match, og dermed ble det da til slutt lagpoeng på alle lagene i årets serie.

Den historiske sluttabellen for Østlandsseriens 1. divisjon 2005-06, ble ved innramming dermed seende ut som følger:

1.Asker	9	7	2	0	16	34,5
2.Porsgrunn	9	6	3	0	15	36
3.OSS	9	6	0	3	12	35
4.Akademisk	9	5	2	2	12	32,5
5.Bergens IV	9	5	2	2	12	31
6.Moss	9	4	0	5	8	28,5
7.Follo	9	3	1	5	7	23,5
8.SOSS	9	2	0	7	4	22,5
9.Black Knights	9	1	0	8	2	18
10.Strømmen	9	1	0	8	2	8,5

Sørlandets første IM:

- Uten Gausdal og SOSS hadde jeg vært en 2250-spiller uten IM-napp

Foto: Pål Andreassen

Om det var tittelholder-kandidatlanseringen i forrige sjakkblad og/eller arbeidet med Bompis sjakkskole som gjorde utslaget skal være usagt. Men det er for så vidt av underordnet betydning: At 5½/9 i Østlandsserien akkurat rakk til et etterlengtet tredje IM-napp for SOSS' joviale førstebordsspiller FM Bjarte Leer-Salvesen (27) krever uansett behørig omtale!

av Hans Olav Lahlum

Siden Leer-Salvesen som snarest oppfylte kravet om 2400 i FIDE-ELO underveis i fjorårets Østlandsserie, har han dermed som historiens første sørlending oppfylt alle krav til IM-tittelen. Selv om den formelle titteltildelingen trolig vil la vente på seg noen måneder, valgte Norsk Sjakkblad å ta en prat med den nye tittelholderen mens han fortsatt ble antatt å være i godt humør etter klubbens feiring av begivenheten.

GRATULERER med det tredje IM-nappet og med at du dermed som den første sørlending har oppfylt kravene til IM-tittelen. Når skjønte du at du ville få tittelen?
- Takk. Det var faktisk midt under fjorårets Østlandsserie, da jeg etter seieren mot Rune Djurhuus som snarest klatret over 2400-grensen i FIDE-ELO. Dermed manglet jeg bare ett IM-napp, og uten å ane om det ville ta en måned eller tyve år var jeg sikker på at det ville lykkes før eller senere.

Og hva nå - starter straks jakten på 2500 og GM-napp?
- Jeg har vel snarere tenkt å forsøke på å komme meg over 2400 en gang til. Ellers kan jeg nå spille for turneringsresultater uten å tenke på det med IM-nappene. Hovedmålet blir selvsagt å få med SOSS i den nye eliteserien.

Mange spør seg sikkert hvorfor en tilsynelatende så sterk og så ambisiøs spiller som deg spiller for en så liten og tilsynelatende uambisiøs klubb som SOSS (= Selskapet av Osloemigrerte Sørlandssjakkspillere). Det kan vel neppe være av økonomiske årsaker, siden SOSS ikke har noen klubbkasse?
- Det kan avgjort problematiseres både hvor ambisiøs jeg er og hvor uambisiøs SOSS er. SOSS er en klubb hvor halvparten av medlemmene spiller en lagmatch mens den andre halvparten møter opp som tilskuere. Jeg trives mye bedre med det enn slik det er med mange andre lag, at bare de som skal spille møter opp og at alle går etter hvert som de selv blir ferdige. Sosialt fungerer laget veldig godt, og sjakklig er det jo for øvrig en gylden sjanse for meg til å få spille på førstebord mot en rekke av Norges beste spillere. Det er veldig dekkende at jeg har tatt et IM-napp på Gausdal og to på førstebord i Østlandsserien for SOSS: Uten Gausdal og SOSS hadde jeg vært en 2250-spiller uten IM-napp.

Hvorfor var det først i 2006 at Sørlandet fikk sin første IM?
- Hvorfor er det ingen norske IM-er utenfor det sentrale Østlandet? Nord-Norge og Midt-Norge har jo ingen IM-er og knapt aktive FM-er. Det har mye med avstander å gjøre, og også noe med at det er lettere å få frem nye toppspillere der man alt har noen å bygge på. Det har hele tiden vært minimal sjakkaktivitet på Sørlandet utenom i Kristiansand og Arendal, og der som ofte ellers utenfor storbyene har aktiviteten gått opp og ned i takt med tid og motivasjon til noen få ildsjeler. Jeg vil her gjerne fremheve Leif Bjornes, uten ham hadde jeg ikke begynt å spille sjakk i Kristiansand den gangen på 1980-tallet. Jeg håper det kan gi et lite løft for sjakken i Kristiansand når han nå har gått aktivt inn i klubben igjen.

Hvem blir den andre IM-en fra Sørlandet?
- Geir Sune Tallaksen ca i 2007 - hvis han satser på det slik han kan. SOSS' andrebordsspiller Bjørnar Byklum har også potensial, men det spørs om han satser og om han har nok killerinstinkt.

Og den neste norske IM-en?
- Der er det heldigvis noen flere kandidater. Atle Grønn blir den neste, han behøver ikke mange flere forsøk på å få det siste nappet. Dernest håper jeg veldig at Øystein Hole klarer å nå 2400. Videre står det mellom Jon Ludvig Hammer og Espen Lie. Hvem som blir den neste GM-en er et vanskeligere spørsmål, i øyeblikket ser

jeg til sammen ingen realistiske kandidater.

Hvor stor er forskjellen på en nyutnevnt ung IM rundt 2400 som deg og en nyutnevnt GM rundt 2500?
- Stor. Det er et stort sprang fra 2400 til 2500 i ELO, og enda større fra prestasjoner fra 2451 til 2601. For å nærme meg det nivået måtte jeg i tilfelle bli mye bedre på alt fra åpninger til sluttspill, og dessuten spillere hardere for å vinne flere partier. Det ville krevd en langsiktig heltidssatsning. Om man ikke er et talent av helt ekstraordinære dimensjoner, må man være innstilt på å arbeide hardt og ofre mye gjennom mange år for å nå så langt. Rådet til de med mer moderate ambisjoner om forbedring får være å spille sjakk og ha det gøy, men da blir man altså i beste fall IM.

Tre positive ting med norsk sjakk?
- Magnus Carlsen, norsk toppsjakk har vært i sterk fremgang de siste tiårene, og vi har en del bra turneringer a la Landsturneringen og Gausdal.

Tre negative ting med norsk sjakk?
- Det vet jeg ikke helt, men avstandene er et problem som bidrar til at det er vanskelig å holde oppe aktivitet og rekruttering oppe over tid utenfor de største byene.

Hvis du skal forsøke å se tilbake på sjakkmiljøet nå og da du kom inn på slutten av 1980-tallet, hvilke endringer ser du da?
- På mange måter synes jeg faktisk kontinuiteten er det mest oppsiktsvekkende. Svært mange av dem jeg konkurrerer med nå spilte jeg mot for 15 år siden også, det er en liten men trofast kjernetropp som har vært der hele tiden. Landsturneringen består nesten uendret, vi har fortsatt BGP og UGP-turneringer, og vi har fortsatt Gausdalturneringer arrangert av en noe eksentrisk ildsjel . . . Magnus har selvsagt skapt økt interesse de aller siste årene, skjønt hvem disse hundretusenvis av nordmennene som visstnok følger med ham på internett er, overgår fortsatt min fatteevne. Men Chessbase og internett har selvsagt endret en del på forutsetningene. Før var det utenkelig at det skulle dukke opp en fersk klubbspiller med spillestyrke opp mot mesterstyrke, det kan jo av og til skje i våre dager. Det virker også være snakk om en generell nivåhevning, lange teoridueller i klasse 3 så man aldri for 15 år siden. Jeg bekymrer meg litt for at internettspillingen kan bli begynnelsen til slutten for sjakklubbkveldene slik vi kjenner dem, men vi må selvsagt bare gjøre det beste ut av det og forsøke rekruttere nye medlemmet via nettet.

Foto: Pål Andreassen

SOSS' første IM ble feiret med en heidundrende IM-simultan i klubbens fortsatt hjemlige spillelokaler. Her er det Bjørn "postmannen" Røst som får en kritisk test av åpningsrepertoaret sitt

Leer-Salvesen kommenterer

GM Rune Djurhuus (2466), ASKO
FM Bjarte Leer-Salvesen (2372), SOSS
Østlandsserien (5)

1.e4 e6 2.♕e2? Tegnsettinga er vel mer av estetisk enn sjakklig art. Alt skal liksom være lov for tida, og vår tids mentalitet − hvilken idiot fant på uttrykket post−postmodernisme − går nå til angrep selv på vårt opphøyde spill. Eller vent, skal vi ikke heller innse hva Per Oskar Andersen gjorde under forrige Soss−trening, at sjakk nettopp er et spill. Og at vi faktisk ikke gjør annet enn å spille spill. **2... c5** 2...♕e7 var selvsagt fristende − liksom for å syne bløffen. Men jeg var redd for at e−linja da ville bli som to kjernefamilier. Først to barn som prøver å leke sammen, så to bestemte kvinner (vi snakker helt klart matriarkat) og til slutt et par forvirrede konger som står i bakgrunnen og er frustrerte over vår tids mannsroller. 2...e5 ble også vurdert, men etter 3. Dd1!! ville jeg ha følt meg totalt utspilt. **3.g3 ♘c6 4.♘f3 g6 5.♗g2 ♗g7 6.c3 ♘ge7 7.0-0 d5 8.♖e1 0-0 9.e5 b5 10.d3 ♗b7 11.h4 a5** Her kom jeg på at min klubbkamerat, Bjørnar Byklum, har spilt noen svært konstruktive partier i denne stillingen − blant annet beseiret han en stormester i Frankrike forrige sommer. Jeg var derfor strålende fornøyd med spillet mitt og håpte at Bjørnar snart ville titte opp fra nabobrettet. I ettertid viste det seg at Bjørnar aldri har spilt dette oppsettet med svart, men selvtillit funker som kjent selv når den er bygd på gale eller mangelfulle prinsipper. **12.♘bd2 ♕c7?!** Huff.

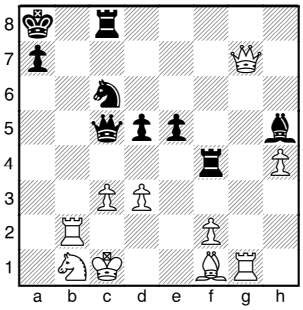

13.♘b3! Nettopp. Nå kommer stormesteren hoppende. Det får meg til å tenke på diktet som Bompi publiserte i forrige Førsteraden, og som jeg gjentar til glede for nye lesere: Springerne er kjempekule/mye bedre enn hund og katt/hopper rundt på

hele brettet/lager gafler, setter matt. **13...c4 14.♘c5 cxd3 15.♕xd3 ♘xe5 16.♘xe5 ♕xc5** 16...♗xe5 17.♘xb7 ♗g7! 18.♕xb5 ♖fb8 funker bra for svart, så spørsmålet er hvor mye spill hvit har for bonden etter 17. Txe5 Dxc5 Hvits løperpar og de svake feltene rundt svarts konge skal veies opp mot merbonde og sentrumskontroll. Jeg setter uklart, og presiserer at dette er mer av mangel på innsikt enn av latskap. **17.♘d7 ♕c4 18.♕d1 ♘f5** Gaffelmotivet på b6 holdt på å irritere livsskiten (kan sørlendinger bruke slike ordΔ?) ut av meg. Først d7 og nå dette. Å, hvor Caissas disipler må lide! **19.♘xf8 ♖xf8 20.♕b3** Djurhuus var pinlig berørt over dette trekket i etteranalysen, men han står jo tross alt best i sluttspillet. **20...a4 21.♕xc4 bxc4 22.♗d2 ♗c6 23.b3 23...d4!!** Tegnsettinga er igjen mest av estetisk art. Trekket gav meg en guddommelig (jeg tilhører jo teologisk avdeling i Soss...) følelse av harmoni. Alt flyter og henger sammen på en tid − kaos omfavner kosmos på de sekstifire felt og − vent, nå høres jeg ut som en Jostein Gaarder−hallusinasjon (eller allusjon...). Tilbake til brettet. Hele dronningfløyen står i slag og jeg er snart tårn under. Likevel får mine brave bønder stormet langt nok frem til å redde stillinga. Resten av partiet er selvsagt en kamp for å oppnå remis, men det var en kamp verdt å kjempe. **24.♗xc6 dxc3 25.♗e3** Det kan (som en absurd parentes) bemerkes at Fritz her foreslo 25. ♗h6!? **25...♘xe3 26.fxe3 axb3 27.axb3** Ideen bak 23...d4 De brave soldater på tredjeraden veier trolig opp for tårnet. **27...cxb3 28.♗a4 c2 29.♖ac1** 29. ♗xb3 ♗xa1 30. Txa1 Tc8 31. Tc1 Tc3! 32. ♗xc2 Txe3 33. Kf2 Tc3! er en slags hovedvariant, med mange av de samme temaene som partifortsettelsen. For det første holder jeg trolig festninga i denne stillingen uansett, og for det andre greier ikke hvit å frigi tårnet i c−linja uten å miste nok en bonde. **29...♗c3 30.♖f1** 30.♗xb3 ♗xe1 blir som varianten ovenfor. **30...♗d2 31.♗xb3 ♗xe3+ 32.♔g2 ♗xc1 33.♖xc1 ♖c8 34.♖xc2** Hvit kan selvsagt prøve 34. ♗xc2, men da slipper han ikke unna bindingen i c−linja uten å miste g−bonden. Og da kan kanskje svart begynne å spille på gevinst... **34...♖xc2+ 35.♗xc2 f5** Svart har nå ingen problemer med å eliminere de siste hvite bøndene. Og en stakkars hvit skråmann gjør som kjent ingen sommer. **36.♗b3 ♔f7 37.g4 fxg4 38.♔g3 ♔f6 39.♔xg4 h5+ 40.♔f4 e5+ 41.♔e4 g5 42.hxg5+ ♔xg5 ½−½**

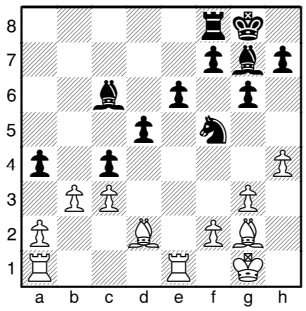

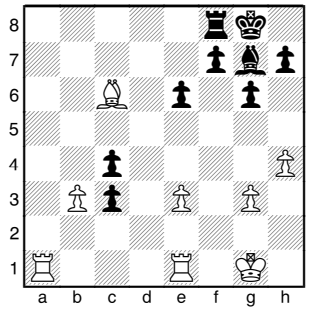

Til oppmuntring for alle spillere på lavere nivåer som en eller annen gang har vært rammet av sjakklig retningsblindhet, benytter vi her anledningen til å flette inn historien om Bompihistoriens minst vellykkede totrekkskombinasjon. Scenen er Gamle Posten Kulturhus under siste runde av Porsgrunn Grand Prix, året er 2001, og hovedrolleinnehaverne er fem år yngre utgaver av vennene Bjarte Leer-Salvesen og Espen Lie i uforsonlig kamp for pengepremier:

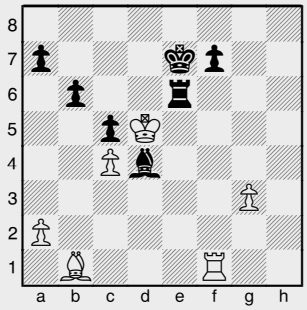

Hvit hadde ett minutt igjen til siste trekk før tidskontrollen, men brente ett sekund etter 39...Kf8-e7 til med 40.Txf7+??, og sort kunne etter noen få sekunders forvirring konstatere at han ikke hadde noe alternativ til 40...Kxf7. Bompi slengte umiddelbart ut det konsekvente 41.Lf5?!. Hvoretter han iført sitt bredeste kakebokssmil forlot bordet, i forbifarten nikket vennlig til måpende tilskuere, og siden betrodde en ventende venn at "Jeg kan vel neppe vinne med ulikefargede løpere, men nå skal han få slite lenge for den remisen!''. Noe som jo nesten er sant - om man setter kongen på f5 og løperen på d5.

Espen ble mens minuttene tikket av gårde bare sittende der, og så ut som om han nettopp hadde blitt forbikjørt en lysegrønn klarinettspillende elefant på rulleskøyter. Mens Bompi bare ble stående der og gni seg i hendene, og så ut som han alene nettopp hadde bygget ferdig et Eiffeltårn.

Siden kongen fortsatt sto på d5 og løperen på f5 spilte Espen da han omsider gjenvant førligheten i armene 41.--- Te5+. Hvoretter Espen fikk pengene, mens Bompi måtte nøye seg med trøstepremien for helgens raskest skiftende ansiktsuttrykk og mest selvkritiske latter...

TAKTISKE OFFER
KAPITTEL 1: AVLEDNINGSOFFER

Som et ledd i satsningen på at Norsk Sjakkblad også skal tilby pedagogisk opplæringsstoff særlig til unge og/eller ferske spillere, vil redaktøren gjennom årgangen 2006 presentere for leserne sitt system for klassifisering av taktiske ofre.

av Hans Olav Lahlum

Systemet ble først utviklet til bruk på trening med ungdomsgrupper midt på 1990-tallet, og i en kortere versjon presentert for sjakkbladets lesere våren 1998. Åtte år senere har fortsatt ingen vist forfatteren noe taktisk offer som ikke lar seg innpasse i noen av systemet seks kategorier, og jeg lever dermed videre i troen på at systemet er komplett (for all del uten på noen måte å hevde at det er optimalt). Tross det enorme antallet sjakkbøker som har tilkommet i mellomtiden, er det fortsatt bemerkelsesverdig hvor mangelfullt utviklet sjakkterminologen ut over ren åpningsteori er. Systemet for taktiske offer får foreløpig være mitt beskjedne forsøk på å avhjelpe det.

Å ofre i sjakk gjør man med en vid definisjon når man "frivillig velger å gi opp av eget materiell". I dette inngår da også posisjonelle ofre, som ikke inngår i denne artikkelserien. Posisjonelle ofre skiller seg fra taktiske ofre ved at de i mindre grad kan testes ut med konkret variantregning, men i stedet baserer seg på mer eller mindre korrekte posisjonelle vurderinger av type "min løper på f6 er sterkere enn hans tårn på a8" eller "dobbeltbonden hans blir så svak at jeg må ha rimelig kompensasjon for dronningen".

Innenfor taktiske offer kan en alternativ inndeling gjøres etter hva man håper å oppnå når man ofrer. På dette er det fire mulige svar: 1) matt 2) materiell forbedring av stillingen 3) posisjonell forbedring av stillingen 4) remis (i form av evig sjakk eller patt). Med unntak for den sjette offertypen (selvmordsoffer, som bare kan brukes for å oppnå remis i form av patt), kan alle mine seks typer taktiske offer brukes med alle disse formålene. Inndelingen mellom mine seks kategorier går i stedet på hva man teknisk oppnår i den aktuelle stillingen på brettet hvis motstanderen tar i mot offeret. For å illustrere betydningen av dette skal jeg bruke noen konstruere eksempler og studier, men i hovedsak partieksempler hentet fra både høy og lav i både eldre og nyere sjakkhistorie.

Denne utgavens type taktiske offer er altså den kanskje vanligste typen, **avledningsofferet.** Som navnet antyder foretar man et avledningsoffer for å avlede en eller flere av motstanderens brikker fra viktigere oppgaver - vanligvis dekning av ett eller flere viktige felter.

En enkel første illustrasjon kan hentes fra åpningsteorien i en uvanlig suspekt Hollandsk variant:

1.d4 f5 2.♗g5 h6 3.♗h4 g5 4.♗g3 f4? 5.e3 h5?! 6.♗d3? 6.♗e2 er egentlig mye bedre, men dette truer ♗g6 matt – og setter en morsom felle... **6...♖h6?** som sort gikk i med begge bena. Hvis tårnet bare kan avledes fra å dekke feltet g6 setter løperen matt der, så hva skal man da med dronningen?

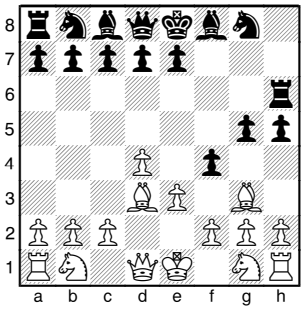

7.♕xh5+! ♖xh5 8.♗g6# matt!

Svært vanlig er også at man ofrer en brikke for å avlede motstanderen fra dekningen av en større brikke.

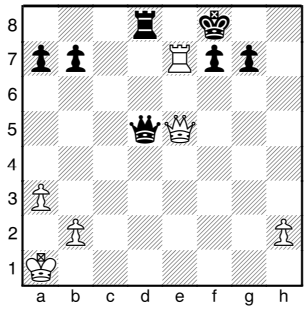

Med **1.♖e8+!** avleder hvit sorts tårn fra dekningen av dronningen, og vinner dermed avgjørende materiell.

Pent kan det selvsagt også bli med dobbelte avledningsoffer, hvor en brikke settes i slag for to av motstanderens brikker som begge blir avledet hvis de slår. Som demonstrert i den sjakklige sviskeklassikeren Levitsky-Marshall, Breslau 1912:

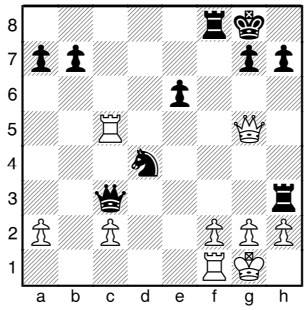

Superromantikeren Marshall spilte (selvsagt) **23...♕g3!** En sjokkskadet Levitsky ga opp – hvoretter tilskuerne overøste brettet med penger i ellevill begeistring, i hvert fall om man skal tro historien slik Marshall omtalte den i sin selvbiografi.

Om 24.hxg3 avledes hvits h-bonde fra h-linjen slik at 24...♘e2 er matt i ett, og om 24.fxg3 avledes hvits f-bonde fra f-linjen slik at 24...♘e2+ 25.♔h1 ♖xf1+ er matt i to. Alt sammen for all del svært elegant.

Likevel må det som påpekt av tidligere verdensmester Karpov trekke ned stilkarakterene noe at sort med offiser over står totalt til vinst fra før, og at hvit dessuten kan spille videre med 24.♕xg3 ♘e2+ 25.♔h1 ♘xg3+ 26.♔g1 ♘xf1 27.gxh3.
Både 23...♕e3! og 23....♕b2! er skjønt mindre fikse minst like sterke trekk som ♕g3!

Tredobbelte avledningsoffer kan selvsagt være enda penere. Stillingen etter **1.d4 f5 2.h3 d6 3.g4 fxg4 4.hxg4 ♗xg4 5.♕d3 ♕d7? 6.♖xh7 ♗f5** har oppstått i flere partier, hvor det er blitt avslørt at sort har falt i sin egen felle etter det tredobbelte avledningsofferet **7.♗h3!**

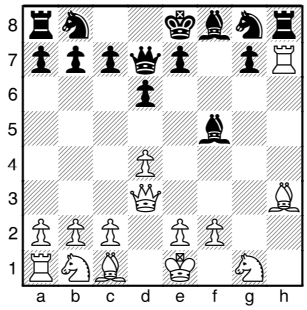

Om 7...♗xh3 er løperen avledet fra diagonalen b1−h7 slik at hvit rolig kan slå tårnet på h8, om 7...♗xd3 er løperen avledet fra diagonalen h3−c8 slik at hvit kan kassere inn mer materiell med 8.♗xd7+ ♘xd7 9.♖xh8, og om 7...♗xh7! avledes løperen igjen fra diagonalen h3−c8, slik at hvit kan vinne dronningen med klar fordel etter 8.♗xd7+ − det siste er likevel godt verdt forsøket å spille på. Stillingen etter 7.♗h3 er forøvrig også estetisk tiltrekkende: De tre utviklede hvite offiserene står i slag i et pent geometrisk mønster, men den stakkars kryssbundne ♗f5 kan ikke med fordel slå noen av dem.

Huskeregelen om at "jo sykere stilling, jo penere avledningsoffer" holder overraskende ofte... Ett eksempel på det kom i Battaglini-Lahlum, Kecskemet 2003:

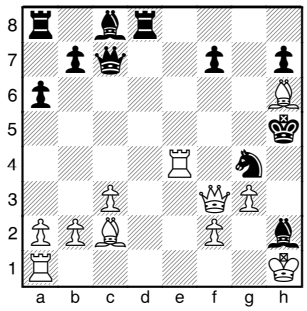

Spillerne hadde som fremgående av diagramstillingen fortært et riktig festmåltid av en Fransk teoriduell sammen, men det skjedde dessverre egentlig på sorts regning. Etter noe desperat å ha spilt 21...♔g6−h5?, oppdaget sort nå plutselig at hvit kan avgjøre umiddelbart med **22.♕f6!!**: Om dronningen tas avledes nemlig springeren fra g4 slik at hvit kan spille 23.♖h4 matt, og ellers må sort gi opp materiell i tonnasjeklassen for å utsette matten. Sort satt derfor klar til umiddelbart å gi opp hvis hvit utførte 22.♕f6!!. Hvit har også et annet sterkt avledningsoffer i 22..♖e5+?! med poenget at sorts dronning avledes fra forsvaret av f7 − som fremgående av 22...♕xe5? 23.♕xf7+ ♔xh6 24.♕xh7+ ♔g5 25.♕h4 matt. 22...f5! er mer utfordrende her, men hvit skal vinne etter 23.♗xf5! ♕xe5 24.♕xg4+ ♔xh6 25.♕h4+ ♔g7 25.♕g5+ ♔f7 26.♗g6+! − som sort også oppdaget mens hvit tenkte.

Sort klarte tross disse ubehagelige oppdagelsene å holde på masken, pusten og frokosten. Mens hvit uten å la seg forstyrre av stadig flere pekende og leende tilskuere som hang stadig lengre frem over brettet, tenkte i over en time på sitt neste trekk! Hvit så etter hvert 22..♖e5+, men visstnok aldri 26.♗g6+ − og tenkte i irritasjon over det aldri på at det kunne finnes enda sterkere avledningsoffer. Han spilte til slutt 22.♗g7?. Hvoretter sort omsider kunne forsiktig puste ut − og etter 22...f5 23..♖xg4! fxg4 24.♕f6?? (24.♕g2! med trusselen 25.♕xh2+ og 26.♕h4 matt vinner tross alt fortsatt!) ♕c6+! dessuten vinne et interessant sluttspill!

Så en tragikomisk illustrasjon av en vanlig årsak til av avledningsoffer mislykkes. I offertåka kan det være lett å glemme at brikken man avleder vekk, kan få nye uønskede muligheter fra sitt nye felt:

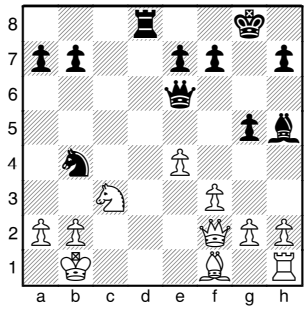

"Kunne jeg bare avlede springeren bort fra c3, så hadde det vært matt med ♖d1...", tenkte sort i partiet Negyesi−Honfi, Budapest 1955 − og smelte uten å ta seg tid til videre kvalitetssikring konsekvent løs med **1...♕xa2+??**. Etter 2.♘xa2 ♖d1+ viser det seg riktig nok at sort ved å ofre en ren dronning har avledet hvits springer fra forsvaret av d1, men til gjengjeld får springeren fra a2 da muligheten til å gå mellom på c1. Hvit kunne dermed rolig spilt videre med ca en dronning over i stedet for å gjøre det han gjorde − nemlig å gi opp!

Tidligere verdensmester og nåværende islending Robert J. Fischer krydret ofte sine partier med vakre taktiske ofre av diverse typer. Som hvit i en allerede svært god stilling mot Ivkov i Palma de Mallorca 1970, demonstrerte han instruktivt avledning fra en diagonal:

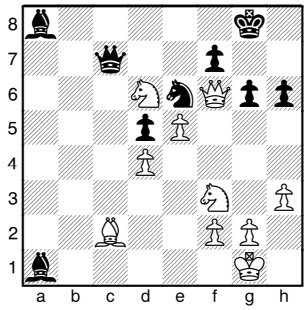

1.♗xg6! (først et enkelt avledningsoffer: 1...fxg6 2.♕xe6+ siden f7−bonden ble avledet fra forsvaret av e6) **1...♕c1+ 2.♘e1!** (avledningsoffer nummer to er atskillig mer raffinert: Etter 2.♔h2 ♕f4+ får sort byttet dronning, men når han

slår på e1 avledes dronningen fra diagonalen h2–e5) **♕xe1 3.♔h2** – og sort konstaterte raskt at han savnet forsvar mot truslene rundt kongen.

Avledning fra felter av en farge høres unektelig enda penere ut, og avslutningen på Mitrofanovs vinnerstudie fra "Rustavelij-konkurransen 1967" er da også vidunderlig vakker:

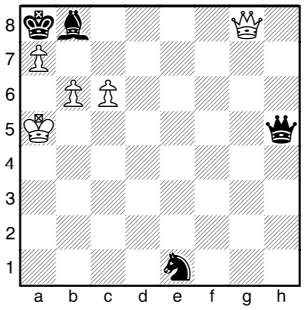

Tross et par offiserer mindre spiller hvit selvsagt på vinst med tre sammenhengende fribønder rasende mot den sorte kongen. Problemet er han står i sjakk, og på et åpent brett sliter med å komme seg ut av den: 1.♔a6?! ♕e2+ eller 1.♔a4?! ♕d1+ gir evig sjakk på de hvite feltene, men sort kan i stedet vinne med et kostbart avledningsoffer som avleder sorts dronning fra de hvite feltene: **1.♕g5!! ♕xg5+ 2.♔a6 ♗xa7** (2.––– ♕a5+ 3.♔xa5 ♗xa7 trekkomkaster) 3.c7! (truer både 4.b7 matt og 4.c8♕+ med matt) **♕a5+ 4.♔xa5 ♗xb6+** (4.–♔b7 5.bxa7 med ny dronning) **5.♔xb6** fulgt av 6.c8♕ matt. Merk at ♘e1 i sluttspillingen plutselig fortjener premie som "beste statist", siden sort uten den hadde vært patt.

Hvit dronning sa ja til **sort** konge

Foto: Ellisiv Reppen

Redaksjonen gjør et kortvarig unntak fra sitt gode forsett om ikke å omtale toppspilleres privatliv for å bringe dette bildet av kvinnelandslagsspiller Gro Ferkingstad (Sevland) og IM-kandidat Øystein Dannevig (OSS), som etter mange års hyggelig bekjentskap giftet seg 17. desember 2005. Bryllupet ble som seg hør og bør feiret med stor representasjon fra sjakk-Norge - gratulasjoner er herved overbrakt også på vegne av de som ikke var til stede.

En tidligere sjakkbladredaktør som definitivt var til stede spredte via internett rykter om at det med dette var satt ny Norgesrekord for ELO-snitt på et brudepar, men den rekorden innehas fortsatt av IM Bjarke Sahl & WIM Sheila Barth Sahl. Det hører med til historien at dette faktisk var familien Ferkingstads andre sjakkbryllup i 2005, siden Gros lillebror Sjur (Sevland) i sommer giftet seg med sin Astrid Lie (Hauge). Sjur og Astrid valgte av ukjente årsaker å gifte seg på Landsturneringens avslutningsdag, men Øystein nådde likevel frem i tide til vielsen takket være en særdeles kort sisterunderemis - mot en forståelsesfull Bjarke Sahl...

Nok om bryllupene som fant sted i fjor: Både gamle og nye medlemmer av familien Ferkingstad er herved ønsket alt godt for 2006, både i sjakkturneringer og livet for øvrig!!

Norges Sjakkforbund
Frennings vei 3
0588 Oslo

Tlf. 22 15 12 41
faks 22 71 00 07
e-post sjakkfor@online.no
NSF på Internett: www.sjakk.no
Bankgiro 9365.05.98332.

Kontoret er åpent
mandag til fredag kl. 10-16

Medlemsavgift 2006 gjennom klubb
Voksen kr 360
junior/kadett kr 180
lille- og miniputt kr 90
Direkte medlemskap i Norges Sjakkforbund koster det dobbelte.

NSFs sentralstyre

President
Torstein Bae (SK av 1911)
Tlf 924 09 376
e-post president@sjakk.no

Visepresident
Jan S. Berglund (Tromsø SK)
Tlf 77 69 43 90p, 992 79 489m
e-post simsen@tele2.no

Turneringssjef
Øistein Yggeseth (Asker SK)
Tlf 66 79 68 39p, 22 96 03 01a
e-post oistein.yggeseth@online.no

Kasserer
Helge A. Nordahl (Black Knights)
Tlf 916 06 449
e-post helge.nordahl@nhh.no

Eliteutvalgsleder
Roaul Abrahamsson (SK av 1911)
Tlf 994 51 370
e-post roaul.abrahamsson@chello.no

Styremedlem uten portefølje
Kenneth Gvein (OSS)
Tlf 977 11 257
e-post gvein77@hotmail.com

USFs leder
Jan Søyland (Asker)
Tlf. 67 14 62 35p
e-post: jasoey@online.no

TURNERINGS KALENDER

3. - 19. april:	EM individuelt	Kusadasi, Tyrkia
8. - 16. april:	Oslo Påskesjakkfestival (NVGP)	Tiger SK
17. - 19. april:	KM-helg	Lokale arr.
21. - 23. april:	Team Bjørnsens Første Turnering	Team Bjørnsen
22. april:	Guttorm Klavestads minne (NVGP)	Halden SK
22. april	Verdal Hurtigsjakk (NVGP)	Verdal SK
22. - 23. april	Sparebank1 Nordvest Grand Prix (NVGP)	Kristiansund SK
23. april - 1. mai	Gausdal Classics	Hans Olav Lahlum
29. april - 1. mai	NM for skolelag (USF)	SK av 1911U
29. - 30. april	Trondheimsstudentenes NVGP	TSSK
5. mai	Maisjakk i Stavanger	Stavanger SK
6. mai:	Bergen Hurtig GP (NVGP)	Bergens SK
6. mai	OSS mai GP	OSS
7. mai:	Bondeofferet GP (NVGP)	SMOAÅ
20. mai - 4. juni	Den 37. sjakkolympiade	Torino, Italia
20.mai	Drammen Torgsjakk NVGP 2006	Drammen
20.mai	Thon Hotell Lyn NVGP	Tromsø SK
21.mai	Mai Cup	Aalesunds SL
3. - 5. juni:	Nordnorsk mesterskap	Harstad SK
3. - 5. juni	ASKOs pinseturnering	Akademisk SK
3. juni	Rosecupen	Molde SK
7. - 11. juni	Lag-NM-finalen	SK av 1911
24. juni - 26. juli	Midnight Sun Chess Challenge (NVGP)	Tromsø SK
8. - 15. juli	Landsturneringen	Moss SK

LØSNING 1: Karpov - Kiril Georgiev, Sofia 1992: Den tidligere (og senere) verdensmesteren så ut til å ha problemer i dette dronning og løper-sluttspillet, med bonde under og utsatt konge. Karpov var imidlertid i trekket, og etter 1.De5+! behøvde han aldri gjøre flere. Poenget bak dronningofferet er selvsagt å avlede sorts dronning fra forsvaret av feltet g4 slik at hvits bonde kan matte etter 1.– Dxe5 2.g4 matt - og som en positiv bieffekt blir det også elegant matt på g4 hvis offeret avslås: 1.– Df5+ 2.g4 matt!

LØSNING 2: Susanne Hansson-Wimert, Norrköping 1997: Min tidligere klubbkamerat slo et hardt slag for jenters angrepssjakk med 1.Txd5! og vant en sunn offiser på det, siden ingen av de tre brikkene som dekker Ld5 kan slå igjen uten å bli avledet fra viktigere oppgaver: 1.– Dxd5 2.Dxc7 matt, 1.– Sxd5 2.Da8 matt eller 1.– cxd5 2.Da8 matt!

LØSNING 3: Bernstein-Capablanca, Moskva 1914, som sort stilrent avgjorde ved å avledningsofre dronningen med 29.– Db2!. Om 30.Dxb2 Td1 matt, og om 30.De1 fullfører Dxc3! effektivt avledningen fra førsteraden, så Bernstein rakte i stedet imponert frem hånden. Capablancas Db2 har senere fått to utropstegn i en rekke hylningsartikler. Dronningofferet er med hvits svake førsterad og redusert materiell imidlertid så godt skiltet, at redaktøren selv om sort senere ble verdensmester her nøyer seg med ett - og i stedet setter to spørsmålstegn på alle andre trekk….

LØSNING 4: Edvardsson-Wiander, Asker 1993. En mye mindre berømt sortspiller - men ikke desto mindre et avledningsoffer mye bedre verdt sine to utropstegn enn klassikeren i forrige eksempel. Hvit har svekket kongestillingen og offiserene hans står så strukket at sort bør ha noe avgjørende, men å finne det riktige avledningstemaet i gjensidig tidsnød er likevel ikke lett. Sort tenkte så det knaket i 30 av sine gjenværende 60 sekunder, men kastet så med stor overbevisning ut 38.– Db2!!. Hvoretter hvit stirret paralysert på stillingen i resten av sine tre minutter, før han til slutt spilte 39.Dd2 og ga opp etter Dxd2. 39.Txb2 Tf1+ eller 39.T1e2 Dc1+ blir matt, og ellers klarer ikke hvit med Tf2 fanget i en kryssbinding å unngå avgjørende tap av materiell.

LØSNING 5: En ulykke kommer som kjent sjeldent alene, og to avledningsoffer umiddelbart etter hverandre kan også være svært ubeleilig. Det fikk Leonid Judasin erfare mot en senere enda mer berømt motstander ved navn Vladimir Kramnik, som under kandidatmatchene i Wijk aan Zee 1994 viste seg ikke å ha ofret to bønder bare for å vinne en kvalitet: 24.– Dxe3! avleder hvits f-bonde fra dekningen av feltet g3 hvis hvit tar igjen - og om 25.fxe3 Sg3+! avledes hvits h-bonde da tvungent fra h2, slik at sort elegant kan matte med 26.– Th5!. Derfor avgjørende materiellvinst til sort og 0-1 få trekk senere; Judasin kom seg forståelig nok aldri inn i matchen igjen etter dette.

LØSNING 6: Siste og peneste eksempel måtte selvsagt overlates til Magnus Carlsen. I denne diagramstillingen fra København 2003, ga den gang 12-årige Magnus sin motstander Hans Krogh Harestad en hjelpsom leksjon i hvordan dette med avledningsoffer fungerer: 35.Sh5+!! (avleder bonden fra g6 - og betydningen av det skal straks demonstreres av et andre og større avledningsoffer) gxh5 36.Dxg5+! (avleder f-bonden fra f6 for å åpne linjen til f7) fxg5 37.Tf7+ Kxh6 38.Txh7 matt!

NVGP

Sammenlagt
etter 42 turneringer
(per 2. april)

Klasse Mester

1 Jon Ludvig Hammer, OSS	120
2 Torbjørn R. Hansen, SK 1911	115
3 Øystein Hole, Akademisk	105

Klasse 1

1 Inge S. Skrondal, Akademisk	120
2 Espen Forså, Tromsø	120
3 Daniel J. Kovachev, OSS	120

Klasse 2

1 Svein E. Lurdalen, Kongsb.	115
2 Andreas Larsen, Narvik	110
3 Tarek Spreeman, SK 1911	106

Klasse 3

1. Konstantin Govatsmark, ASKO	106
2. Bård Fadnes, Bergens	103
3. Endre Larsplass, SK 1911	101

Klasse 4

1 Emil-Lion Nomat, Tromsø	106
2 Jathavan Suntharalingam, OSS	105
3. Bendik Berntsen-Øybø, SK 1911	103

Klasse 5

1 Emil-Lion Nomat, Tromsø	120
2 Tor Botheim, SK 1911	110
3. Jostein Sørhus, Bergens	106

Superbonus

5 klasseseire: Jon Ludvig Hammer

4 klasseseire: Inge Sandstad Skrondal, Espen Forså, Emil Lion-Namat og Daniel Jakobsen Kovachev

3 klasseseire: Torbjørn R. Hansen, Lasse T. Solbu, Dag Wessel-Berg, Svein Erik Lurdalen, Brede Kvisvik, Ingar Burchardt og Øystein Hole

Terminliste og resultater for NVGP finnes på: http://tromsosjakklubb.com/ngp/

B ØKONOMI ÉCONOMIQUE

Returadresse:
Norges Sjakkforbund
Frennings vei 3, N-0588 OSLO

MAISJAKK I STAVANGER

Arrangør:	Stavanger SK
Sted:	Bekkefaret Bydelshus (NB! Endret spille sted!)
Dato:	05.05.2006 - 07.05.2006
Betenkningstidtid:	90 minutter på hele partiet. Turneringen blir ratet
Gruppe inndeling:	Alle i en gruppe, ekstra premiering i henhold til ELO grupper
Spillesystem:	6 runder, monrad
Premier	2/3 av startkontigenten går til premier, arrangøren garanterer for min. 7500,- ellers premier til 1/4. Minimum pengepremie til plassene 1 – 3 (1500,-/1000,-/750,-)samt vinner av de ulike eloklasser (750,-).
Startavgift:	350,- NOK og 200,- NOK for jr. (påmelding etter 04.05.06 +50%)
Turneringsleder	Frode Wiggen / Chris Hinman
Kontaktperson:	Chris Hinman tlf.51 87 25 32 / 957 09 980 e-post : chr_ish@yahoo.no
Spilleplan:	1. runde fredag 20:00 2. runde lørdag 09:30 3 runde lørdag 12:30 4 runde lørdag 15:30 5 runde søndag10:00 6 runde søndag 13:15
Webside	http://stavanger.rogaland-sjakk.org/

Siste oppmøte til runde 1 fredag 05.05.06 kl.19:30. Det blir kantine på spillestedet.

Velkommen til en hyggelig sjakkhelg i Stavanger !!

Vi følger opp suksessen fra i fjor med

TORGSJAKK I DRAMMEN

lørdag 20. mai

Velkommen til turneringer for både store og små – fra mestere til nybegynnere – på Bragernes torg, byens storstue. Vi spiller utendørs, under det store torgseglet! Det blir også spill med store brikker osv.

Drammen Torgsjakk NVGP 2006

Hurtigsjakk med 20 minutters tenketid. 7 runder etter Monrad-system.
Gruppe A: rating 1500 og over, gruppe B: rating inntil 1500 eller uten rating.
Pengepremier: Gr. A: 2500-1500-800-400 + kr 500 til beste i klasse 1 & 2. Gr. B: 1500-800-400 + kr 500 til beste i klasse 3 og 4. Totalt premieres minst 1/3.
Startavgift: Voksne kr 250, junior kr 200, putter kr 150. Frammøte lørdag innen kl. 10.
Kontaktperson: John Chr. Hanssen, epost: **john.hanssen@ergo.no**

Torgsjakken Drammen Barnas Grand Prix 2006

Klasser mikroputt (født 1997 og senere), miniputt (født 1995-96), lilleputt (1993-94) og kadett (1990-92).
6 runder med tenketid 20 minutter pr. spiller pr. parti. *Premier til alle!*
Frammøte lørdag innen kl. 10.30. Startkontingent kr 100 pr. spiller.
Kontaktperson: Lars Hjelmås, mobil 9342 9044, epost: **larshjelmaas@gmail.com**

Påmelding til begge turneringene kan også gjøres på www.drammensjakk.no
Ordinær påmeldingsfrist for begge er torsdag 18. mai kl. 15.
Etteranmelding kr 50 ekstra i voksenturneringen, kr 25 i barneturneringen.
Avslutning med premieutdelinger ca. kl. 17.